

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๘/๒๕๓๕ (สมัยสามัญ ครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ
วันอังคารที่ ๓๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๕
ณ ห้องประชุมรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม
๒๑๕ คน

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : บัดนี้มีสมาชิกมาประชุม
๑๙๘ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุม
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
๑.๑ และ ๑.๒ รับทราบพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
คณะรัฐมนตรี ผมขอเชิญท่านสมาชิกโปรดยืนขึ้นเพื่อรับฟังพระบรม
ราชโองการ

(สมาชิกและผู้ที่อยู่ในที่ประชุมได้ยืนขึ้น เพื่อรับฟังพระบรม
ราชโองการ)

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการวุฒิสภา) :

"พระบรมราชโองการ

ประกาศ

ตั้งนายกรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ พลเอก สุจินดา คราประยูร ได้ลาออกจาก
ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ความเป็นนายกรัฐมนตรีของ พลเอก สุจินดา
คราประยูร เป็นอันสิ้นสุดลง และประธานสภาผู้แทนราษฎรได้นำ
ความกราบบังคมทูลพระกรุณาว่า ได้ดำเนินการตามวิถีทางใน
ระบอบประชาธิปไตยแล้ว

จึงทรงพระราชดำริว่า นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นผู้
สมควรไว้วางพระราชฤทัยให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้ง นายอานันท์
ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรีบริหารราชการแผ่นดิน ตั้งแต่วันที่
เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๕ เป็น
ปีที่ ๕๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อาทิตย์ อุไรรัตน์

ประธานสภาผู้แทนราษฎร"

LIRT

"พระบรมราชโองการ

ประกาศ

แต่งตั้งรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๕ แล้วนั้น บัดนี้ นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี ได้เลือกสรรผู้สมควรดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เพื่อบริหารราชการแผ่นดินแล้ว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๑๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

พลตำรวจเอก เกา สารสิน	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายเกษม สุวรรณกุล	เป็นรองนาสกรัฐมนตรี
หม่อมราชวงศ์เกษมสัมพันธ์	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายมีชัย วีระไวทยะ	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นางสาวสุธี จุติกุล	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
พลเอก บรรจบ บุนนาค	เป็นรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงกลาโหม

LIRT

นายพนัส สิมะเสถียร

เป็นรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลัง

นายอาสา สารสิน

เป็นรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศ

นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์

เป็นรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์

นายอำพล เสนาณรงค์

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์

นายอนุท ประจวบเหมาะ

เป็นรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงคมนาคม

หม่อมหลวง เชียงชาญ กำภู

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงคมนาคม

นายอมเรศ ศีลาอ่อน

เป็นรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์

หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงพาณิชย์

พลตำรวจเอก เกว สารสิน

เป็นรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย

นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทย

นายเอนก สิทธิประศาสน์

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทย

LIRT

นายวิเชียร วัฒนคุณ

นายไพจิตร เอื้อทวีกุล

นายกอปร กฤตภากรณ์

นายกมล สวัสดิ์พาณิชย์

นายสมศักดิ์ วุฒิปวีชา

นายไพโรจน์ นิงสานนท์

นายสิปปนนท์ เกตุทัต

นายวีระ สุกังกรกาญจน์

นายเกษม สุวรรณกุล

เป็นรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงยุติธรรม

เป็นรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

เป็นรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงศึกษาธิการ

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ

กระทรวงศึกษาธิการ

เป็นรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงสาธารณสุข

เป็นรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงอุตสาหกรรม

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ

กระทรวงอุตสาหกรรม

เป็นรัฐมนตรีว่าการ

ทบวงมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

LIRT

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๕ เป็น
ปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
คานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี"

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : พลเอกหญิงศรี

ต่อไป ๑.๓ และ ๑.๔ รับทราบพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาและรับทราบประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาลาออก

ด้วยสมาชิกวุฒิสภาได้ขอลาออกจากตำแหน่งรวม ๘ ท่าน คือ ๑. นายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานวุฒิสภา ได้กราบถวายบังคมทูลลาออกจากตำแหน่งประธานวุฒิสภาและลาออกจากสมาชิกวุฒิสภาตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ๒. นายภฤตย์ รัตนรักษ์ ขอลาออกตั้งแต่วันที่ ๓๙ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ๓. นายโอสถ โภคิน ขอลาออกตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๕ ที่พิมพ์มานี้เป็น เมษายน ขอลาออกในวัน ๔. นายบรรณิณี เศรษฐบุตร ขอลาออกตั้งแต่วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๕

(ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ทั้งนี้ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ประกาศแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง จึงขอเชิญท่านสมาชิกโปรดขึ้นขึ้นเพื่อรับฟังพระบรมราชโองการเชิญเลขท้าย อ่าน

(สมาชิกและผู้ที่อยู่ในที่ประชุมได้ขึ้นขึ้น เพื่อรับฟังพระบรมราชโองการ)

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการรัฐสภา) :

LIRT

"พระบรมราชโองการ

ประกาศ

แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา ตามประกาศลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕ นั้น

บัดนี้ ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาตามประกาศดังกล่าว ได้ว่างลง ๑ ตำแหน่ง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ พลเอก สุนทร คงสมพงษ์ เป็นสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕ เป็นปีที่ ๘๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุจินดา คราประยูร
นายกรัฐมนตรี"

"พระบรมราชโองการ
ประกาศ
แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง ตามมาตรา ๙๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. นาวาอากาศเอก โสภณ สุวรรณะรุจิ
๒. พลโท อายุพล ภรรณสูต

โดยให้หมายเลข ๑ ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๓๕ และหมายเลข ๒ ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๕ เป็นที่
๘๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

มีชัย ฤชุพันธุ์
รองนายกรัฐมนตรี"

“พระบรมราชโองการ
ประกาศ
แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ คุณหญิงพัชรี ว่องไพฑูรย์
เป็นสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่างตามมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๕ เป็นที่
ที่ ๘๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

มีชัย ฤชุพันธุ์
รองนายกรัฐมนตรี”

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ต่อไป ๑-๕ สมาชิกวุฒิสภา กล่าววาทกรรมตน ในที่ประชุมก่อนเข้ารับหน้าที่ตามมาตรา ๑๑๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๘ ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๑๑๘ กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภา ต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกก่อนเข้ารับหน้าที่ ผมจึงขอเชิญท่านสมาชิกที่ยังไม่ได้ปฏิญาณตนโปรดยื่นขึ้นกล่าววาทกรรมตนตามที่ผมจะกล่าวนำครับ

"ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ"

(นาวาอากาศเอก โสภณ สุวรรณรุจิ และพลโท อายูพลกรรณสุด ได้ยื่นขึ้นและกล่าววาทกรรมตนต่อที่ประชุม ตามที่ผู้ทำหน้าที่แทนประธานได้กล่าวนำ)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญนั่งครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทั่งถาม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๘ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จ

แล้ว

ร่างข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. . . . ซึ่งคณะกรรมการยกร่างข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภาพิจารณาเสร็จแล้ว

LIRT

(สำเนา)

ที่ ๓๗๕/๒๕๓๕

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๕

เรื่อง ขัดแย้งต่อการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ....

๑ ฉบับ

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติ ตั้งกรรมาธิการชั้นคณะหนึ่ง
เพื่อทำหน้าที่ร่างข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้
ประกอบด้วย

๑. นายโกเมน ภัทรภิรมย์
๒. พลเอก เข็ญร ชนโมตวี
๓. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
๔. พลตำรวจเอก บุญชู ริงกานนท์
๕. พลเรือเอก ปวีตา การสุกรี
๖. นายไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล
๗. นายวัฒนา รัตนวิจิตร
๘. นายวิชัย โสสุวรรณจินดา

LIRT

๓๖

๙. พลอากาศเอก สมศักดิ์ กุศลลาศัย

๑๐. นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม

อนึ่ง นายโอสถ โกศิน ได้ขอลาออก ตั้งแต่วันที่ ๑

มิถุนายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ยกร่างข้อบังคับการประชุม
ของวุฒิสภา พ.ศ. .... เสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้
โปรดนำเสนอสถที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) โทเมธ ภัทรภิมย์

(นายโทเมธ ภัทรภิมย์)

ประธานคณะกรรมการ

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานของคณะกรรมการ

ตามที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๓๕ (สมัยสามัญ สมัยที่หนึ่ง) วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๕ ได้ลงมติตั้งกรรมาธิการชั้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ร่างข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้วปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติเลือกตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๕ ดังนี้

(๑) นายโอสถ โภคิน	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายโกเมน ภัทรภิรมย์	เป็นรองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่ง
(๓) พลเรือเอก ปรีดา การสุทธี	เป็นรองประธานคณะกรรมการคนที่สอง
(๔) นายไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๕) นายวิชัย โสสุวรรณจินดา	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

LIRT

ต่อมา นายโอสถ โกศิน ประธานคณะกรรมการบริหาร ได้ขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป เป็นผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาและกาารดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารสิ้นสุดลง ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๕ ได้มีมติเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ดังนี้

(๑) นายโกเมน ภัทรภิรมย์	เป็นประธาน คณะกรรมการบริหาร
(๒) พลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ	เป็นรองประธาน คณะกรรมการบริหาร คนที่หนึ่ง
(๓) คุณหญิงนันทภา สุประภาตะนันท์	เป็นรองประธาน คณะกรรมการบริหาร คนที่สอง

ส่วนตำแหน่งเลขาธิการ และผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการยังคงเป็นไปตามมติเดิม

๓. คณะกรรมการบริหารได้ดำเนินการขอร่างข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. .... ตามที่วุฒิสภามอบหมายเสร็จแล้ว ปรากฏรายละเอียดร่างข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. .... ท้ายนี้

ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล
(นายไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล)
เลขาธิการคณะกรรมการ

สารบัญ

	หน้า
หมวด ๑ การเลือกประธานและรองประธานวุฒิสภา	๑
หมวด ๒ อำนาจและหน้าที่ของประธาน รองประธานวุฒิสภา และเลขาธิการวุฒิสภา	๓
หมวด ๓ การประชุมวุฒิสภา	๓
ส่วนที่ ๑ วิธีการประชุม	๓
ส่วนที่ ๒ การเสนอญัตติ	๗
ส่วนที่ ๓ การอภิปราย	๙
ส่วนที่ ๔ การลงมติ	๑๑
หมวด ๔ กรรมาธิการ	๑๔
หมวด ๕ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	๑๘
หมวด ๖ การตั้งกระทู้ถาม	๒๒
หมวด ๗ การแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญ	๒๔
หมวด ๘ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย	๒๕
หมวด ๙ บทสุดท้าย	๒๕

ร่าง
 ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา
 พ.ศ. ....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๔ วุฒิสภาจึงตราข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ...."

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่วุฒิสภามีมติให้ประกาศใช้ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานวุฒิสภารักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจวางระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานและรองประธานวุฒิสภา

ข้อ ๔ ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้น
 ได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอชื่อหลายชื่อก็ให้มีการลงคะแนนเลือก
 โดยการเขียนชื่อบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ใส่ลงในภาชนะ
 ที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการออกเสียงลงคะแนน ให้เรียกสมาชิกตาม
 ลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน ในการตรวจนับ
 คะแนน ให้ประธานของที่ประชุมเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็น
 ผู้ตรวจนับ ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุด
 เท่ากันหลายชื่อ ให้เลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนเท่ากัน แต่ถ้า
 คะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ก็ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานของที่ประชุมประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุม

ข้อ ๕ ในการเลือกรองประธานสภา ให้นำความในข้อ
 ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่สภามีมติให้มีรองประธานสภาสองคน ให้เลือก
 รองประธานสภาคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานสภาคนที่สอง

ข้อ ๖ ในการดำเนินการตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ให้สมาชิก
 ผู้มีอายุสูงสุด ซึ่งอยู่ในที่ประชุม เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม
 เพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานและรองประธานสภา และ
 เพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการในเรื่องอื่น ในกรณีที่ที่ประชุมจะต้องประชุม
 ปรีกษาในการประชุมครั้งนั้นด้วย

ข้อ ๗ เมื่อได้เลือกประธานและรองประธานสภาแล้ว
 ให้เลขาธิการวุฒิสภารับแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความขึ้น
 กราบบังคมทูล

เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการวุฒิสภาส่งสำเนาประกาศพระบรมราชโองการไปยังสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบด้วย

หมวด ๓

อำนาจและหน้าที่ของประธาน รองประธานวุฒิสภา และเลขาธิการวุฒิสภา

ข้อ ๘ ประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ทวบทคุมและดำเนินกิจการของสภา
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภา
- (๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาตลอดถึงบริเวณของสภา
- (๔) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
- (๕) ดำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มิกฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๙ รองประธานสภามีอำนาจและหน้าที่ที่ช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็นอำนาจและหน้าที่ของประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

เมื่อประธานสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนหนึ่ง เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา ถ้าทั้ง

LIRT

ประธานสภาและรองประธานสภาคนที่หนึ่งไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนที่สอง เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

ข้อ ๑๐ เลขานุการวุฒิสภามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) นัดประชุมสภา และนัดประชุมคณะกรรมการมาธิการ
- (๒) เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภา และที่ประชุมคณะกรรมการมาธิการ เข้าปฏิบัติหน้าที่
- (๓) ช่วยประธานของที่ประชุมในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
- (๕) ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (๖) รักษาสรุพออกสารของสภา
- (๗) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้
- (๘) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้
- (๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓
การประชุมวุฒิสภา
ส่วนที่ ๑
วิธีการประชุม

ข้อ ๑๑ การประชุมสภาย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

ในการประชุมสภาที่เป็นการเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้ และถ้าประธานสภาเห็นเป็นการสมควรจะจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางเครื่องขยายเสียงและหรือโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณของสภาก็ได้

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมหรือ ณ ที่ใดในระหว่างที่จะฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรีและผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม

ข้อ ๑๒ ให้มีการประชุมครั้งแรกภายในสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมสามัญหรือวิสามัญของรัฐสภา

การประชุมครั้งต่อไปให้เป็นไป ตามกำหนดที่สภามีมติไว้ แต่ประธานสภาจะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้ เมื่อเห็นว่าไม่มีเรื่องที่สมควรจะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นสมควร เรียกประชุมเป็นพิเศษให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๓ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้บอกนัดในที่ประชุมแล้ว จึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะสมาชิกที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุมให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ประธานสภาจะนัดเร็วกว่านั้นหรือนัดประชุมโดยวิธีอื่นใดก็ได้ เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๔ ให้ส่งระเบียบวาระการประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม แต่ประธานสภาจะให้ส่งเพิ่มเติมอีกในเวลาใดก็ได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร

ข้อ ๑๕ การจัดระเบียบวาระการประชุมให้บรรจุยุติหรือเรื่องที่คณะรัฐมนตรีเสนอก่อนและให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทู้ถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๗) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีขอให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับของระเบียบวาระการประชุม ก็ให้จัดตามที่คณะรัฐมนตรีขอ

ข้อ ๑๖ ให้มีสมุดวางไว้สำหรับสมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อ ก่อนเข้าประชุมทุกครั้งและเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิก เข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อประธานขึ้นบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมยืนขึ้นจนกว่า ประธานจะได้นั่งลง

ข้อ ๑๗ เมื่อพ้นกำหนดประชุมไปสามสัปดาห์แล้ว สมาชิก ยังไม่ครบองค์ประชุมประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปอีกได้

ข้อ ๑๘ เมื่อไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมให้ความ ความในข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนให้กระทำ เป็นการเปิดเผยตามข้อ ๖๑ (๑)

ข้อ ๑๙ ในการประชุมสภา ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะ เรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณา ตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติ เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๐ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุม ให้ ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงขึ้นขึ้นกล่าวได้ และ ต้องเป็นคำกล่าวกับประธาน

ข้อ ๒๑ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจง เรื่องใดต่อที่ประชุม ให้ประธานพิจารณาอนุญาต

สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้ง ในเรื่องที่แถลง หรือชี้แจงนั้น แต่รัฐมนตรีจะไม่ตอบก็ได้ เมื่อเห็นว่าซักถามนั้น ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญ ของแผ่นดิน

ข้อ ๒๒ ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมในปัญหาใด ๆ หรือสิ่งพ้องการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่ เห็นสมควร

ถ้าประธานลงจากบัลลังก์โดยมิได้ขออนุญาตให้รองประธาน ปฏิบัติหน้าที่แทนให้ เลิกการประชุม

ข้อ ๒๓ รายงานการประชุมสภา เมื่อคณะกรรมการพิจารณา ตรวจแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง ให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ไม่น้อยกว่าสามวัน เพื่อให้สมาชิก ตรวจดูได้

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติม รายงานการประชุมสภา ดังกล่าวให้ตรงตามที่เป็นจริงโดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้สภาวินิจฉัย

ข้อ ๒๔ รายงานการประชุมสภาครั้งใด เมื่อได้วางสำเนา ไว้เพื่อให้สมาชิกตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังโดย คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมเองหรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติม ก็ตาม ในคราวที่สภาพิจารณารับรองรายงานประชุมนั้น คณะ กรรมการจะต้องแถลงต่อที่ประชุมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๓๕ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมสภาครั้งใดแล้ว ให้ประธานสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมสภาที่ได้รับรองแล้วแต่ประธานสภายังมิได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน หรือรายงานการประชุมสภาที่ยังมิได้มีการรับรอง เพราะถึงคราวที่สมาชิกออกจากตำแหน่งตามวาระ ให้เลขาธิการวุฒิสภานับถือเหตุนั้นไว้ และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๓๖ สภามาจมีมติมิให้ส่งรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๓๗ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของสภา

ข้อ ๓๘ สภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัย หรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ที่ได้กล่าวหรือปรากฏในการประชุมก็ได้

ข้อ ๓๙ ให้เลขาธิการวุฒิสภাজัดพิมพ์รายงานการประชุมสภา ทั้งนี้ นอกจากรายงานการประชุมลับที่มีมติของสภาให้เปิดเผย และข้อความที่ห้ามโฆษณาตามข้อ ๓๘

ส่วนที่ ๑

การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๐ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภา และต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้ได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๑ ญัตติตามมาตรา ๙๒ และมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญ และญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ไม่ต้องมีผู้รับรอง

ข้อ ๓๒ ญัตติขอให้คณะกรรมการวิสามัญคณะใดคณะหนึ่งหรือขอให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญกระทำกิจการใด ๆ ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

ข้อ ๓๓ ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

- (๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน
- (๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม
- (๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๒๒ หรือข้อ ๓๘
- (๔) ญัตติตามข้อ ๓๔ ข้อ ๖๐ ข้อ ๖๑ ข้อ ๖๓ ข้อ ๖๘

ข้อ ๔๑ หรือข้อ ๑๓๕

- (๕) ญัตติที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

LIRT

ข้อ ๓๘ เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษาญัตติใดอยู่ ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นนอกจากญัตติดังต่อไปนี้

- (๑) ขอนแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มิใช่ร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) ขอลให้รวมระเบียบวาระการประชุม ที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน
- (๓) ขอลให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการพิจารณา เพื่อพิจารณาหรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น

- (๔) ขอลให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ
- (๕) ขอลให้เลื่อนการปรึกษา
- (๖) ขอลให้ปิดอภิปราย
- (๗) ขอลให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ญัตติตาม (๓) (๕) (๖) หรือ (๗) เมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้วห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นในข้อนี้

ข้อ ๓๕ ญัตติตามข้อ ๓๘ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอในคราวเดียวกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๓๖ ญัตติตามข้อ ๓๘ (๗) ห้ามมิให้เสนอ

- (๑) ในการพิจารณาญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ
- (๒) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๓๗ ในการของที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

LIRT

ข้อ ๓๘ ผู้ตติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ สมาชิก
ผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อท้ายผู้ตติที่เสนอ

ข้อ ๓๙ ผู้ตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับ
รองผู้ตติแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นในที่ประชุม

ข้อ ๔๐ การแก้ไขเพิ่มเติมผู้ตติที่ประธานสภาสั่งบรรจุ
เข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความ
ยินยอมของที่ประชุม

ข้อ ๔๑ ผู้เสนอผู้ตติอาจถอนผู้ตติของตนได้ก่อนถึงวันนัด
ประชุมพิจารณาผู้ตตินั้น แต่ถ้าถึงวันนัดประชุมแล้วจะถอนได้อีกเมื่อ
ได้รับความยินยอมของที่ประชุม

ข้อ ๔๒ การถอนคำแปรผู้ตติจะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การ
ขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรผู้ตติจะกระทำได้เฉพาะ ภายในกำหนดเวลา
แปรผู้ตติ

ข้อ ๔๓ การถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรอง หรือจากการ
เป็นผู้ร่วมกันเสนอผู้ตติใด จะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานสภาสั่ง
บรรจุผู้ตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมในกรณีที่ประธานสภาสั่งบรรจุ
ผู้ตตินั้นเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว จะถอนได้อีกเมื่อได้รับความ
ยินยอมของที่ประชุม

ข้อ ๘๘ กู้ตติหรือคำแปรกู้ตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอ กู้ตติหรือผู้แปร กู้ตติไม่มีผู้ชี้แจงในที่ประชุมหรือผู้เสนอ กู้ตติหรือผู้แปร กู้ตติไม่อยู่ในที่ประชุมโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย กู้ตติหรือคำแปร กู้ตตินั้นเป็นต้นตอไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทนต้องมอบแก่สมาชิก และทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา

ข้อ ๘๘ กู้ตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำ กู้ตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกในสมัยประชุมเดียวกัน เว้นแต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

ส่วนที่ ๓

การลทธิปรายก

ข้อ ๘๖ ผู้มีสิทธิลทธิปรายกก่อนคือผู้เสนอ กู้ตติหรือผู้แปร กู้ตติ แต่ถ้าผู้เสนอ กู้ตติหรือผู้แปร กู้ตติมีหลายคน ให้ประธานสภาอนุญาตให้ใช้สิทธิลทธิปรายกก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมมาธิการซึ่งได้สงวนความเห็น กรรมมาธิการผู้รับมอบหมายจากกรรมมาธิการซึ่งได้สงวนความเห็น หรือสมาชิกผู้รับมอบหมายจากผู้แปร กู้ตติซึ่งได้สงวนคำแปร กู้ตติไว้ในชั้นกรรมมาธิการให้ มีฐานะเสมือนเป็นผู้แปร กู้ตติด้วย

LIRT

ข้อ ๔๗ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๔๖ ได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายคัดค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปรายอีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุน และไม่ค้านต่อมกระทำไม่ได้โดยไม่ได้ลงสลับและมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๔๘ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ที่ยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๔๙ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็น หรือเกี่ยวข้องกับ ประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ตั้งไม่พุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซากหรือซ้ำกับผู้อื่น และห้ามมิให้นำเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาอ่านหรือแสดงในที่ประชุมโดยไม่ว่าเป็น

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือให้ความจาบจ้วงไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใดและห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์ หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่ว่าเป็น

ข้อ ๕๐ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว ประธานจะให้ผู้นั้นหยุดอภิปรายก็ได้ แม้จะมีได้ฝ่าฝืนข้อ ๔๙ ก็ตาม

ข้อ ๕๑ สมาชิกผู้ใดเห็นว่ามีการฝ่าฝืนข้อบังคับ และประสงค์จะทำการประท้วงให้ขึ้นและยกมือขึ้นพ้นตีสระ ประธานจะต้อง

ให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธานวินิจฉัยว่า ได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับ ตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธานดังกล่าวให้เป็นอันเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับ โดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปรายพาดพิงถึง เรื่องส่วนตัวหรือ เรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหายแก่ผู้นั้น

ข้อ ๕๓ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้เอง หรือเมื่อมีผู้ประท้วงหรือตามคำสั่งของประธานตามข้อ ๕๑

ข้อ ๕๓ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

- (๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย
- (๒) ที่ประชุมลงมติให้ปิดอภิปราย
- (๓) ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องขึ้นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๕๔ ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่า ได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๕ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดอภิปรายอีก นอกจากในกรณีที่ที่ประชุมจะต้องลงมติในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ จึงให้ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อน อภิปรายชี้แจงได้อีกครั้งหนึ่ง เป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่ที่ประชุมจะลงมติ

ข้อ ๕๖ ประธานอาจอนุญาตให้รัฐมนตรีรับมอบหมายให้บุคคลใดๆ อภิปรายแทน หรือชี้แจงข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมประกอบการอภิปรายของรัฐมนตรีก็ได้

LIRT

ข้อ ๕๗ ถ้าประธานให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรืออื่น
นั้น ให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันทีและให้ทุกคนนั่งฟังประธาน
ในกรณีอ่านพระบรมราชโองการ หรือกระแสพระราช
ดำรัส ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมยืนฟังตลอดเวลาที่อ่าน

ส่วนที่ ๘ การลงมติ

ข้อ ๕๘ ในกรณีที่จะต้องมิตีของสภา ให้ประธานขอ
ให้ที่ประชุมลงมติ

ข้อ ๕๙ เสียงข้างมากตามมาตรา ๑๒๔ ของรัฐธรรมนูญ
นั้น ในกรณีความเห็นของที่ประชุมมีสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนน
เสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็นของที่ประชุมมีเกินสองฝ่าย
ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

การออกเสียงที่ขาดของประธาน ให้กระทำเป็นการ
เปิดเผยโดยจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๐ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำเป็นการเปิดเผย
นอกจาก

- (๑) เมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอให้กระทำเป็นการลับ จึงให้
ลงคะแนนลับ
- (๒) เมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับมุงไม่น้อยกว่า

LIRT

สามสิบคนให้กระทำเป็นการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ เว้นแต่ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรองมากกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกในที่ประชุมก็ให้ลงคะแนนโดยเปิดเผย

ข้อ ๖๑ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ยกมือขึ้นพร้อมศีรษะ
- (๒) ยืนขึ้น
- (๓) เรียกสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ยกมือเสียงลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธานกำหนด
- (๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควร เฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้นให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมลงมติ หรือเมื่อมีการนำคะแนนเสียงใหม่ตามข้อ ๖๘

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) นั้น ให้ยกมือหรือยืนขึ้นจนกว่าประธานจะได้สั่งให้เอามือลงหรือนั่งลง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๒ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย X ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมาย ๐
- (๒) ลงเบาะในตู้ลับ ผู้เห็นด้วยให้ลงเบาะสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้ลงเบาะสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้ลงเบาะสีขาว

LIRT

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การที่จะให้ออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) ให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณาเห็นสมควร เว้นแต่จะมีผู้เสนอญัตติให้ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งดังกล่าวข้างต้น และที่ประชุมอนุมัติและให้ความเห็นข้อ ๔ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอัตโนมัติ

เมื่อจะมีการออกเสียงลงคะแนนลับตาม (๑) ให้สมาชิกนั่งลง และให้ประธานสั่งให้เจ้าหน้าที่แจกกระดาษให้แก่สมาชิกทุกคน และเมื่อสมาชิกกาเครื่องหมายแล้วให้ประธานสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปรับมาเพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ เว้นแต่ประธานจะกำหนดวิธีการเป็นค่างอื่น

ข้อ ๖๓ ก่อนที่จะทำการออกเสียงลงคะแนนลับ ให้ประธานถอดออกสัญญาณเตือนให้สมาชิกทราบ เพื่อพร้อมที่จะออกเสียงลงคะแนน เมื่อประธานเห็นว่าสมาชิกพร้อมที่จะออกเสียงลงคะแนน ให้เปิดประตูห้องประชุมไว้จนกว่าจะลงคะแนนเสียงเสร็จ

ข้อ ๖๔ ลำดับการลงมตินั้น ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้วสืบมาเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่มิให้ถือว่าความผิดพลาดในการเรียงลำดับดังกล่าวมานี้เป็นเหตุให้มติที่ได้ลงคะแนน และนับคะแนนเสร็จแล้วเป็นอันเสียไป

ข้อ ๖๕ ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติเป็นอย่างอื่น

LIRT

ข้อ ๖๖ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมระหว่างการออกเสียงลงคะแนน ในการนี้ออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย อาจลงคะแนนทางปากที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จ หรือในการนี้ตกเสียงลงคะแนนลับอาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๖๗ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธานประกาศมติต่อที่ประชุมทันที ถ้าเรื่องใดรัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับที่กำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่าคะแนนเสียงข้างมากถึงจำนวนที่กำหนดไว้นั้นหรือไม่

ข้อ ๖๘ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือสมาชิกเสนอญัตติ โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้มีการนับใหม่ ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง เว้นแต่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับกำหนดวิธีลงคะแนนไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีดังกล่าวในข้อ ๖๑ หรือข้อ ๖๓ ที่ยกไว้ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี

เมื่อได้มีการนับคะแนนเสียงโดยวิธีดังกล่าวในข้อ ๖๑ (๓) หรือข้อ ๖๓ (๓) แล้วจะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่อีกมิได้

ข้อ ๖๙ ญัตติใดไม่มีผู้คัดค้านให้ประธานถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยญัตตินั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้คดีที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ หรือ เรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูหรือข้อบังคับที่กำหนดให้ที่ประชุมวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

หมวด ๕

กรรมาธิการ

ข้อ ๗๐ ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้น สิบหกคณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมาธิการมีจำนวนไม่เกินสิบเก้าคน

- (๑) คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์
- (๒) คณะกรรมาธิการการคมนาคม
- (๓) คณะกรรมาธิการการคลัง การธนาคาร และสถาบันการเงิน
- (๔) คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ
- (๕) คณะกรรมาธิการการทหาร
- (๖) คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวและการกีฬา
- (๗) คณะกรรมาธิการการบริหารและการยุติธรรม
- (๘) คณะกรรมาธิการการปกครอง
- (๙) คณะกรรมาธิการการแรงงาน และสวัสดิการสังคม
- (๑๐) คณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ การพลังงาน
- (๑๑) คณะกรรมาธิการการศึกษาและวัฒนธรรม
- (๑๒) คณะกรรมาธิการการเคหะรัฐกิจและอุตสาหกรรม

LIRT

- (๑๓) คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข
- (๑๔) คณะกรรมาธิการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ
- (๑๕) คณะกรรมาธิการสิ่งแวดล้อม
- (๑๖) คณะกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุม และ
พิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ

หากมีความจำเป็นสภาจะตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้ คณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาที่ตั้งเพิ่มขึ้นดังกล่าว จะมีจำนวนกรรมาธิการเท่าใด ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมาธิการสามัญประจำสภาได้ไม่เกินสองคณะ

ที่ ๗๑ ในการเลือกตั้งคณะกรรมาธิการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้โดยไม่จำกัดจำนวน แต่ให้เสนอได้ครั้งละหนึ่งชื่อ หรือจะเสนอครั้งละหลายชื่อก็ได้ แล้วแต่มติของสภา การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ในการเลือกตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมาธิการ ให้เป็นไปตามวิธีที่ประธานสภากำหนด

ที่ ๗๒ การประชุมคณะกรรมาธิการ ต้องมีกรรมาธิการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด เท่าที่มี

LIRT

อยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุมและให้นำข้อบังคับนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗๓ ให้คณะกรรมการมาธิการแต่ละคณะ เลือกตั้งประธาน เลขานุการ และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น ๆ

คณะกรรมการมีอำนาจตั้งกรรมการในคณะเป็นคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามแต่จะมอบหมายได้

ข้อ ๗๔ การเรียกเอกสารจากบุคคลใด ๆ หรือเรียกบุคคลใด ๆ มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความความคิดเห็นในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติหรือกิจการที่กระทำอยู่ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ ประธานคณะกรรมการหรือผู้ทำการแทน

ข้อ ๗๕ สมาชิก รัฐมนตรี ผู้ซึ่งรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย และผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมการ มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ

ในกรณีประชุมลับผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๗๖ ภายใต้อำนาจข้อ ๗๕ ผู้เสนอญัตติ รัฐมนตรีและผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมาย มีสิทธิที่แจ้งแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม

LIRT

คณะกรรมการมาชิกการได้ตลอดเวลาดัง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้

การชี้แจงแสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นกระทำแทนได้โดยที่ต่อประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๗๗ ให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และมีหนังสือนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชี้แจงประกอบญัตติหรือค่าแปรญัตติ แล้วแต่กรณี หากเรื่องใดจะก่อให้เกิดผลใช้บังคับเป็นกฎหมายหรือเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินต้องแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

ข้อ ๗๘ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการตามนัดจนเวลาล่วงไปเกินกว่าสามสิบนาทีนับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณาค่าแปรญัตติใด ค่าแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๗๙ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใดจะส่งวนค่าแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๘๐ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใดจะส่งวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้ เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

LIRT

ข้อ ๘๑ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติหรือกระทู้กิจการในเรื่องใด ตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภา

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ที่แจ้ง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระท่างกล่าวในวาระหนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลงหรือที่แจ้งแทนก็ได้

ข้อ ๘๓ ถ้ามีมติของสภาให้คณะกรรมการใดกระทู้กิจการเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการจะกระทู้กิจการเรื่องนั้นไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีดังกล่าวตามวาระหนึ่ง ถ้าอยู่ในระหว่างสมัยประชุมให้ประธานสภาเรียกเสนอต่อที่ประชุม และที่ประชุมอาจลงมติให้ขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้ หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม หรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมจะเห็นสมควร แต่ถ้านอกสมัยประชุมและคณะกรรมการมีอำนาจประชุมได้ตามข้อ ๓ ก็ให้ประธานสภามีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ ได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร แล้วแจ้งให้สภาทราบภายหลัง ทั้งนี้ ภาสได้บังคับข้อ ๑๐๓

ข้อ ๘๓ ห้ามมิให้คณะกรรมการใดดำเนินการของสภานอกสมัยประชุม เว้นแต่

(๑) ประธานสภาหรือประธานคณะกรรมการได้ร้องขอ และสภามีมติให้คณะกรรมการนั้นดำเนินการนอกสมัยประชุมได้

(๒) หลังจากปิดสมัยประชุมแล้ว ประธานสภาพิจารณา

LIRT

เห็นเป็นการจำเป็นหรือสมควรเพื่อประโยชน์แห่งกิจการของสภา และได้ขอให้คณะกรรมการนั้นดำเนินการนลกสมัยการประชุม ในกรณีเช่นว่านี้ให้ประธานแจ้งให้สภาทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภา

ข้อ ๘๔ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่ามีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาพิจารณา

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการให้ประธานสภาแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๘๕ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากสมาชิกภาพ

(๔) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม

(๕) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) ขาดประชุมสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีได้แจ้งเป็นหนังสือให้ประธานคณะกรรมการทราบ

ข้อ ๘๖ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานสภา เพื่อขอให้สภาตั้งซ่อม

LIRT

หมวด ๕

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๘๗ ให้มีสำรับลงวันที่สภาได้รับร่างพระราชบัญญัติ จากสภาผู้แทนราษฎร และวันที่สภาส่งร่างพระราชบัญญัติคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๘๘ ภายใต้งัดบังคับมาตรา ๑๘๖ บรรดาสถาบัน ของ รัฐธรรมนูญและข้อ ๑๐๕ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้กระทำ เป็น สามวาระตามลำดับ

ข้อ ๘๙ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่งให้ พิจารณาและลงมติว่าจะเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่

เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวาระหนึ่ง สภาจะ ให้คณะกรรมการพิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ หรือปัญหาใด ๆ เสียก่อนก็ได้

ข้อ ๙๐ ในกรณีที่สภามีมติในวาระที่หนึ่ง เห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็น วาระที่สอง

ข้อ ๕๑ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง หรือคณะกรรมการเต็มสภาตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งการพิจารณา โดยกรรมการเต็มสภาจะกระทำได้อีก เมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคนและที่ประชุมอนุมัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยกรรมการเต็มสภานั้น สภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

ข้อ ๕๓ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งนั้น สภาจะให้คณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้

ข้อ ๕๓ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นคณะกรรมการที่สภาตั้งสมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดห้าวัน นับแต่วันถัดจากวันที่สภาเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา และให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการวุฒิสภากำหนด

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่หรือตัดตอนหรือแก้ไขมาตราเดิม ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

LIRT

ข้อ ๙๔ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้วให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประชาชนสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่า ได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับค่าแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนค่าแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๙๕ เมื่อประชาชนสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๙ แล้ว ให้เสนอเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๙๖ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาเป็นทั้งการพิจารณาขึ้นคณะกรรมการ และการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรารวมกันไป

ข้อ ๙๗ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณา เริ่มต้นด้วยชื่อร่างคำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติ

สงวนค่าแปรผันตีหรือที่กรรมมาธิการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่
ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๙๘ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๙๗ จนจบร่างแล้ว ให้
สภาพิจารณาทิ้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณารั้ง
นี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความ
ใดมิได้ นอกจากเห็นความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๙๙ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่
สองเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

ข้อ ๑๐๐ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม
ให้ที่ประชุมลงมติว่าเห็นชอบด้วย หรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทน
ราษฎร หรือถ้าในการพิจารณาในวาระที่ส่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม
ร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้ที่ประชุมลงมติว่าให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่แก้ไข
เพิ่มเติม ในกรณีเช่นว่านี้ มติให้แก้ไขเพิ่มเติม ให้หมายความว่าให้
แก้ไขเพิ่มเติมตามที่ได้พิจารณาไว้ในวาระที่ส่ง และมติไม่แก้ไข
เพิ่มเติม ให้หมายความว่าสภาเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎรโดย
ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม

การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ ๑๐๑ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เมื่อสภามีมติ
เห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร หรือให้แก้ไข
เพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ให้ประธานสภาแจ้งให้สภาผู้แทนราษฎร
ทราบ

LIRT

ข้อ ๑๐๒ ในกรณีสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ และสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งกรรมาธิการร่วมกันตามมาตรา ๑๕๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้แจ้งจำนวนกรรมาธิการ ร่วมกันมาให้ทราบแล้ว ให้ประธานสภาดำเนินการเพื่อให้สภาตั้ง กรรมาธิการร่วมกัน

เมื่อคณะกรรมาธิการร่วมกันได้รายงาน และเสนอร่าง พระราชบัญญัติที่ได้พิจารณาแล้ว ให้สภาพิจารณาลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่ เห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๑๐๓ สภาจะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้เสร็จ ภายในกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๐ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าการพิจารณาของสภานั้นจะไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ ประธานสภาดำเนินการเพื่อขอให้สภาขยายเวลาออกไป เป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๑๐๔ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่าง พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราช บัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติ โอนงบประมาณรายจ่าย และได้แจ้งมาทั้งวุฒิสภาแล้ว ให้วุฒิสภาตั้ง คณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนตามที่ประชุมกำหนด เพื่อ พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

ข้อ ๑๐๕ เมื่อสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายจากสภาผู้แทน

๑๐๘

ราชกร ให้ประธานสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังคณะกรรมการ
วิสามัญตามกัต ๑๐๘ เป็นการด่วน และให้คณะกรรมการพิจารณา
ศึกษาพร้อมทั้งรายงานความเห็นต่อประธานสภาให้แล้วเสร็จ ภายใน
เจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว การพิจารณาในชั้น
กรรมาธิการนี้ไม่มีการแปรญัตติ

เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
เพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายพร้อมทั้ง
รายงานความเห็นของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้บรรจุเข้า
ระเบียบวาระการประชุมเป็น เรื่องด่วน

ข้อ ๑๐๖ การพิจารณาของสภา ให้สภาพิจารณาทั้งร่าง
แล้วให้ลงมติว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว
ในการพิจารณาคั้งนี้สมาชิกจะขอแก้ไขเพิ่มเติมมิได้

หมวด ๖

การตั้งกระทู้ถาม

ข้อ ๑๐๗ การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ
ยื่นต่อประธานสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย
และให้ระบุด้วยว่าจะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา หรือจะให้ตอบในที่
ประชุมสภา

LIRT

ข้อเท็จจริงใด ๆ ที่อ้างประกอบกระทู้ถาม ต้องเป็น ข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้อง แม้จะมีได้ยืนยันรับรอง ไว้ในกระทู้ถามก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบ ก็ให้ ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

คำถาม ข้อเท็จจริงที่อ้าง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบต้อง ไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียนซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นทำนองลวกปรวก

ข้อ ๑๐๘ การตอบกระทู้ถามให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่เป็นกระทู้ถามที่ประธานสภาเห็นว่า เป็นกรณีเร่งด่วน หรือเป็น ประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม หรือจะยังประโยชน์ให้เกิดแก่การ บริหารราชการแผ่นดินจะกำหนดให้ตอบในที่ประชุมสภาก็ได้

ข้อ ๑๐๙ กระทู้ถามแต่ละกระทู้นั้น ให้ตั้งถามและชี้คำถาม ได้เพียงคนเดียว

ข้อ ๑๑๐ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
- (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (๔) เป็นการให้ฉอกความเห็น
- (๕) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
- (๖) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
- (๗) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับ การงานในหน้าที่ราชการ

ข้อ ๑๑๐ กระตุ้นถามตามข้อ ๑๑๐ (๓) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ ในเมื่อมีสาระสำคัญต่างกัน หรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระตุ้นถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตั้งกระตุ้นถามครั้งก่อน

ข้อ ๑๑๒ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่า กระตุ้นถามใดที่สมาชิกตั้งถามมา เป็นหรือไม่เป็นกระตุ้นถามตามข้อ ๑๐๗ ข้อ ๑๑๐ ข้อ ๑๑๑ หรือวินิจฉัยว่าจะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา หรือตอบในที่ประชุมสภาตามข้อ ๑๐๘

การวินิจฉัยดังกล่าวในวรรคหนึ่ง เป็นประกาศใด ให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระตุ้นถามทราบภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ประธานสภาวินิจฉัย

ข้อ ๑๑๓ ให้ประธานสภาจัดส่งกระตุ้นถามซึ่งได้วินิจฉัยแล้วว่า จะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา หรือตอบในที่ประชุมสภาตามข้อ ๑๑๒ ไปยังรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่ เป็นกระตุ้นถามที่ต้องตอบในราชกิจจานุเบกษา ให้ประธานสภาแจ้งรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีได้รับกระตุ้นถามนั้น และหากรัฐมนตรีได้ตอบแล้ว ในราชกิจจานุเบกษา หรือมีเหตุขัดข้องไม่ตอบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้เลขาธิการวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระตุ้นถามทราบ

ในกรณีที่ เป็นกระตุ้นถามที่ต้องตอบในที่ประชุมสภา ให้บรรจุนเข้าระเบียบวาระการประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งไปตามวรรคหนึ่ง และให้แจ้งรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องไปด้วยว่าจะกำหนดให้ผู้ตั้งกระตุ้นถามเรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดังกล่าว ให้

ประธานสภาคำนึงถึงความสำคัญของเหตุการณ์ และความสนใจของประชาชน ซึ่งควรจะได้ทราบโดยปัจจุบันเป็นหลักพิจารณา หากประธานสภาไม่อาจบรรจุกระทู้ถามที่าระเบียบวาระการประชุมได้ ภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้แจ้งเหตุขัดข้องให้ที่ประชุมและผู้ตั้งกระทู้ถามทราบ

ข้อ ๑๑๔ การพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถาม ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๑๕ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามได้

เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถาม ให้ประธานอนุญาตให้ถามตามลำดับ ในการถามมิให้ชี้แจงหรืออ่านคำชี้แจงประกอบ

ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถาม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ถือว่าได้ถอนกระทู้ถามนั้น

ข้อ ๑๑๖ เมื่อรัฐมนตรีได้ตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกสามครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็นและประธานอนุญาต

ในการซักถามนั้น ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบได้เท่าที่จำเป็น

ข้อ ๑๑๗ รัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามในที่ประชุมก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุม และให้กำหนดว่าจะตอบได้เมื่อใด

ข้อ ๑๑๘ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดเวลาเฉพาะกระทู้ถามไม่เกินหนึ่งชั่วโมง

ในกรณีเวลาที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งไม่เพียงพอประธานจะสั่งขยายเวลาออกไปอีกก็ได้

ข้อ ๑๑๙ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ มิให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวกัน ถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่

ข้อ ๑๒๐ กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังไม่ได้อตอบ ให้เป็นอันระงับไป เมื่อคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๗

การแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๒๑ ในการแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญจากผู้ทรงคุณวุฒิให้ดำเนินการเลือกโดยนำความในข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๘

การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

ข้อ ๑๒๒ สถานที่ประชุมของสภาย่อมเป็นที่เคารพและเป็นเขตหวงห้าม ผู้เข้าไปต้องประพฤติตนให้เรียบร้อยมีสัมมาคารวะ และต้องแต่งกายตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด บุคคลอื่นที่มีใช้ส่วมานัก รัฐสภาหรือเจ้าหน้าที่รัฐสภา เมื่อหมดภารกิจต้องออกนอกสถานที่ประชุมของสภา

ห้ามใช้เครื่องมือสื่อสารใด ๆ และห้ามสูบบุหรี่ในห้องประชุมสภา

การแต่งกายของสมาชิก ให้แต่งเครื่องแบบ หรือสากลนิยม หรือตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ข้อ ๑๒๓ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานมีอำนาจเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูด ห้ามพูดในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ ให้กล่าวขอขมาในที่ประชุม หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมครั้งนั้นโดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขัดขืน ประธานมีอำนาจสั่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุมหรือผลักไปให้พ้นบริเวณสภา

คำสั่งของประธานตามข้อนี้ ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

LIRT

ข้อ ๑๓๘ การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยใน ส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุมสภาหรือบริเวณสภา หรือเข้าฟังการประชุมของสภา ตลอดจนมารยาทของบุคคลเหล่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับด้วยการประชุมปรึกษาของสภาให้ เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

หมวด ๔

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๓๘ ถ้าประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติ โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อหนึ่ง ข้อใด ทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี หากที่ประชุม ลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกที่ มาประชุมก็ให้งดใช้ข้อบังคับนั้นได้

ข้อ ๑๓๙ ภาวใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ของรัฐธรรมนูญ ถ้า มีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัย โดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัย นั้น เป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้ โดยประธานขอปรึกษาหรือสมาชิกเสนอญัตติ โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อย กว่าสามสิบคน

LIRT

ข้อ ๑๓๗ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอเป็น
ญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

ญัตติแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ ให้ทำเป็นร่างข้อบังคับโดย
แบ่งเป็นข้อ และต้องมีบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบด้วย

การพิจารณาญัตติในขั้นนี้ ให้นำความในหมวด ๘ มาใช้
บังคับโดยตลอด

ข้อ ๑๓๘ ในระหว่างสมัยประชุม ถ้ามีกรณีที่สามารถจะ
ต้องพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการจับหรือคุมขัง หรือ
หมายเรียกตัวสมาชิกไปทำการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา
ตามมาตรา ๑๓๓ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ หรือมีกรณีที่สภาจะต้อง
พิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการพิจารณาคดีอาญา ที่สมาชิกถูกฟ้อง
ตามมาตรา ๑๓๔ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบ
วาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๓๙ ในกรณีที่ประธานสภาสั่งให้ปล่อยสมาชิกที่ถูก
จับในขณะกระทำตามมาตรา ๑๓๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
หรือร้องขอให้ปล่อยสมาชิกซึ่งถูกคุมขังตามมาตรา ๑๓๔ ของรัฐธรรมนูญ
ให้ประธานแจ้งให้สภาทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๓๐ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำเสร็จ
ไปแล้วก่อนใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๓๑ ในระหว่างที่ยังไม่มีประกาศรัฐสภาแบ่งส่วน
ราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎรตามกฎหมายว่าด้วย การจัดระเบียบปฏิบัติราชการ
ฝ่ายรัฐสภาให้บังคับ ข้อบังคับนี้ที่ใดที่อ้างถึงสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
หรือเลขาธิการวุฒิสภา ให้หมายถึงสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา หรือ
เลขาธิการรัฐสภาแล้วแต่กรณี

ประกาศ ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

ประธานวุฒิสภา

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญประธานคณะกรรมการแถลงครับ

นายโกลเมน กัทรภิรมย์ (ประธานคณะกรรมการ) :
 ท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่วุฒิสภาได้
 แต่งตั้งคณะกรรมการร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา คณะ
 กรรมการได้แต่งตั้งคุณโอสถ โกลเมน เป็นประธาน มีกระผมเป็น
 รองประธาน และพลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ เป็นรองประธาน
 คนที่สอง ต่อมาเนื่องจากคุณ โอสถ โกลเมน ได้ขอลาออกจากตำแหน่ง
 สภาวุฒิสภาตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๕ ก็เป็นผลให้สมาชิกภาพ
 แห่งสภาวุฒิสภาและการดำรงตำแหน่งกรรมการสิ้นสุดลง คณะ
 กรรมการ จึงได้เลือกกระผมเป็นประธานคณะกรรมการสืบแทน
 โดยมีพลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ เป็นรองประธาน คนที่หนึ่ง และ
 คุณหญิงนันทกา สุระภาตะนันท์ เป็นรองประธาน คนที่สอง
 คณะกรรมการ ได้ดำเนินการร่างข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
 พ.ศ. .... ต่อมาจนแล้วเสร็จ ในการร่างได้อาศัยเค้าโครง
 ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นหลัก และได้ปรับปรุง
 ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๓๔ กับทั้ง
 ที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีก ๕ ฉบับ รวมทั้งได้พิจารณาถึงพระราช
 บัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบด้วย
 คณะกรรมการจึงขอเสนอเพื่อสภาได้โปรดพิจารณา ขอบพระคุณครับ
 ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญท่านสมาชิก
 อภิปรายครับ ถ้าไม่มีท่านผู้ใดอภิปรายผมก็จะขอมติจากที่ประชุมเลย

LIRT

กรรมาธิการก็ว่ากันไปเลย ก็อยากจะให้ท่านเลขาธิการดำเนินการ โดยเราจะอ่านตั้งแต่ต้นเป็นรายชื่อไปทั้งหมด แต่ทั้งนี้เพื่อประหยัด เวลา คงจะไม่ต้องอ่านหนังสือทุกตัว ให้ว่ากันไปเฉพาะชื่อไปเลย ท่านเห็นชื่อใดอยากจะทำวงติงแก้ไขหรือจะอภิปรายอย่างไร ท่านก็ทำวง ท่านก็อภิปรายได้ทุกข้อเป็นลำดับไป ฉะนั้นเราจะไม่ต้องอ่านหนังสือ ทุกตัวนะครับ ขอเชิญเลขาธิการรัฐสภา ขออภัยนิตหนึ่งนะครับ เพื่อยุ เห็นท่านสมาชิกวุฒิสภาท่านใหม่เข้ามาพลดี คือคุณหญิงพัชรี ว่องไพฑูรย์ เมื่อเข้ามาแล้วคุณหญิงคงไม่ได้กล่าวปัญหาตน ผมจะขอเชิญให้คุณหญิง กล่าวปัญหาตน ท่านขึ้นขึ้นก็กล่าวตามผมนะครับ ผมจะกล่าวंना

"ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปัญหา) ขอปัญหาว่า ข้าพเจ้าจะ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความที่กสิทธ์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชน ชาวไทย ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทยทุกประการ"

(คุณหญิงพัชรี ว่องไพฑูรย์ ได้ขึ้นขึ้นและกล่าวคำปัญหาตน ต่อที่ประชุมตามที่ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภาได้กล่าวंना)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญนั่งครับ เรา พิจารณาคณะครับ ชื่อบังคับ ขอเชิญท่านเลขาธิการ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่ แทนเลขาธิการรัฐสภา)

“ร่าง

ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา

พ.ศ. . . . .

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๘ วุฒิสภาจึงตราข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อ ๓ ข้อ ๓ หมวด ๑ การเลือกประธานและรองประธานวุฒิสภา

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เทียนอาจารย์
กรรมการมณูควับ

นายชวกรรมณู ลัดพลี : ขอพบพระคุณศรีท่านประธานที่เคารพ กระผม กรรมการมณู ลัดพลี กรรมการธิการ ในเรื่องหมวด ๑ นั้นกระผมมีข้อสงสัยจะกราบเรียนหาเจ้าคณะคุณ ถ้าเพื่อไม่เป็นการรบกวนเวลา คิดผมไม่ต้องถามอะไรที่มีโทษหรืออะไร คือหมายความว่า หมวด ๑ การเลือกประธานและรองประธานวุฒิสภานั้น กระผมเห็นว่าคำว่า ประธาน นี้ลอส ๆ อยู่ ไม่ได้เต็ม คือกระผมเข้าใจดีว่าร่างนี้ร่างมาโดยอาศัยหลักความศักดิ์สิทธิ์เต็มที่ทำกันมาเต็ม แต่ข้อบังคับเดิมที่กระผม เข้าใจนั้นก็ เป็นข้อบังคับของวุฒิสภาที่ออก โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญซึ่งในรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วมานั้น หรือแม้แต่ฉบับปัจจุบันซึ่งยังไม่ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยก็ใช่ เห็นได้ว่าประธานวุฒิสภานั้นก็เป็นประธานรัฐสภาด้วย เพราะฉะนั้นก็ควรจะ เป็นความจำเป็นที่จะต้องใส่คำว่า วุฒิสภา ในที่นี้เพื่อเปิดช่องไว้ให้กว้าง

เพื่อว่าเวลาไปประชุมรัฐสภา คือการประชุมร่วมกันรัฐชวรมนูญที่กำหนดให้ใช้ข้อบังคับของวุฒิสภานี้ไปใช้ เพราะฉะนั้นในการนี้ก็เปิดไว้ได้ ปัจจุบันนั้น เนื่องจากว่าประธานวุฒิสภานั้นไม่ได้เป็นประธานรัฐสภาแล้ว เพราะฉะนั้นก็น่าจะเขียนไว้ให้ชัดเจนว่าเป็นประธานวุฒิสภา โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำว่า รองประธานวุฒิสภา ก็ยังเขียนไว้ว่า มีวุฒิสภาไม่ได้ว่า และรองประธาน นะครับ เพราะฉะนั้นเมื่อข้อก็ต้องข้อให้หมด หรือถ้าใช้เต็มก็ควรจะใช้เต็มให้หมดให้มีมาตรฐาน ซึ่งระเบียบราชการทหาร ภาษาหนังสือนั้น เขาจะเขียนเต็มหมดนะครับ จะไม่ย่อว่า ผบ. และรอง ผบ. พล ๑ ละไรอย่างนี้ เพราะไม่อย่างนั้นก็ไม่ว่า ผบ. ช้างหน้านั้น ผบ. อะไร ผบ. กรม ผบ. พล ๑ หรือ ผบ. ทบ. เพราะฉะนั้นถ้าจะย่อ่น่าจะมีว่า ผบ. พล ๑ และรอง อย่างนี้ก็ยังไม่ฟังได้ เป็นภาษาไทยที่อาจจะถูกต้อง หรือไม่อย่างนั้นก็ ผบ. พล ๑ และรอง ผบ. พล ๑ ไปเลย เพราะฉะนั้นฉันก็กระผมก็อยากจะกราบเรียนไว้ขอทราบเหตุผลว่า ทางคณะกรรมการจะกรุณาเติมคำว่า วุฒิสภา ไปได้ไหมครับว่า การเลือกประธานวุฒิสภา เพราะว่าถ้าไม่เติมตรงนี้ก็จะมีปัญหาในข้อ ๔ ข้อ ๔ กลับไปเขียนว่าในการเลือกประธานสภาอันนั้นมีประธานสภา ซึ่งก็จะกลายเป็น ๒ คำ ก็อาจจะหมายถึง ๒ ตำแหน่ง แล้วอาจจะทำให้เข้าใจว่าประธานข้างบนนั้นเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ ประธานรัฐสภาก็ได้ หรือประธานสภาเก่าแก่ก็ได้ หรือประธานสภาโจ๊กก็ได้ ประธานสภาปฏิวัติก็ได้ ไปได้หมดเลยครับ เพราะฉะนั้นยังปัจจุบันนั้นจะเห็นว่ามี การตีความพยายามบิดเบือนกันมาก ไม่ค่อยจะมีใครใช้กฎหมายตามที่เป็นตัวหนังสือจริง ๆ มักจะอาศัยวางสนับ้าง อะไรบ้างเข้ามาเพื่อตีความ กระผมไม่คิดว่าจะให้ให้มีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นอีก ผมขอทราบกราบเรียนครับ ขอขอบคุณ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญประธาน
กรรมาธิการครับ

นายโกเมน กัทภิรมย์ : กราบเรียนท่านประธานสภา
ครับ ทางคณะกรรมการได้ใช้คำว่า การเลือกประธานและรอง
ประธานวุฒิสภา ในหมวดที่ ๑ นี้ความจริงก็เป็นไปตามร่างข้อบังคับ
เดิม คือข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาที่ ๒๕๒๗ และ ไม่คิดว่าจะได้
เกิดการสับสน เพราะว่าประการแรก ที่ข้อบังคับนี้ชัดเจนอยู่แล้วว่า
เป็นข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. . . . . ประการที่ ๒ ที่
ใส่ว่า การเลือกประธานและรองประธานวุฒิสภา คำว่า ประธานและ
รองประธาน นั้นอยู่ติดกันนะครับ และทั้ง ๒ คำนี้ก็หมายความว่าคือ
สภาเดียวกัน ประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา ซึ่งถ้าหากว่า
จะใส่คำว่า ประธานวุฒิสภา แล้วจะมีที่สักหลายข้อในนี้ที่จะต้องใส่ตาม
ไปด้วยเป็นอันมาก อันนี้เคยใช้กันมาแล้ว และทางคณะกรรมการ
เห็นว่าข้อความของข้อหมวดนี้เป็นที่เข้าใจได้แล้ว อีกประการหนึ่งก็
ไม่ใช่คำย่อเป็นคำเต็ม เพียงแต่ว่าคำที่ซ้ำกันโดยอยู่ใกล้เคียงกันมาก
ไม่จำเป็น คณะกรรมาธิการก็ตัดออกแล้วก็เหมือนกับของเดิมด้วย
ขอบคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์ธรรมบุญ

นายธรรมบุญ ลัดพลี : ทอบพระคุณครับท่านประธาน
ที่เคารพ กระผมเองก็ไม่มีเจตนาจะทำให้เสียเวลาของที่ประชุมแห่งนี้
แต่เพื่อศักดิ์ศรีของสภาแห่งนี้ซึ่งเราได้ชื่อว่าสภาผู้เลี้ยง ของสภาผู้แทน
ราษฎรอยู่เหมือนกัน และปัจจุบันก็มีความพยายามที่จะทำให้ศักดิ์ศรีของ
เราต้องด้อยลงไป เช่นพยายามลดจำนวนหรือพยายามลดอำนาจหน้าที่
อะไรต่าง ๆ ผมคิดว่าเป็นความจำเป็น ผมอยากจะทำกราบเรียนเพื่อ

LIRT

ศักดิ์ศรีของพวกเราด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อวานนี้ถ้าท่านสมาชิก
ผู้มีเกียรติได้ฟังคำอภิปรายในสภาผู้แทนราษฎรเอง สมาชิกเขาก็ได้
วิพากษ์วิจารณ์สภาของท่านเอง ว่ากำลังด้อยต่ำลงไปแล้วก็มีคน
ประท้วงกันมาก กระผมก็ไม่อยากจะได้ยินคนไหนที่มาโจมตีวุฒิสภาที่มี
เกียรติของเรา เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ผมก็ไม่ติดใจอะไร แต่อยาก
กราบเรียนดังนี้ครับ ขอท่านกรรมาธิการได้โปรดใช้ดุลพินิจด้วย
ความเที่ยงธรรม เมื่อสักครู่ท่านเองก็หลุดปากมาว่า มันติดกัน ท่านก็
บอกว่า การเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา ท่านยังหลุด
มาว่า มีวุฒิสภา ความจริงถ้าติดกัน ผมกราบเรียนไปแล้วด้วยเหตุผล
เมื่อสักครู่ ถ้าท่านใช้คำว่า การเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธาน
ดังนั้นคนเข้าใจครับว่ามันติดกันและหมายถึงรองประธานก็คือรองประธาน
วุฒิสภานั่นเอง แต่ที่ท่านขึ้นคำตอบมาไม่มีอะไรเลย เลือกประธาน
เอก ๆ อาจจะมีมาถึงประธานที่ประชุมก็ได้อะไรก็ได้ ซึ่งประธานที่
ประชุมก็มีให้ ผมก็เข้าใจแล้วว่า เป็นประธานที่ประชุมเป็นใครก็ได้
ประธานกรรมาธิการหรือประธานอะไรก็ได้ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้
ของสภาผู้แทน เขาก็มีข้อบังคับเหมือนกันครับ ผมอยากขอความกรุณา
ท่านประธานถ่านิตเต็ทเฉพาะหมวด ๑ ทั้งบังคับของสภาผู้แทนราษฎร
ปี ๒๕๒๘ ซึ่งใช้อยู่ เขาก็ใช้คำ หมวด ๑ การเลือกประธานสภาและ
รองประธานสภาผู้แทนราษฎร อย่างน้อยเขาก็มีสภา ให้รู้ว่าประธาน
สภา และอันนี้ก็ไปตรงกับข้อ ๕ ของเรา การเลือกประธานสภา
เพราะฉะนั้นถ้าท่านบอกวันนี้ เข้าใจกันได้แล้ว เพราะหมายถึงวุฒิสภา
เป็นข้อบังคับของวุฒิสภา ถ้าตั้งนั้นข้อ ๕ ท่านไปใส่ทำไมครับ ในการ
เลือกประธานสภา ท่านทำไปทำไมให้มีมาตรฐานเสียว่า ในการเลือก
ประธาน ก็ใช้ได้อยู่แล้วเพราะข้างหนท่านใช้มาแล้วอันนี้ผม

กรรมาธิการยื่นเพื่อเป็นหลักการเท่านั้นเองว่าท่านจะเดินทางไหน ผมไม่
 รั้งเก็บจดหรือใครจะเอาอย่างไร แต่ขอให้มีการตราเพื่อศักดิ์ศรี
 ของเรา และล่่างกระผมกราบเรียนแล้วว่าในทางปฏิบัติทางทหาร
 เองภาษาเขียนเขาให้เต็มครั้นเขาไม่ใช้ย่อ ๆ และผมล่่ากรรมาธิการเรียน
 ภาษานั้นเองเป็นหลักฐานว่าถ้าเต็มคำว่าวุฒิสภา ล่่าจะเปลี่ยนน้ำ
 หมึกอะไรที่นั่นมันคิดจะเสียอะไรอีกมากหรือเปล่า ให้มันชัดเจนเพื่อ
 ศักดิ์ศรีของพวกเรา ให้คนอื่นที่เขาสันใจเวลาน้อยอย่าล่่าล่่าคนสนใจ
 การเมืองมากทว่าบ้านด่าล่่าสาสนใจ เขาก็ล่่าล่่าของเร่าเหมือนกัน
 ถ้าเข่าอ่านแล้วบอกหมภาษาไทยเร่าวันละค่าเร่าก็ตั้งตก แล้วเร่า
 จะไปท่าอะไร ผมกรรมาธิการนี้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ท่าหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ล่่าจรรยธรรมบุญ
 ไม่ติดใจนะครับที่ได้อภิปรายแล้ว ความจริงข้ออ้างด้นนี้ท่ามาจาก
 รัฐธรรมนูญ ผมเรียนนิตหนึ่งว่าค่านี้อันค่าล่่าออกมาจากในรัฐธรรมนูญ
 ดูแล้วรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๐ มาตรา ๑๓๓ เขาจะเขียน ประธาน
 และรองประธานวุฒิสภา และวรรคสองจะมี ประธานและรองประธาน
 สภาผู้แทนราษฎร ค่านี้อันค่าล่่าปรากฏในข้ออ้างด้น เข่าก็เขียนอย่างนี้
 ครับ ล่่ามาจากในรัฐธรรมนูญเลข

นายจรรยธรรมบุญ ลัดพลี : ครับ ผมก็ท่งตั้งไว้เหมือนกัน
 ข้ออ้างข้ออ้างสภาผู้แทน เขาเขียน ประธานสภา เพราะฉะนั้นถ้าเพื่อ
 อันนี้ เป็นข้ออ้างที่ท่าประธานว่า ประธานที่เค่ารพผมเห็นด้วย แต่ว่า
 ข้อ ๕ ถ้าข้ออ้างนั้นไม่น่าจะมีประธานสภา เพราะไม่อย่างนั้นจะ
 กลายเป็น ๓ ความหมาย คนอาจจะตีความว่า ประธาน ในหมวด ๑
 การเลือกประธานสภาท่งล่่างั้นเป็นอีกค่านี้อันค่า ล่่าจะเป็นค่าอะไร
 ถ้าหากข้ออ้างนั้นกรรมาธิการไปตัดได้ใหม่ในข้อ ๕ ผมอยากกรรมาธิการ

ล่วงหน้าไปเลย ถ้าทำให้มีมาตรฐานผมก็ไม่ตั้งใจ ขอพบคุณครูครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณอาจารย์
ครับ ที่ลืมหวดคงไม่ตั้งใจแล้ว ท่านประธานกรรมาธิการจะชี้แจงอะไร
ใหม่ครับ ย้ำ ๘

นายโกเมน กัทรภิรมย์ : กราบเรียนท่านประธานที่
เคารพ สำหรับข้อ ๘ นั้นเป็นการเลือกประธานสภา แต่ว่าในข้อ ๘
นั้นเองก่อนที่เลือกประธานสภานั้น มีการเลือกประธานของที่ประชุมขึ้น
มาก่อน เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน ในข้อ ๘ วรรคแรก จึงได้ใช้คำว่า
ในการเลือกประธานสภา ถ้าท่านดูไปวรรคสุดท้ายจะเห็นว่า ให้
ประธานของที่ประชุม เพราะฉะนั้นให้คำว่า ประธาน เลข ๗ เกรงว่า
จะเกิดความสับสน ตรงนี้จึงจำเป็นต้องใช้คำว่า ประธานสภา

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : อาจารย์ไม่ขัดข้อง
นะครับ เชิญอาจารย์ไพบลีย์ครับ

นายไพบลีย์ ช่างเขียน : เรียนท่านประธานสภา
กระผม ไพบลีย์ ช่างเขียน ไม่ทราบว่าจะให้ข้อคิดเห็นในข้อ ๗
ได้หรือยัง หรือว่าต้องรอ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ยังรออ่านนะครับถึง
ข้อ ๘ ครับ เชิญอาจารย์สมภพครับ

นายสมภพ โหดระกิตย์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
ไม่ได้มาทักท้วงเกี่ยวกับข้อ ๘ แต่ขอจะขอเรียนปรึกษาท่านประธาน
เผื่อกระผมเพิ่งได้เห็นว่าในข้อ ๓ ที่บัญญัติว่า ตลอดคั้งนี้ให้ใช้บังคับ
ตั้งแต่วันที่วุฒิสภามีมติให้ประกาศใช้ เป็นต้นไป วันที่วุฒิสภามีมตินั้น
เข้าใจว่าคงจะเป็นวันนี้ แต่ท่านประธานครับบ่ายนี้จะมีประชุมรัฐสภา
ร่วมกันและได้ให้ที่คั้งคั้งของวุฒิสภา แต่ท่านไม่ได้มีการเขียนเรื่อง

การประชุมร่วมกันไว้ ดังนั้นผมอยากจะเรียนปรึกษาว่า ท่านประธาน
ได้คิดถึงเรื่องที่จะประชุมร่วมกันในภายหลังหรือไม่ เพราะถ้าใช้ข้อ
บังคับนี้ในวันนี้อาจจะเกิดปัญหาได้ กระผมจึงขอลงญัตติที่จะต้องย้อนมา
ที่ข้อ ๒ เพราะเห็นว่าเป็นประเด็นที่สำคัญ เพราะว่าถ้าหากข้อ ๒
จะบัญญัติว่า ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประธานวุฒิสภาลงนามก็
อาจจะไม่มีปัญหา ถ้าลงนามพรุ่งนี้มันก็ผ่านไป แต่ถ้าเขียนวันที่วุฒิสภามี
มติให้ประกาศใช้ จะเกิดปัญหาในการจะนำข้อบังคับมาให้แก่การประชุม
ร่วมในภายหลังนี้ ไม่ทราบว่าท่านกรรมาธิการได้พิจารณาในประเด็นนี้
หรือไม่

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญท่านประธาน
กรรมาธิการช่วยพิจารณาให้ความเห็นครับ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : กราบเรียนท่านประธานที่
เคารพครับ สำหรับข้อ ๓ ที่ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่วุฒิสภามี
มติให้ประกาศใช้เป็นต้นไปนั้น โดยที่ตามรัฐธรรมนูญที่แก้ไขใหม่ใน
ปัจจุบัน คือแต่เดิมในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับของรัฐสภานั้นจะใช้ข้อ
บังคับของวุฒิสภาในการประชุมร่วมกัน เพราะว่าตามรัฐธรรมนูญเดิมนั้น
ประธานวุฒิสภาเป็นประธานรัฐสภา ที่นี้กติกานี้รัฐธรรมนูญได้แก้ไข
เพิ่มเติมโดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภาแล้ว ข้อ
บังคับของวุฒิสภานั้นจึงใช้เฉพาะกับการประชุมของวุฒิสภาเท่านั้นไม่ได้
ใช้กับการประชุมร่วมกันของรัฐสภาเหมือนดังแต่เดิม เพราะฉะนั้นก็
ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องไปรอให้มีผลใช้บังคับ เมื่อได้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาแล้ว ถ้ามีข้อบังคับการประชุมร่วมกันที่จะใช้ทั้งของ
รัฐสภานั้นก็จำเป็นที่จะต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาเสียก่อนแต่ว่า
อันนี้ใช้เฉพาะกับการประชุมของวุฒิสภาเท่านั้น สำหรับตำแหน่ง

ประธานสภาหากตามระเบียบวาระในวันนี้ ถ้าได้มีการเลือกตั้งประธานวุฒิสภานั้น แม้ว่าข้อบังคับนั้นจะมีผลใช้บังคับทันทีก็ตาม แต่ว่าการแต่งตั้งประธานวุฒิสภานั้นก็คงจะต้องมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เสียก่อน คงจะเป็นภายหลังจากวันนี้ไป กระผมคิดว่าปัญหานี้คงจะไม่เป็นปัญหาคงจะดำเนินการต่อไปได้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญท่านมีศักดิ์ครับ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ : ท่านประธานที่เคารพครับ เพื่อประโยชน์ของสภานั้น กระผมเข้าใจว่ารัฐธรรมนูญยังไม่ได้ประกาศใช้ เพราะฉะนั้นยังให้ทดลองเดิมอยู่

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณโกวิทครับ

นายโกวิท สุรัสวดี : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผมใคร่จะขอแนะนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องการใช้ภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อ ๘ นั้นผมคิดว่าน่าจะได้ระบุไว้ชัดเจนในการเลือกประธานวุฒิสภา คือตามปกติแล้วถ้าเป็นคำโดยมีคำเชื่อมคำว่า และ อันนั้นผมคิดว่าได้สำหรับชื่อหมวดแต่เวลาตอนเขียนในข้อความนั้นน่าจะเป็นการระบุที่ชัดเจนว่า ประธานสภา น่าจะเป็นประธานวุฒิสภาและรองประธานก็รองประธานวุฒิสภา ซึ่งอันนั้นผมคิดว่าน่าจะปรับปรุงเพื่อให้เกิดความชัดเจน อันนี้เป็นเรื่องทงภาษา แต่ถ้าหากว่าที่ประชุมกันนั้นจะให้มืออย่างนี้ กระผมก็ไม่ตั้งใจ ขอขอบคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เดี่ยว ๒ ประเด็นนะครับ คือข้อ ๓ นั้นสภาจะเอาข้อ ๓ เสียก่อน อาจารย์รัฐธรรมนูญจะพูดข้อ ๓ หรือเปล่า ขอเชิญครับ

นายพรหมบุญ ลัดพลี : ขอทูลพระคุณครับท่านประธาน

LIRT

ที่เคารพ และ กระผมขอขอบคุณท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ท่านอดีตรอง
นายกฯ มีชัย ผมขอเถียงถามที่ได้ให้ความเห็นว่าคนนั้นคงจะต้องใช้ข้อ
บังคับเดิมไปก่อน ถ้าใช้ข้อบังคับเดิมไปก่อน ถ้าเป็นอย่างนั้นผมอยาก
ที่ถามความเข้าใจ ข้อบังคับนี้จะให้เมื่อไรครับ ถ้าใช้เดี๋ยวนี้ก็จะขัดกัน
เพราะจะมีข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ๓ อันที่คนกันไม่ได้เพราะ
อันเดิมยังใช้ได้อยู่จนถึงภาค อันนี้จะมาใช้เข้าก็ซ้อน แต่ถ้าจะไม่ใช้
อันนี้ผมอยากทราบเวียนเส้นที่ประชุมเพื่อหารือ ถ้าอย่างนั้นเราจะ
เลือกประธานและต่อไปจะเสนอร่างที่กฤษฎีกาได้ไหม เพราะถ้า
ยังไม่ใช้กฤษฎีกาก็ยังไม่รู้มีกฤษฎีกา ถ้าใช้ตามเดิมก็ไม่ได้มีคณะ
ครบถ้วนตามนี้ เพราะฉะนั้นถ้าจะเสนอร่างที่กฤษฎีกานั้นตาม
ข้อบังคับนี้ก็คงไม่ได้ เพราะถือว่าอันนี้ยังไม่เกิด ผมอยากเสนอที่ประชุม
เพื่อพิจารณาปัญหา^{นี้}ให้ขาดไปด้วยก่อนถึง (๘) ขอพรพระคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ตรงนี้ต้องเวลาให้
แน่นอนนิดหนึ่ง เมื่อสักครู่ท่านรองนายกฯ ท่านรองมีชัยให้ความเห็น
อีกที่เกาะครับ สมมติผ่านวันนี้ใช้วันนี้จะมีผลอย่างไรที่สมาชิกเป็นห่วง
อย่างไรหรือไม่ เชิญท่านอีกทีนะครับ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ : ทบทวนพระคุณท่านประธานครับ
โดยที่รัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติมยังไม่ได้ใช้บังคับ เพราะฉะนั้นบทบัญญัติ
ว่าด้วยเรื่องรัฐสภา ก็ยังเป็นไปตามรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับอยู่เดิม เพราะ
ฉะนั้นข้อบังคับในการประชุมรัฐสภา ก็จะต้องใช้ข้อบังคับของวุฒิสภา ข้อ
บังคับของวุฒิสภา เดิมนั้นได้มีบทบัญญัติว่าด้วยเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยเรื่องการประชุมร่วมกันอยู่พร้อมเพรียงแล้ว แต่ในร่างข้อบังคับ
ใหม่นี้โดยที่เราวางไว้เพื่อประโยชน์ในการใช้กับการประชุมของวุฒิสภา
โดยเฉพาะ โดยไม่ได้เผื่อแผ่ถึงการประชุมรัฐสภา โดยหวังว่า

รัฐธรรมนูญได้แก้ไขเพิ่มเติมไปบ้าง แต่เมื่อเกิดมีการประชุมร่วมกัน
 ในฐานะรัฐสภา ก็ให้เราใช้ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาในวันนี้ในทันที
 บัญชีจะเกิดปัญหา เพราะข้อบังคับของวุฒิสภาที่จะนำไปใช้กับการ
 ประชุมรัฐสภานั้นจะไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยการประชุมร่วมกัน บทบัญญัติว่า
 ด้วยการประชุมต่าง ๆ ที่เคยใช้บังคับอยู่ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าคำวินิจฉัย
 ในวันนี้แล้วจะต้องย้อนกลับไปดูข้อบังคับวุฒิสภาเดิม ซึ่งเคยใช้เมื่อ
 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาจะต้องกลับไปตรงนั้น เพื่อให้
 เวลาการประชุมร่วมของรัฐสภาสามารถดำเนินการต่อไปได้ ส่วนใน
 ประเด็นปัญหาว่าด้วยการรวมมาชิกานั้น โดยที่ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
 ได้กำหนดไว้โดยที่ชัดเจนว่า สภาอาจจะมีมติให้เพิ่มเติมกรรมาชิก
 สามัญขึ้นมาอีกก็ได้ เพราะฉะนั้นสภาจะตั้งกรรมาชิกสามัญ
 ให้สอดคล้องกับแนวทางของข้อบังคับการประชุมใหม่ เราก็มีมติให้
 ตั้งกรรมาชิกเพิ่มเติมตามที่บังคับตามที่เรที่ตั้งใจไว้ ซึ่งก็จะ เป็นไปได้
 ตามที่เราประสงค์ ในขณะเดียวกันก็ไปเขียนไว้ในบทเฉพาะกาลของ
 ข้อบังคับการประชุมที่เรากำลังพิจารณาอยู่ว่ากรรมาชิกที่ตั้งขึ้นแล้ว
 นั้นให้ใช้ได้ต่อไปโดยไม่ต้องไปตั้งใหม่ อย่างนี้ก็จะสมประสงค์ทุก
 ประการ ขอพระราชทาน

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ทูลบอกท่านอธิบดี

ท่านประธานกรรมาธิการศาลพิจารณาคดี

นายโกเมน กัทธภิรมย์ : ให้ท่านเลขาธิการ

ของคณะกรรมาธิการขึ้นแจ้งครับ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล : กราบเรียนท่านประธานสภา

ที่เคารพ ในชั้นที่ร่างนั้นก็ไม่คิดว่าจะมีการประชุมร่วมของรัฐสภา
 อีก ก็นึกว่าการประชุมร่วมจะสิ้นสุดเมื่อวานนี้ ดังนั้นข้อบังคับจึงให้

สำหรับวุฒิสภา และโดยที่จะปิดสมัยประชุมก็เห็นสมควรที่จะมีการเลือกตั้งกรรมาธิการต่าง ๆ ในวันที่ตัวเลข เลข แต่ถ้าหากว่าติดปัญหาอย่างที่ท่านมีชัยได้กล่าวถึง คือเนื่องจากในข้อบังคับของวุฒิสภานี้ไม่มีเรื่องการประชุมร่วม เพราะฉะนั้นกรณีที่มีการประชุมร่วมก็จำเป็นที่จะต้องให้ข้อบังคับของวุฒิสภาเดิม พุทธศักราช ๒๕๒๗ เพราะฉะนั้นสำหรับในประเด็นนี้ก็คิดว่ากรรมาธิการใช้อาจจะเป็นหลังวันนี้ เป็นต้น ไปก็ได้ครับ สำหรับข้อ ๓ อาจจะไม่แก้ไขใหม่ว่า เป็นวันถัดจากวันประกาศหรือว่าเป็นวันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ก็แล้วแต่กรณีนะครับ ส่วนการแต่งตั้งกรรมาธิการ ก็ขอให้เป็นที่ลุล่วงวันที่จะให้ดำเนินการตามข้อบังคับนี้ไปก่อน

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอให้คณะกรรมการเสนอเลขได้ไหมครับว่า เห็นควรแก้ไขอย่างไร ที่ประชุมจะได้พิจารณาอีกทีหนึ่ง เชิญครับ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องทางคณะกรรมการคิดว่า จะปรับปรุงข้อ ๓ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่วุฒิสภามีมติให้ประกาศใช้เป็นต้นไป คือ เพิ่มคำว่า ถัดจาก จะอ่านได้ความอย่างนั้นนะครับ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่วุฒิสภามีมติ ให้ประกาศใช้เป็นต้นไป

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์ธรรมบุญ
นาทธรรมบุญ ลัดพลี : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเห็นที่เพิ่มเติมก็ดี แต่ว่าอาจจะยังไม่ชัดเจน วันถัดจากวันที่ประกาศนี้ผมไม่แน่ใจมีคำพิพากษาฎีกาใหม่ วันถัดนี้ถัดวันรุ่งขึ้นหรือถัดไปกี่วันก็ได้ วันถัดจากนี้ครับ โดยมากเขาให้วันรุ่งขึ้นจากวันหรือวันอะไร ผม

ไม่แน่ใจที่เดี๋ยวจะอันนี้อีกยากขอเป็นความรู้ด้วยว่าจะวัดกุมพลใหม่ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ทางคณะกรรมาธิการจะเสนอเป็นว่าข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่วุฒิสภามีมติให้ประกาศใช้เป็นต้นไปพอใช้ได้ใหม่ครับ คือไม่ใช่วันนี้ คงจะใช้พรุ่งนี้ถ้าวันนี้เราเสร็จ เชิญครับ

นายชัชชัย ขงกิตติกุล : ท่านประธานที่เคารพ ผมชัชชัย ขงกิตติกุล ตามที่ได้เสนอให้แกข้อ ๒ เป็น ถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่ใช่ราชกิจจานุเบกษาวันที่สภาฯมีมติ

นายชัชชัย ขงกิตติกุล : คือมีปัญหานิดหนึ่งว่าตำแหน่งวุฒิสภาเราก็ยังไม่ได้เลือกนะครับ เลือกแล้วก็ต้องโปรดเกล้าฯ ก่อนที่ถ้าโปรดเกล้าฯ ที่หลังแล้วอันนี้จะประกาศใช้ก่อนได้อย่างไร

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มีโปรดเกล้าฯ อะไร ตอนนี้อยู่หมายถึงประธานใช้ใหม่ครับ ประธานนั้นอีกส่วนหนึ่งเขาจะมีข้อยกเว้นอะไรก็ว่าไป แต่ว่าท่ามกลางนี้ใช้ได้ใหม่ พอใจใหม่ครับ อาจารย์โกวิทเชิญครับ

นายโกวิท วรพิพัฒน์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมโกวิท วรพิพัฒน์ จะใช้คำว่า วันถัดไป แล้วถ้าเกิดการประชุมรัฐสภาวันนี้เขาขอเป็นพรุ่งนี้อีกวันจะทำอย่างไร เพราะฉะนั้นผมเข้าใจว่าเมื่อสักครู่สมาชิกเสนอว่า ตั้งแต่วันที่ใครลงนามอะไรต่ออะไรต่างๆ ผมว่าน่าจะเป็นอย่างนั้นมากกว่าครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : กรรมาธิการเห็นอย่างไรครับ

LIRT

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเข้าใจว่าวันนี้คงเป็นการประชุมร่วมของรัฐสภาครั้งสุดท้ายก่อน สิ้นสมัยประชุมสภาจึงได้เสนอว่าวันถัดจากวันที่วุฒิสภา มีมติให้ประกาศ ๗ ให้เป็นต้นไป คือตั้งแต่พรุ่งนี้เป็นต้นไป วันนี้สภามีมติให้ประกาศใช้ ข้อ บังคับนี้ก็จะให้ตั้งแต่วันถัดจากวันนี้ไป คือวันพรุ่งนี้ นะครับคิดว่าน่าจะเป็นการเพียงพอครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์มีชัยอีกทีครับ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ : ท่านประธานที่เคารพครับ ด้วยความเกรงใจท่านกรรมาธิการเต็มที่ ผมนึกว่าถ้าจะให้ปลอดภัย ที่สุด การให้ใช้บังคับเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาน่าจะเป็นหนทาง ที่ดีที่สุด เพราะว่าถ้าเกิดปัญหาว่าจะมีการประชุมร่วมกันในระหว่างที่ กังไม่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญขึ้นมา ก็จะได้ยืดหยุ่นกันได้ เราไม่ สามารถจะคาดการณ์อะไรวันข้างหน้าได้ ถ้าเกิดสมมติว่าใน ระหว่างที่กังไม่ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติม เกิดมีคน เสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งก็มีแนวทางพูด ๆ กันอยู่ แล้วจะทำ อย่างไร เพราะฉะนั้นผมนึกว่า การให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา จะสามารถยืดหยุ่นได้ ถ้าเกิดเหตุการณ์อย่างนั้นเราก็ไปปรับตรงนั้นได้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญท่านกรรมาธิการ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ท่านประธานสภาที่ เคารพครับ เพื่อมีการเพื่อไว้ข้างหน้า คณะกรรมาธิการขออนุญาต กรายเรียนเสนออย่างนี้ ข้อ ๒ ที่บังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ช่วยดูกันนิดนะครับ จะเอาอย่างไรดีครับ เอาอย่างไร ครับ

LIRT

นายวิระ รมยะรูป : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
วิระ รมยะรูป กระผมคิดว่าที่ท่านประธานกรรมาธิการได้ เสนอนั้นก็
ชอบแล้ว แต่ว่าเพียงแต่ตัดคำว่า ถัด ออก เพราะวันประกาศในวัน
ประกาศราชกิจจานุเบกษา ก็น่าจะเพียงพอครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกครับ ดูข้อ
บังคับ ๓๕๗๗ เขาเขียนไว้อย่างนั้นครับ

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า ข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๒๗

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เพราะฉะนั้นใช้ให้เหมือนกันตามนั้นก็คงจะสอดคล้องนะครับ
คงจะได้ทำนกรรมาธิการ เคาใหม่ครับ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ครับ ก็จะเหมือนกับข้อบังคับ
ที่ ๒๕๒๗ คือใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เาอย่างนั้นนะครับ
เพราะฉะนั้นพรั้งนี้ก็ไม่มีปัญหา เขาจะประชุมร่วมนานเท่าไรก็คงไม่มี
ปัญหาแล้วก็แก้ให้เหมือนอย่างเดิม และก็ชัดเจน เห็นชอบนะครับ
ถ้าไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นก็ใช้แก้เป็น ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้ง
แต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ทั้งนี้ข้อ ๘
เมื่อสักครู่คุณโกวิท สุวิสวัสดิ์ เสนอเกี่ยวกับถ้อยคำและการใช้ภาษา
ถ้อยคำ เชิญท่านกรรมาธิการจะชี้แจงอย่างไรใหม่ครับ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ท่านประธานที่เคารพ สำหรับ
ข้อ ๘ ได้ใช้คำว่า ในการเลือกประธานสภา ทั้งนี้หากว่ามีกรร

แก้ไข ถ้าจะดูในหมวดอื่น ๆ และในข้ออื่น ๆ จะใช้คำนี้ตลอด ถ้าพูดถึง
ถึงประธานสภาจะหมายถึง ประธานวุฒิสภา ถ้าจะดูอย่างเช่น ในหมวด
๒ อำนาจหน้าที่ของประธาน รองประธานวุฒิสภา และเลขาธิการ
วุฒิสภา ข้อ ๘ ประธานสภา จะมีใช้คำเดียวกัน คือใช้คำว่าประธาน
สภา อย่างในข้อ ๘ เป็นต้น คือในบางแห่งใช้คำว่า ประธาน เลข ๆ
เพราะว่าอาจจะไม่ใช่ประธานสภา แต่เป็นประธานของที่ประชุม

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณโกวิท

นายกโกวิท สุริสวัสดิ์ : กราบเรียนท่านประธานที่

เคารพ กระผม โกวิท สุริสวัสดิ์ ตามที่ท่านประธานกรรมาธิการได้กล่าว
ไปถึงในหน้า ๒ หมวด ๒ นี้ อันนี้กระผมอยากจะเรียนว่ายังใช้ไม่ได้
ใหญ่เลข ๗ ใช้ ประธาน เลข ๆ ซึ่งใช้ไม่ได้เลยต้องระบุเป็น ประธาน
วุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา คือถ้ามีคำว่า และ นี้ได้แต่ถ้าเป็นคำแยก
จะต้องระบุที่ตัวคือประธานวุฒิสภา และรองประธานวุฒิสภา อันนี้คือ
การที่จะให้เกิดความชัดเจนในถ้อยคำของตำแหน่ง อันนี้ผมถึงอยากจะ
เน้นว่าเป็นเรื่องของภาษา แต่กระผมก็ไม่ตั้งใจอันนี้เพื่อที่จะให้ถูกต้อง
เพราะว่าวุฒิสภาเป็นสภาสูง อันนี้อยากจะให้ใช้ภาษาให้ถูกต้อง
ขอขอบคุณมากครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณโกวิทก็เพียงแต่ตั้ง
ไว้ ไม่ตั้งใจนะครับ ก็ผ่านไป ขอเชิญเลขาธิการ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติ
หน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์ธรรมนุกู
ครับ

LIRT

นายธรรมนุญ ลัดพลี : ขอบพระคุณรับท่านประธานที่เคารพ ความจริงอันนี้ก็ต้องเนื่องมาจากข้อ ๕ ที่เมื่อสักครู่นี้ และผมก็ตั้งไว้ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติอีกท่านหนึ่งก็ได้ตั้งไปแล้ว ทั้งนี้ในข้อ ๗ คือกระผมอยากทราบเรียงอย่างนี้ คือมีเหตุผลเพิ่มเติมมา และอันนี้ที่ผมอยากทราบเรียงภาพมุมมองกว้างให้เห็นว่า ข้อบังคับนี้ร่างมา ผมขออนุญาตใช้ภาษาอังกฤษคือไปอิงคอนเซ็ปท์ (Concept) อยู่ ๒ รูปแบบ รูปแบบแรกก็สำหรับประชาชน จะไปอิงในลักษณะของเก่าที่เราเป็นประชาชนรัฐสภา ระยะเวลาประชุมร่วมกันก็เป็นประชาชนด้วย เพราะฉะนั้นถึงได้วางไว้ว่าบางที่มีประชาชนบ้าง ประชาชนสภาบ้าง เพื่อให้หลวมตัวไว้ แต่ว่าในข้อ ๗ จะเห็นนะครับ อย่างเลขาธิการมาเติมคำว่า วุฒิสภา ทั้งที่ความจริง เวลานี้ถ้าเอาความเป็นกันจริง ๆ ยังไม่มี ยังไม่ได้เกิดผลบังคับใช้ร้อยเปอร์เซ็นต์ ที่จะแยกเป็นเลขาธิการวุฒิสภา เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพราะฉะนั้นในตำแหน่งเลขาฯ นี้เรากลับไปอิงอนาคต ประชาชนไปอิงอดีต เลยไม่รู้ตรงกลางเราจะมีตรงไหน เพราะฉะนั้นจะเห็นได้อย่างข้อ ๗ ให้ประธานคล้ายเติมแทนที่จะใช้ประชาชนวุฒิสภา และรองประธานสภา เวลานี้มาใช้อีกคำหนึ่งแทนที่จะเป็นรองประธานวุฒิสภา อันนี้ผมอยากขอความกรุณาท่านประธานได้กรุณาให้ที่ประชุมนี้กระจายด้วย ไม่อย่างนั้นจะมีคำหลายคำที่มันสับสนหมด เด็ก ๆ ถ้ามันไม่ฉลาดเท่าเราอาจจะหลงผิดคิดว่ามันอะไรกัน ผู้ใหญ่เขาเล่นอะไรกัน มีตัวโจ๊ก ตัวอะไรอยู่หลายตัวเหลือเกิน เหมือนอย่างถ้าย้อนไปหมวด ๑ นี้ เลือกประธานและรองประธานวุฒิสภา เห็นไหมตรงนั้นไป เห็นไว้ว่ามีรองประธานวุฒิสภา ทั้งที่ประธานควรจะมีประธานวุฒิสภาและรองประธาน เรากลับไปเน้นตรง รองประธาน แต่มาตรงนี้รองประธานวุฒิสภาหายไปแล้ว จะเป็น

ว่าข้าก็เคยเขียนหรือว่าเปลืองแรงงานก็ไม่ทราบ ก็ละไปอีก อย่างข้อ ๕ จะเหลือรองประธานสภาเลข ๆ ไปแล้วใช้ทุกตำแหน่งรองประธาน สภามาเรื่อย แต่พอมาข้อ ๗ ประธานก็อย่างเดิม รองประธานสภา หายไปแล้ว วุฒิไม่มี แต่เลขาธิการมีวุฒิสภาเข้ามา มาเห็นนี่ละครับผม ว่าทำไมกลายเป็นมาให้มีความสำคัญ และเลขาธิการวุฒิสภาจะมีตลอด ไม่มีเลขาธิการสภาหรือเลขาธิการเลข ๆ นั้น เหมือนกับบอกให้รู้ว่า อันนี้จะมี ๓ เลขาธิการ แต่ประธานยังบอกให้รู้ว่าเหมือนมีคนเดี๋ยวนี่ ที่เป็นได้ ๒ สภา เป็นประธานประชุมร่วมด้วย ผมว่าเอาให้มันแน่ ๆ ลึกอันเถอะครับ จุดยืนให้กลาง ๆ อย่างเข้าไปเข้ามาจะครับ ทอนพระคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์ไพบูลย์

ครับ

นายไพบูลย์ ช่างเขียน : ท่านประธานครับ ผมอยากจะพูดต่อจากที่อาจารย์ธรรมบุญพูด คือเราควรจะมีตำแหน่ง เลขาธิการวุฒิสภาต่อไป ผมคิดว่าอันนี้ควรจะมีกำหนดที่มาของตำแหน่ง นี้ไว้ด้วยว่าเรามีการเลือกตั้ง มีการแต่งตั้งอย่างไร เพราะว่าเรา กำหนดที่มาของประธานและรองประธานวุฒิสภา แต่ว่าเราไม่ได้กำหนด ที่มาของเลขาธิการไว้ด้วย ผมอยากจะได้เรียนให้ท่านกรรมาธิการได้ พิจารณาเรื่องนี้ด้วยครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ตรงนี้ผมจะเรียน

เลยนะครับ ตำแหน่งเลขาธิการวุฒิสภาจะต้องมีและ เป็นข้าราชการ ประจํา ซึ่งจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติข้าราชการฝ่ายรัฐสภาเหมือน ข้าราชการพลเรือน แต่เรามีพระราชบัญญัติฉบับหนึ่ง เขาจะตั้งตามอันนั้น คงจะไม่มาเกี่ยวกับข้อบังคับแต่จะมีตำแหน่งนี้ขึ้นมา และตรงนี้ตอนท้าย

ก็มีบทเฉพาะกาลไว้ว่า ถ้าเราพูดถึงวุฒิสภาตอนนี้ในขณะที่ยังไม่มีสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่เขาตั้งขึ้นมาตามกฎหมาย ซึ่งจะต้องมีผลบังคับใช้ภายใน ๑๘๐ วันให้หมายถึงเลขาธิการรัฐสภาเพราะฉะนั้นตำแหน่งถ้ายังไม่ถึงตอนนั้นก็ยังไม่มียุติสภาขึ้นมา เลขาธิการรัฐสภาก็ทำหน้าที่รวมอยู่ แต่หลังจากนั้นจะแยกเป็นเลขาธิการวุฒิสภาแล้วก็จะตั้งในฐานะเป็นข้าราชการประจำ คงไม่อยู่ในนี้ ทั้งนี้สำหรับที่อาจารย์ชรรณบุญพูนนี้ทำงานประธานกรรมาธิการจะชี้แจงอย่างไรใหม่ครับ

นายโกเมน กัทภิรมย์ : ท่านประธานที่เคารพครับ สำหรับคำว่าประธานและรองประธานวุฒิสภา นั้นทางคณะกรรมการจะใช้ในชื่อหมวด ถ้าท่านสังเกตหมวดที่ ๑ การเลือกประธานและรองประธานวุฒิสภา หมวดที่ ๒ คำนำหน้าที่ของประธาน รองประธานวุฒิสภาและเลขาธิการวุฒิสภา ตรงนั้นจะใช้ เป็นชื่อหมวดแต่ในข้อความในแต่ละข้อนั้นจะใช้คำว่า ประธานสภา ทั้งนี้สำหรับข้อ ๗ เมื่อได้เลือกประธานและรองประธานสภา แล้วให้เลขาธิการวุฒิสภา คำว่า เลขาธิการวุฒิสภาบัดนี้ยังไม่มี แต่ว่าได้เขียนไว้ในบทเฉพาะกาลข้อสุดท้าย ข้อ ๑๓๑ ว่าในระหว่างที่ยังไม่มีประกาศรัฐสภาแบ่งส่วนราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรตามกฎหมาย ว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภาใช้บังคับ ข้อบังคับนี้ได้อ้างถึงสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาหรือเลขาธิการวุฒิสภา ให้หมายถึงสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาหรือเลขาธิการรัฐสภาแล้วแต่กรณี อันนั้นเป็นการเขียนเพิกไว้ให้รับกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งได้ออกใช้บังคับแล้ว แต่อย่างไรอยู่ระหว่างการดำเนินการที่จะให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น ในนี้จึงได้ใช้คำว่าเลขาธิการวุฒิสภาไว้แต่ว่ามีไว้ในบท

เฉพาะกาลว่า เลขาธิการวุฒิสภาในขณะนั้น หมายถึง เลขาธิการ
รัฐสภาครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เอดณะศรีชัย ถ้าพอ
ไปได้ขอเชิญ เลขาธิการต่อครับ

นายพินิต คารชะคีรี (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่
ที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : หมวด ๓ ด้านางและหน้าที่ของประธาน
รองประธานวุฒิสภาและเลขาธิการวุฒิสภา

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณหมอรุ่งชรรรมครับ
นายรุ่งชรรรม ลัดพลี : ท่านประธานที่เคารพ ผม

นายรุ่งชรรรม ลัดพลี ผมอยากจะทำเรื่องว่าข้อสังเกตของท่าน
สมาชิก ขออนุญาตเอ่ยชื่อนามคือคุณโกวิท ได้พูดไว้เมื่อสักครู่อีกทีหนึ่ง
นะครับผมคิดว่าในส่วนนี้ถ้าอ่านอย่างนี้ไม่เหมือนกับหมวด ๑ ซึ่งเขียน
ว่า ประธานและรองประธานวุฒิสภา เป็นข้อซึ่งที่เราพออนุโลมได้ว่า
เป็นเรื่องเดียวกัน แต่อันนี้เขียนประธานและไม่มีคำที่จะต่อเนื่องแล้วก็
มาคำว่า และอีกก็เหมือนกับแต่ละส่วนตรงค่านั้นเป็นส่วนที่มีบทบาทของ
เขาในตัวเอง เพราะฉะนั้นอยากจะทำเรื่องว่าอันนี้ต้องขอความ
กรุณาต้องเติมอะไรสักอย่างหรือปรับเปลี่ยนสักอย่าง ให้เกิดความ
สอดคล้องกัน เพราะถ้าเผื่อจะใช้ข้อ ๑ ก็ต้องเขียนว่า ประธาน
และรองประธานวุฒิสภาและเลขาธิการวุฒิสภา จึงจะเกิดความ
กระจ่างว่าข้อความแรกนั้นเป็นข้อความเดียวกันซึ่งใช้มาตั้งแต่หมวด ๑
กระผมอยากจะทำเรื่องว่าข้อสังเกตของท่านสมาชิกที่ได้แสดงไว้
เมื่อสักครู่นั้นน่าจะได้รับการฟังแล้วนำมาแก้ไขด้วยครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญประธาน
กรรมาธิการ

LIRT

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ท่านประธานที่เคารพครับ ในข้อหมวด ๒ ให้ อำนาจหน้าที่ของประธาน รองประธานวุฒิสภาและ เลขาธิการวุฒิสภา มีอยู่ ๓ บุคคลด้วยกัน ถ้าเราจะใช้ และ จะมี และ ๒ อันอยู่ติดกัน อำนาจหน้าที่ของประธานและรองประธานวุฒิสภา และเลขาธิการวุฒิสภา ถ้าเพื่อมีอันอื่นก็จะและไปเรื่อย ๆ ถ้าเรา ใช้หลักนั้น ทั้งนี้ในการเขียนเมื่อมีหลาย ๆ อันเราจะไปใส่และไว้ตรงที่ สุดท้ายตรงคำสุดท้าย ในที่นี้คือ และเลขาธิการวุฒิสภา จะเป็นอำนาจ หน้าที่ของประธาน ก็วรรคแล้วก็ รองประธานวุฒิสภา ก็วรรค แล้วก็ เลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งเป็นหลักเขียนโดยปกติ เราคงไม่ใส่ และ ทุกคำ เราจะไปใส่ และ ไว้ที่คำสุดท้ายอันนี้ก็เกินไปตามหลักนั้น

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์ธรรมณู ครับ

นายธรรมณู ลัดพลี : ขอขอบคุณครับท่านประธานที่เคารพ ผม ธรรมณู ลัดพลี กรรมการ คือตรงนี้มีปัญหาข้อนไปถึงเมื่อสักครู่ นะครับ คือกระผมจำได้ท่านประธานที่เคารพก็คงจำได้ ท่านประธาน กรรมการได้ตอบว่าที่เมื่อสักครู่ผมก็ยอมผ่านมา คือในการเลือก ประธานและรองประธานวุฒิสภาในหมวด ๑ นั้นครับท่านได้ตอบว่า เนื่องจากอาจจะมีการที่เลือกประธานชั่วคราว ของที่ประชุมก่อนที่จะ เลือกประธานตัวจริง เพราะฉะนั้นก็เลยใช้คำว่า ประธาน ผมก็เอาจ ละครับก็ยอมท่านความจริงก็กล่อมแกล่อมไป เพราะในข้อ ๔ นั้นในการ เลือกประธานสภา เขียนไว้ชัดเลข คือประธานสภาก็คือประธานสภา ตัวจริงนั่นเอง แต่ท่านอาจจะบอกว่ามีวาระที่เลือกชั่วคราวขึ้นมาก่อน เพราะฉะนั้นมาในตอนนี้อยู่ในหมวด ๑ เขียนไว้ชัดอำนาจและหน้าที่ของ ประธาน รองประธานวุฒิสภาและเลขาธิการวุฒิสภา เป็นเรื่องอำนาจ

และหน้าที่ของประธานตัวจริง ไม่ใช่ประธานชั่วคราว เพราะฉะนั้น ถ้าท่านเขียนประธานตรงนี้ก็จะเป็นผิดที่ท่านเอง ไม่ต้องถึงคอลละครีบ เอาแต่เขา ผิดที่ท่านได้ว่าที่ท่านตอบเมื่อสักครู่ว่าประธานนั้น อาจจะมีหมายถึงประธานชั่วคราวได้ เพราะฉะนั้นถ้าท่านมาเขียนไว้แค่หน้าอำนาจหน้าที่และหน้าที่ของประธาน ก็ไม่มีความจำเป็น ประธานชั่วคราว ไม่มีอำนาจหน้าที่อะไรนอกจากขึ้นมาดำเนินการประชุมเพื่อดำเนินการเลือกตั้งประธานถาวรเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นตรงหน้าจะเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานตัวจริงว่าควรจะให้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อ ๘ ผมขออนุญาตท่านประธานอ่านล่วงหน้าไป มันก็จะมาติดกับอย่างที่ผมกราบเรียนซ้ำแล้วซ้ำอีก ว่าทำไมต้องมีหลายคำให้สับสนมีประธานซึ่งหมายถึงประธานชั่วคราว ประธานตัวจริง และประธาน ซึ่งหมายถึงประธานตัวจริงและมีประธานสภา อย่างนี้ข้อ ๘ มีประธานสภาเพราะฉะนั้นถ้าท่านว่า อำนาจหน้าที่ของประธานตรงนี้เป็นประธานตัวจริง มันขัด เขียนแต่ประธานก็พอแล้วข้างล่างไม่จำเป็นต้องมีประธานสภาอีก ซึ่งเมื่อสักครู่นี้หมวด ๑ ท่านอ้างว่า ประธานข้างบนเป็นประธานชั่วคราวก็ได้ ประธานข้างล่างเป็นประธานสภา เดียวนี้ในหมวด ๒ อำนาจหน้าที่ของประธานเป็นตัวจริงแล้วครับ ควรจะเขียนให้ชัดได้ แล้ว ถ้าท่านปล่อยอย่างนี้จะหมายถึงประธานชั่วคราวอีก ซึ่งก็ผิดแล้ว มันเลขมาแล้ว เลขหมวด ๑ มาแล้วเป็นประธานตัวจริงแล้ว ซึ่งจะใส่ไปไม่ได้เลขไหนครับ แล้วก็จะได้ไปปรับกับข้อ ๘ ซึ่งผมอาจจะไม่ตั้งใจก็หมายความว่า ละไว้ได้ประธานสภา ทำหน้าที่นั้นก็คือประธานวุฒิสภา ตามหมวด ๒ นั้นเอง ขอพระคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์สรร เสวีญ
นายสรร เสวีญ ไกรจิตติ : ท่านประธานที่เคารพ

LIART

ผม สรรเสริญ ไกรจิตติ ผมเห็นว่าท่านประธานคณะกรรมการ
พุดนั้นถูกต้องทุกประการ ทั้งในการเขียนกฎหมายและหลักภาษาไทย
เพราะถ้าเผื่อท่านอ่านต่อไป ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ ท่านจะเห็นว่า
ในหมวด ๒ นี้เป็นเรื่องอำนาจหน้าที่ของชน ๓ คนด้วยกัน คือประธาน
รองประธานวุฒิสภา และเลขาธิการวุฒิสภา เหตุที่ในวุฒิสภาหลังจาก
ประธานนั้นก็สอดคล้องกับหมวด ๑ หมวด ๑ มีแต่คำว่า ประธานและ
รองประธานวุฒิสภา อันนี้มี ๒ คน แต่ในหมวด ๒ มี ๓ คน เพราะ
ฉะนั้นวิธีการเขียน ไม่ว่าจะเขียนกฎหมายหรือเขียนภาษาไทย ถ้ามี
หลายคน คำว่า และ อยู่คนสุดท้ายครับ เพราะฉะนั้นผมเห็นว่า ที่ท่าน
ประธานคณะกรรมการกลองนั้นถูกต้องทุกประการ ขอขอบคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณหมอรุ่งธรรม

นายรุ่งธรรม ลัดพลี : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
เปลือยไม่ใช่ นักกฎหมาย แต่เป็นนักวิทยาศาสตร์ กระผมไม่อยากจะเห็น
อะไรร่วมร่ำม กระผมอยากจะกราบเรียนว่า ถ้าเป็นอย่างท่านสมาชิก
ได้กล่าวถึงนั้น กระผมอยากจะขอเสนอว่า ถ้าอ่านให้ง่าย ๆ ขอแค่
คำว่า คงจะไม่เหมือนกับหมวดที่ผ่านมาไปแล้วนั้น แต่ใช้คำว่า ประธาน
รองประธาน และเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภาคำหลังขยายความทั้ง
๓ บุคคลถึงจะถูกต้องตามหลักที่ผมคิดว่าอ่านแล้วง่ายที่สุด แต่เปลือยที่
ผมไม่อยากจะทักท้วงจะขอตัด คำว่า วุฒิสภา ออกจาก คำว่า
รองประธาน ด้วยเหตุผลว่า หมวดที่ ๑ นั้น จะใช้ประธาน และรอง
ประธานวุฒิสภา ก็อยากจะให้สอดคล้องกัน จึงไม่ได้คิดจะขอตัด ใน
ตอนนั้นผมบอกว่า ถ้าอย่างนั้นต้องเติมคำว่า และ ลงไปและมีท่านท้วง
ว่า ถ้าใช้ และ ๒ และ จะลำบาก มันต้องมีคำอื่น อย่างเช่น และ
และมาคำหลังเป็น กับ ก็ยังได้ ผมกราบเรียนด้วยความเคารพผม

อยากจะมีมองเห็นว่า กระ้างและอ่า่นง่าย ๆ ถ้าเขียนอย่างนั้นผมถือว่า
 ประชานนั้น ก็คงไม่ใช่ประชานวุฒิสภา เพราะเป็นตัวเด่น ตัวเด่น
 จริง ๆ และมาคำว่า ประชาน ๑ คน รองประชานวุฒิสภา ๑ คน
 และเลขาธิการวุฒิสภาอีก ๑ คน เพราะฉะนั้น ผมอยากจะทำแบบเรียน
 ว่า ทำอย่างไรโดยง่ายหนึ่งก็ได้ครับ แต่ขอให้สั้นง่าย ๆ เพื่อจะได้
 เข้าใจ และคนที่มองทั่ว ๆ ไป ซึ่งอาจจะใช้ภาษากฎหมาย ผมขอ
 กราบเรียนด้วยความเคารพ

ผู้ทำหน้าที่แทนประชานวุฒิสภา : ผมทำหน้าที่ประชาน
 คณะกรรมาธิการเต็มสถานะครับ ก็อยากจะเรียนถามท่านประธาน
 กรรมาธิการที่กร้างมา ของเก่าท่านประธานดูข้อบังคับ ๒๕๒๗
 หมวด ๒ เขาเขียนว่า ล่า่นาจและหน้าทีของประชานและรองประชาน
 วุฒิสภา และเลขาธิการรัฐสภา อันนี้ประชานและรองประชานวุฒิสภา
 ก็หมายความว่า ไม่มีปัญหาอื่นไปได้ ต้องเป็นประชานวุฒิสภาและรอง
 ประชานวุฒิสภาที่ถ้าตัดคำว่า และ ออกไปคำหนึ่ง ก็ทำให้มีข้อโต้แย้ง
 ได้อย่างที่ท่านสมาชิกบางท่านได้กล่าวแล้ว เพราะฉะนั้นจะใส่ และ
 กลับไปได้ไหมครับ ท่านอาจารย์โกเมนใช้อย่างของเดิม

นายโกเมน กัทรภิรมย์ : คณะกรรมาธิการไม่ขัดข้อง
 ครับ แต่ว่าจะหลอกกับในหมวดที่ ๑ ก็คงได้ครับ เพราะว่าหมวด ๑
 ก็มีคำว่า และ อยู่เนื่องจากมี ๒ คำ ตรงนี้ที่กรรมาธิการเอา และ
 ออกไป เพราะว่ามี และ อยู่ ๒ และ ข้างหน้า ก็มีคำว่า ล่า่นาจและ
 หน้าที ตรงนี้ไม่มี และ อยู่คำหนึ่งของประชาน และ มี และ อยู่ถึง
 ๓ คำจึงได้เอาออกไป ทั้งความจริงอ่านก็เป็นทีที่เข้าใจแล้ว แต่ว่าเพื่อ
 ความสละสลวยก็เลยตัด และ ออกไป เพราะมี และ อยู่หลายคำ
 ในวรรคเดียวกัน และ อยู่ ๓ แห่งก็เลยตัด และ ออกไป แล้วก็ให้

ถูกต้องหลักของการร่างกฎหมายซึ่งจะเอาและ ไปไว้สุดท้าย แต่ว่า ถ้าหากจะเติม และ ลงไปเหมือนอย่างข้อบังคับเดิมทางกรรมมาธิการ คงไม่ขัดข้องครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คือเวลานี้พอตัดออกไปบางคนก็บอกว่าทำไมไม่เอาอำนาจหน้าที่ของประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภาและเลขาธิการวุฒิสภา อาจจะให้เป็นอย่างนั้นถึงจะเต็มทีดี หรืออย่างของเดิม อำนาจและหน้าที่ของประธานและรองประธานวุฒิสภาและเลขาธิการวุฒิสภา คือไม่ต้องเติม วุฒิสภาทั้ง ๓ ท่าน ทั้ง ๓ ตำแหน่ง ถ้าตัดออกคนก็จะท้วงกันอยู่อย่างนี้ แต่ว่า กรรมมาธิการท่านก็ไม่ขัดข้องแล้ว ทางที่ประชุมเห็นอย่างไร อาจารย์ ชรรমনูญครับ เชิญ

นายชรรমনูญ ลัดพลี : ขอบพระคุณรับท่านประธานที่เคารพ กระผม ชรรমনูญ ลัดพลี กรรมมาธิการ กระผมเห็นด้วยกับท่านประธานที่เคารพทุกข้ออย่าง คืออย่าเอาอย่างเดิมเท่านั้น คือจะเป็นโดยที่ประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภาและเลขาธิการวุฒิสภา ก็ได้ หรือประธาน แต่ในที่นี้กระผมขออนุญาตอ่านของผู้แทนราษฎร เมื่อปี ๒๕๒๘ ซึ่งเขาก็มีนักกฎหมายอยู่มากเหมือนกันนะครับ หมวด ๒ อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา เขาให้คำว่า ประธานสภา ซึ่งจะสอดคล้องกับข้อ ๘ ที่ใช้คำว่า ประธานสภามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ แล้วก็ต่อไปนะครับ อำนาจหน้าที่ของประธานสภาและรองประธานสภา ผู้แทนราษฎรและหน้าที่ของเลขาธิการรัฐสภา เขาจะใช้อย่างนั้นก็มี และ หลาย และ เหมือนกัน แต่ว่าเขามีประธาน ประธานอะไรเขาให้รู้ว่าประธานสภาไม่ใช่ประธานอะไรก็ได้อย่างที่ผมบอกเอาจะประธานชั่วคราวก็ได้ ประธานที่ประชุมก็ได้ เอาประธานสภาใส่เสียเลย อันนี้

ผมเห็นด้วยคือ เขายังใส่แต่เขาไม่ใส่เต็มสภาผู้แทนราษฎร แต่เขาใส่และรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และหน้าที่ของเลขาธิการรัฐสภา เขายังใช้อยู่ ขอบพระคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถิ่นนี้ก็เป็นข้อสังเกตนะครับ แต่ว่าข้อบังคับของสภาของเราอาจจะไม่สอดคล้องกับเขาหมด ถ้าแก้เดี๋ยวไปแก้จุดอื่นอีกจะทำให้สับสนไปมาก เพราะฉะนั้นถ้าเมื่อท่านประธานกรรมาธิการท่านก็ไม่ขัดข้อง สมาชิกก็อาจจะให้เต็มคำว่า และ ลงไปเหมือนของเดิมนี้ ก็ชัดเจนที่เดิม และเลยเป็นอย่างไรครับ เชิญครับ

นายพชร ยุติธรรมดำรง : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม พชร ยุติธรรมดำรง ก็เป็นนักกฎหมายเหมือนกันนะครับ ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานนิดหนึ่ง เวลานี้ปัญหาอยู่ที่ว่า ถ้อยคำของหมวด ๒ เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของประธาน รองประธานวุฒิสภา มีปัญหาว่ามีสมาชิกผู้มีเกียรติยกท้วงว่า คำว่าประธานนี้อาจจะมีความหมายอื่นได้ แล้วก็ในการที่จะเขียนถ้อยคำคำ เชื่อมคำว่าและนี่นะครับ ในกรรมาธิการกฎหมายคำว่า และ ๆ หลายอย่างอ่านแล้วไม่สละสลวย เพราะฉะนั้นอ่านแล้วถ้ามี ๓ ตำแหน่งและโน่นและนี่อ่านแล้วไม่ใช่กฎหมาย เพราะฉะนั้นที่ลบบังคับก็ตีละไรต่าง ๆ ก็ตีผมถือว่าเป็นการเขียนกฎหมายออกไปจากสภาแห่งนี้ เพราะฉะนั้นเพื่อให้ยุติปัญหานี้ผมขอเติมคำว่า ประธานวุฒิสภา ให้มันชัดก็กลายเป็นว่าอำนาจและหน้าที่ของประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา และเลขาธิการวุฒิสภา ดังนี้ครับท่านประธาน

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านกรรมาธิการครับท่านพิจารณาอีกทีครับ

LIRT

นายโกเมน ภักธริทธิมย์ : ท่านประธานที่เคารพ ถ้าแก้หมวดนี้ก็ต้องกลับไปแก้ของที่ท่านสมาชิกเสนอแนะครับ ก็ต้องกลับไปแก้หมวด ๑ เพื่อให้สอดคล้องกันอีกด้วยแล้วอาจจะมีในข้อความต่อไป ตรงนี้เมื่อสักครู่กระผมได้กราบเรียนว่า ถ้าจะเติม และ ลงไปเหมือนกับข้อบังคับเดิม ข้อบังคับปี ๒๕๓๗ ก็ไม่ขัดข้อง คืออาจจะทำได้ ๒ อย่าง เติมคำว่า และ ลงไปคำเดียวหลังคำว่า ประธาน หรือตัดคำว่าวุฒิสภา หลังคำว่า รองประธาน ออก ผมไม่ขัดข้องทั้ง ๒ อย่าง อำนาจหน้าที่ของประธาน รองประธานและเลขาธิการวุฒิสภา ถ้าอย่างนั้นก็ใช้ได้ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกครับ เราชักกังวลใจแล้วนะครับ ที่แรกกำลังพิจารณาว่าจะพิจารณาเสร็จใหม่เข้านี้ แต่ก็มั่นใจว่าทางท่านกรรมาธิการที่ไปยกร่างมานี้ พยายามพิจารณาคัดค้านคลึงกัน ที่นี้มาพิจารณาว่าถ้ามาพิจารณาในที่ประชุมใหญ่กรรมาธิการ ๓๐๐ คนอย่างนี้ ถัดยศอาจจะเป็นปัญหามากก็กลัวว่าจะไม่ทันแล้วก็จะลำบาก เพราะว่าเราต้องเลิกให้ก่อนบ่ายโมงแล้วก็ต้องเลือกตั้งกรรมาธิการของเรา เลือกประธานเสียให้เสร็จวันนี้ เพราะไม่แน่ว่าเราจะมีเวลาประชุมต่อไปอีกหรือไม่ แล้วเราก็คิดว่าน่าจะให้เสร็จ ฉะนั้นอะไรถ้าสมมุติว่าถ้อยคำพอไปได้ เข้าใจแล้วจะไม่สวของามอย่างที่เราพิจารณากัน แต่ว่าเทียบของเดิมแล้วมันเข้าใจชัดเจนแล้ว เอาความชัดเจน ความสละสลวยอาจจะเถียงกันอีกมาก เพราะฉะนั้นถ้าพอไปได้เอาเลยนะครับ ท่านกรรมาธิการก็คงจะคิดอย่างนั้น เพราะฉะนั้นผมคิดว่าจะได้เสร็จไม่อย่างนั้น เราจะติด เพราะฉะนั้นท่านกรรมาธิการว่าเติมคำว่า และ ลงไปเอาให้สะดวกเลยไหมครับ ไม่ต้องเอา ๓ วุฒิสภา เขียนว่าอำนาจและหน้าที่ของ

ประธานและรองประธานวุฒิสภา ตามของเดิม และเลขาธิการวุฒิสภา
คุณหมอรุ่งธรรม เทียมศรี

นายรุ่งธรรม ลัดพลี : ท่านประธานที่เคารพ ผม
คิดว่า เพื่อให้ข้อมูลชนิดหนึ่ง ผมเห็นด้วยกับท่านนักกฎหมายที่ไม่อยาก
เขียนคำชี้ เพราะฉะนั้นท่านอาจจะเติมคำว่า และ ผมไม่ขัดข้อง
ว่ามากเกินไป ในขณะที่เดี๋ยวนี้ท่านประธานกรรมาธิการเห็นด้วยแล้ว
ว่า ถ้าตัดคำว่า วุฒิสภา ออกจาก รองประธาน ทุกคนจะง่ายที่คำชี้
จะน้อยลง แล้ว และ ไม่ต้องเติม แล้วอ่านได้ความด้วย ผม
กราบเรียนว่า ถ้าเพื่อให้เร็ว ผมคงจะเสนอท่านประธานว่า เห็น
ด้วยตามที่ท่านประธานกรรมาธิการเสนอในข้อหลังตัด วุฒิสภา กับ
รองประธาน ออกไป ขอบพระคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เตาใหม่ครับ
ตกลงตามนี้ว่า อำนาจหน้าที่ของประธาน รองประธาน และเลขาธิการ
วุฒิสภา อย่างนั้นใช่ไหมครับ ท่านประธานกรรมาธิการว่าอย่างนั้น
ใช่ไหมครับ

นายโกเมน ภักดิ์วิกรมย์ : ใต้ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไปได้ไหมครับว่า
อำนาจและหน้าที่ของประธาน รองประธาน และเลขาธิการวุฒิสภา
ถ้าไปได้เอาตามนั้น ที่ประชุมเห็นชอบให้ผ่านไปได้ เพ็ญเลขาธิการ
ต่อไปครับ

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ หมวด ๓
การประชุมวุฒิสภา ส่วนที่ ๑ วิธีการประชุม ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓
ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑

ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘
 ข้อ ๒๙ ส่วนที่ ๒ การเสนอญัตติ ข้อ ๓๐ ข้อ ๓๑ ถึง ๓๒

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญท่านประธาน
 กรรมาธิการครับ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ท่านประธานที่เคารพ ใน
 ข้อ ๓๒ ทางคณะกรรมการได้ขอเพิ่มคำว่า หรือ กระผมขออนุญาต
 อ่าน ญัตติขอให้คณะกรรมการสามัญคณะใดคณะหนึ่งหรือขอให้สภา
 ตั้งคณะกรรมการวิสามัญกระทำกิจการใด ๆ ตามมาตรา ๑๕๓
 ของรัฐธรรมนูญ ตรงนี้ขอเพิ่มคำว่า หรือญัตติขอให้สภามีมติว่า กรณี
 เป็นปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๐๗ ของรัฐธรรมนูญ
 เข้าไปตรงนี้ ซึ่งขออนุญาตได้พิมพ์ไว้เพื่อความสะดวกในการอ่าน
 พลอนุญาตให้เจ้าหน้าที่แจก ท่านประธานครับ เหตุที่ทางคณะกรรมการ
 ขอเพิ่มข้อความนี้เนื่องจากว่า ประการแรกก็เพื่อให้มีวิธีการที่จะ
 นำเข้าหาหรือในวุฒิสภาเป็นการทำเป็นญัตติ เสนอให้วุฒิสภามีมติว่า กรณี
 ใดมีปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญนั้น เพื่อที่ประธานวุฒิสภาจะได้ส่ง
 เรื่องให้ตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แล้วก็ถ้าหากว่าไม่เขียนไว้ว่า
 ต้องมีสมาชิกรับรองในกรณีไม่น้อยกว่า ๓๐ คนแล้ว ก็จะต้องไปนำ
 เอาข้อ ๓๐ ซึ่งอยู่ข้างหน้า ซึ่งเป็นญัตติปกติคือ มีสมาชิกรับรองไม่น้อย
 กว่าห้าคน แต่เดิมทีเดียวคณะกรรมการก็คิดว่าคงใช้การรับรองตาม
 ข้อ ๓๐ คือใช้สมาชิกรับรองห้าคน แต่ว่าเมื่อทางสภาผู้แทนราษฎรได้
 แก้ตรงส่วนนี้เป็นว่าของสภาผู้แทนราษฎรนั้น จะต้องมีสมาชิกรับรองไม่
 น้อยกว่าสี่สิบคน ทางคณะกรรมการเห็นว่าควรจะได้แก้ไขข้อ ๓๒
 ของข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาให้สอดคล้องกัน ซึ่งของวุฒิสภาใช้สามสิบ
 จึงขอเพิ่มตรงนี้เข้าไปเพื่อให้มีการรับรองสามสิบคน โดยสรุปก็คือว่า

ถ้าจะยื่นญัตติขอให้ตีความรัฐธรรมนูญนั้นจะตั้งมีสมาชิกรับรองสามสิบคน
ถ้าเราไม่เขียนไว้อย่างนั้นจะไปใช้ตามข้อ ๓๐ คือรับรองห้าคน ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ครับ ที่ท่านประธาน
กรรมาธิการได้ชี้แจงแล้วมีท่านผู้ใดสงสัยอะไรไหมครับ ถ้าเห็นชอบ
ด้วยก็ผ่านไปนะครับ อ่านอีกที่เลขาธิการข้อ ๓๒

นายพนิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๓๒ ญัตติขอให้คณะกรรมการ
สามัญคณะใดคณะหนึ่ง หรือขอให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญกระทำ
กิจการใด ๆ ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญหรือญัตติขอให้สภามีมติ
ว่ากรณีเป็นปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๐๗ ของ
รัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า
สามสิบคน

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : หมอรุ่งธรรม

นายรุ่งธรรม ลัดพลี : ขอประธานโทษที่ต้องขอทั้งข้าง
นี้หนึ่ง ผมอยากจะทำตอนพูดตรงที่คำว่า ญัตติขอให้คณะกรรมการ
สามัญคณะใดคณะหนึ่งหรือขอให้สภาตั้ง ผมอยากจะทำความกรุณาถ้าจะ
ให้สอดคล้องกับข้างล่าง ก็ควรจะเติมคำว่า ญัตติ ลงไปสักหนึ่งหนึ่งจะ
ทำให้กระจ่าง เพราะว่า เป็นคนละเรื่องกัน และญัตติขอให้คณะ
กรรมาธิการสามัญคณะใดคณะหนึ่ง หรือขอให้ตั้งคณะกรรมการสามัญ
จึงอยากใช้คำว่า ญัตติ ลงไปให้ชัดเจนว่า เป็น ญัตติขอ เป็นคำเดียว
เพื่อให้สอดคล้องกับข้างหลังด้วยว่า มีญัตติขอให้สภามีมติ อยากจะเติม
เท่านั้น ทขอบคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญประธาน
กรรมาธิการ

LIRT

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : มีคำว่า ผู้ดัด อยู่ตอนต้น ผู้ดัดขอให้คณะกรรมการสามัญคณะใดคณะหนึ่ง หรือขอให้สภาตั้ง คณะกรรมการสามัญ ถ้าจะเพิ่มจริงทางคณะกรรมการก็ไม่ขัดข้อง หรือครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่ขัดข้องก็เดิมเป็นผู้ดัดขอให้คณะกรรมการสามัญคณะใดคณะหนึ่ง หรือผู้ดัดขอให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญกระทำกิจการใด ๆ ตามมาตรา ๑๕๓ เดิมอย่างนั้นนะครับ ผ่านไปเลขาธิการ

นายพนิต ศาวุธศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : ชื่อ ๓๓ ชื่อ ๓๔ ชื่อ ๓๕ ชื่อ ๓๖ ชื่อ ๓๗ ชื่อ ๓๘ ชื่อ ๓๙ ชื่อ ๔๐ ชื่อ ๔๑ ชื่อ ๔๒ ชื่อ ๔๓ ชื่อ ๔๔ ชื่อ ๔๕ ส่วนที่ ๓ การอภิปราย ชื่อ ๔๖ ชื่อ ๔๗ ชื่อ ๔๘ ชื่อ ๔๙ ชื่อ ๕๐ ชื่อ ๕๑ ชื่อ ๕๒ ชื่อ ๕๓ ชื่อ ๕๔ ชื่อ ๕๕ ชื่อ ๕๖ ชื่อ ๕๗ ส่วนที่ ๔ การลงมติ ชื่อ ๕๘ ชื่อ ๕๙ ชื่อ ๖๐ ชื่อ ๖๑ ชื่อ ๖๒ ชื่อ ๖๓ ชื่อ ๖๔ ชื่อ ๖๕ ชื่อ ๖๖ ชื่อ ๖๗ ชื่อ ๖๘ ชื่อ ๖๙ หมวด ๕ กรรมการธิการ ชื่อ ๗๐ ชื่อ ๗๑ ชื่อ ๗๒ ชื่อ ๗๓ ชื่อ ๗๔ ชื่อ ๗๕ ชื่อ ๗๖ ชื่อ ๗๗ ชื่อ ๗๘ ชื่อ ๗๙ ชื่อ ๘๐ ชื่อ ๘๑ ชื่อ ๘๒ ชื่อ ๘๓ ชื่อ ๘๔ ชื่อ ๘๕ ชื่อ ๘๖ หมวด ๕ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ชื่อ ๘๗ ชื่อ ๘๘ ชื่อ ๘๙ ชื่อ ๙๐ ชื่อ ๙๑ ชื่อ ๙๒ ชื่อ ๙๓ ชื่อ ๙๔ ชื่อ ๙๕ ชื่อ ๙๖ ชื่อ ๙๗ ชื่อ ๙๘ ชื่อ ๙๙ ชื่อ ๑๐๐ ชื่อ ๑๐๑ ชื่อ ๑๐๒ ชื่อ ๑๐๓ ชื่อ ๑๐๔ ชื่อ ๑๐๕ ชื่อ ๑๐๖ หมวด ๖ การตั้งกระทู้ถาม ชื่อ ๑๐๗

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์ไพบูลย์ ครับ

นายไพบูลย์ ช่างเขียน : ท่านประธาน ในข้อ ๑๐๗ คือการตั้งกระทู้ถามจะให้ระบุด้วยว่า จะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา หรือจะให้ตอบในที่ประชุมสภาก็ได้ อันนี้คือผู้ตั้งกระทู้มีสิทธิที่จะระบุให้ตอบได้ใน ๓ กรณีนี้ แต่ว่าในข้อ ๑๐๘ นั้นได้ระบุว่า ให้ตอบกระทู้ถาม การตอบกระทู้ถามให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา คือถ้าเขียนในข้อ ๑๐๘ อย่างนี้อาจจะไม่รับกับข้อ ๑๐๗ คือถ้ามีกรณีใน ข้อ ๑๐๗ พรรคแรกอย่างนี้ ผมคิดว่าข้อ ๑๐๘ อาจจะไม่ต้องใส่ไป ไม่เช่นนั้นแล้วข้อความจะไม่รับกัน

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญประธานกรรมาธิการ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ท่านประธานสภาที่เคารพ ตามรัฐธรรมนูญนั้นปกติให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา ที่อื่นในข้อ ๑๐๗ ที่ให้ระบุว่า จะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา หรือจะให้ตอบในที่ประชุมสภานั้น ส่วนในข้อ ๑๐๘ นั้นเขียนตามรัฐธรรมนูญ แต่ว่าอันนี้จะเห็นดุลพินิจของท่านประธานสภาที่จะเห็นว่าเป็นกรณีเร่งด่วน หรือเป็นประโยชน์ จะตอบในที่ประชุมก็ได้ แต่ว่าโดยปกติแล้วจะตอบในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ถ้าหากว่าไม่เขียนในข้อ ๑๐๗ ว่าให้ระบุว่าให้ตอบที่ไหน จะถูกตอบในราชกิจจานุเบกษาหมด อันนี้ที่ให้ระบุไปด้วยว่า ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา จะต้องไปให้ท่านประธานสภาพิจารณาอีกครึ่งหนึ่ง อันนี้ก็เลยใส่ไว้ด้วย แต่โดยปกติแล้วก็จะตอบในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ถ้าเผื่อเกิดท่านวุฒิสมาชิกขอสภาให้ตอบในสภา ก็ระบลงไป แต่ว่าต้องไปผ่านการพิจารณาของท่านประธานสภาอีกครึ่งหนึ่งว่าจะให้ตอบในสภาหรือไม่ จึงได้เขียนไว้ด้วย

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ก็ผ่านไป

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๑๐๘ ข้อ ๑๐๙ ข้อ ๑๑๐ ข้อ ๑๑๑
ข้อ ๑๑๒ ข้อ ๑๑๓ ข้อ ๑๑๔ ข้อ ๑๑๕ ข้อ ๑๑๖ ข้อ ๑๑๗ ข้อ ๑๑๘
ข้อ ๑๑๙ ข้อ ๑๒๐ หมวด ๗ การแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญ ข้อ ๑๒๑
หมวด ๘ การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย ข้อ ๑๒๒

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญประธาน
กรรมาธิการ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ท่านประธานที่เคารพ ข้อ
๑๒๒ บังเอิญมีคำว่าประธานวุฒิสภา อยู่ในบรรทัดที่ ๒ และในบรรทัด
ที่ ๕ คือในวรรคสามเพื่อให้สอดคล้องกับข้ออื่น ๆ ทางคณะ
กรรมาธิการขอตัดคำว่า วุฒิ ออก คือจะเป็นคำว่า ประธานสภา ใน
บรรทัดที่ ๒ ต้องประพจน์ให้เรียบร้อย มีสัมมาคารวะและต้อง
แต่งกายตามที่ประธานสภากำหนด ส่วนวรรคสาม การแต่งกายของ
สมาชิกให้แต่งเครื่องแบบหรือสากลนิยม หรือตามที่ประธานกำหนด
ขอตัดคำว่า วุฒิ ออก ๒ แห่ง เพื่อให้สอดคล้องกันทั้งฉบับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ประธานสภากำหนด
หรืออย่างไร

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ประธานสภา ตัดคำว่า
วุฒิ ออก เหลือแต่คำว่า ประธานสภา

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านกรรมาธิการ
ไม่ตัดต้อง ไม่ขัดข้องก็ต่อไป

นายพินิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๑๒๓

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : กระทบมืออีกอันหนึ่ง

LIRIT

ขออนุญาตอีกครึ่งหนึ่งครับ คือในวรรคสอง ที่ว่า ห้ามใช้เครื่องมือสื่อสารใด ๆ และห้ามสูบบุหรี่ในห้องประชุมสภาอันนี้ก็คล้ายกับของสภาผู้แทนราษฎร แต่ของสภาผู้แทนราษฎรนั้นเมื่อได้ เข้าที่ประชุมแล้วมีการเติมคำว่า ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวน หลังคำว่า ห้ามใช้เครื่องมือสื่อสาร

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ข้อเท่าไรครับ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ข้อ ๑๒๒ วรรคสอง คือมีการเพิ่ม ห้ามใช้เครื่องมือสื่อสาร และก็เพิ่มคำว่า ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวน ขอเติมคำว่า ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวน เพื่อให้สอดคล้องกันทั้งสองสภา

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวนครับ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวนครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : สื่อสารใด ๆ นอกใหม่ครับ ห้ามใช้ เครื่องมือสื่อสารซึ่งก่อให้เกิดการรบกวน

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : จะอ่านได้ความอย่างไร ห้ามใช้ เครื่องมือสื่อสารใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวน

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ครับ เชิญอาจารย์
 ชรรมนูญ

นายชรรมนูญ ลัดพลี : ขอขอบคุณท่านประธานที่เคารพ ผม ชรรมนูญ ลัดพลี กรรมการวิชาการ ผมอยากจะกราบเรียนประเด็นแรกก่อน ความจริงวรรคสองของข้อ ๑๒๒ ผมมีเรื่องที่จะกราบเรียนอีกเรื่องหนึ่ง แต่เรื่องนั้นบอกไว้ เครื่องมือสื่อสารซึ่งก่อให้เกิดการรบกวนใด ๆ กระผมก็เห็นว่าเห็นความจำเป็น

ที่อาจจะต้องไปสอดคล้องกับข้อบังคับอื่นเขา แต่ที่นี้คำว่า ซึ่งก่อให้เกิด
 เกิดความรบกวนใด ๆ จะพิสูจน์อย่างไร อันนี้เป็นปัญหาเทคนิค
 ประชาชนเองก็อาจจะวินิจฉัยยาก รบกวนอย่างไร หนวกหูเจม ๆ
 รบกวนใหม่ ว่าไปรบกวนเครื่องมือของสภาหรืออะไรแบบนั้น ผมว่า
 อย่าเติมได้ไหม ห้ามใช้ไปเลย เวลาอันนี้เข้าไปแล้วไปรบกวนแล้ว
 เต็มหวัดขึ้นมาเรียกอะไรนี่ก็ต้องสะดุ้งกัน ชะงัก บางทีผู้แทนบางคน
 เขาอาจจะไม่ชอบ ภัยรบกวนวิสามัญ คือกำลังอภิปรายขึ้นมา หวัดขึ้นมา
 เลยล้มเรื่องเติมไปเลย ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ ทางผู้แทนเขาปล่อย
 นี้เป็นเรื่องเทคนิคเขาที่ทำให้หยุดพูดได้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นอันนี้
 ผมว่าอย่าเติมได้ไหมครับ และอีกประการหนึ่งผมอยากกราบเรียน
 ทหารเรือเป็นสิทธิ ผมก็เห็นว่ากฎหมายใหม่ก็ออกมาแล้ว คือห้ามสูบบุหรี่
 ในสถานที่ราชการต่าง ๆ เราควรจะทำตัวอย่างไหมครับ ที่ห้าม
 สูบบุหรี่ในห้องประชุมสภาเราห้ามได้แล้วห้องนี้ใหญ่ อากาศก็พอที่จะ
 แฉ่งกันได้แต่เราก็ห้าม ผมอยากจะกราบเรียนว่าคุณไปถึงห้องประชุม
 ของกรมการได้ไหมเพราะห้องแคบ แล้วบางที่ประชุมเครียดยิ่ง
 กว่าประชุมอื่นอีก แปรผู้ติดกันอะไรกันอย่างนี้ ควันบุหรี่เข้ามาหนึ่งใกล้ ๆ
 เขาสูบแล้วปล่อยพรวดออกมาเลย เข้าหน้าเราก็ลำบากเหมือนกัน อันนี้
 ผมอยากขอให้คุณได้ไหมครับ ทำตัวอย่างไว้เลย เราออกกฎหมายไป
 ควบคุมคนอื่นเขา สถานที่ราชการปลอดบุหรี่ตั้งเยอะเยอะลงโทษด้วย
 แต่ห้องเราในห้องกรมการเราปล่อยกันควันโขมงเลย ขอขอบคุณ
 ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญ ประธาน
 กรรมาธิการครับ

LIRT

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : สำหรับห้องกรรมาธิการนั้น ทางคณะกรรมาธิการไม่ขัดข้อง ในเรื่องที่จะห้ามสูบบุหรี่ ซึ่งเราก็ได้พิจารณาได้พูดกันอยู่เหมือนกัน

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ต้องกรรมาธิการใหญ่จะครับ ทางคณะว่าในห้องประชุมนี้ห้ามละ ห้องกรรมาธิการทุกห้องจะห้ามเขาไหม ก็ตั้งแต่กรรมาธิการถ้าเห็นสมควรจะห้ามละก็พิสดารไม่มีการสูบบุหรี่ละ จะสูบบุหรี่ต้องลุกออกมาข้างนอกหรืออย่างไรครับ อาจารย์ธรรมนุญ

นายธรรมนุญ ลัดพลี : ท่านประธานที่เคารพ ถ้าผมได้ยินไม่ผิด ท่านประธานกรรมาธิการบอกว่าไม่ขัดข้อง ให้เติมได้เลยใช้ไหม

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ใช้ครับ ท่านว่าไม่ขัดข้อง ที่นี้ข้าอีกที่ว่ากรรมาธิการใหญ่ทั้งหมดนี้ ทุกคนเป็นกรรมาธิการว่าจะเอาอย่างนั้น ขนาดนั้นเลขใหม่ เชิญ ท่านโกเมนครับ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ คือในห้องกรรมาธิการนั้น ถ้าตามกฎหมายที่เพิ่งออกในเรื่องของการห้ามสูบบุหรี่ เพียงแต่เอาเขียนว่า เขตห้ามสูบบุหรี่ ก็เป็นการเพียงพอแล้ว เขามีกฎหมายรองรับอยู่แล้วครับ เราไม่จำเป็นต้องเขียนลงไปในห้องบังคับ ห้องบังคับคงจะมีเท่าที่เสนอนี้ แต่ว่าปัญหานั้นเราได้พิจารณาว่ามีกฎหมายอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเราเอาป้ายไปติดไว้อันเดียวว่าห้ามสูบบุหรี่หรือว่า เขตปลอดบุหรี่ในนั้น ซึ่งตลกรถกฏกระทรวงอยู่ว่าจะให้ใช้คำไหน เอากันนั้นไปติดในห้องกรรมาธิการก็จะไม่มีการสูบบุหรี่ในนั้น คงไม่ต้องเติมในข้อบังคับนี้ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เอาอย่างนั้นนะครับ

ก็เหลือเฟียงประเด็นเดียวที่อาจารย์ธรรมณูมีข้อสังเกตว่า ที่ทาง
กรรมาธิการขอแก้ไข และห้ามใช้เครื่องมือสื่อสารใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิด
การรบกวน ท่านอาจารย์ธรรมณูที่ว่าเดิม ซึ่งก่อให้เกิดการรบกวน
นั้นนะ จะตัดออกทั้งหมด กรรมาธิการมีอะไรจะชี้แจงสักนิดหนึ่งยก
หรือไม่ เพื่อจะได้ตกลงกันได้

นายโกเมน กัทภิรมย์ : ท่านประธานที่เคารพ
ที่กรรมาธิการขอเพิ่มไปนั้นก็ เพื่อให้สอดคล้องกับทางข้อบังคับของสภา
ผู้แทนราษฎร แต่ว่าก็ได้คำนึงถึงว่าอาจจะมีส่วนที่มีความจำเป็น
ที่จะต้องติดต่อ แต่ถ้าหากว่าสิ่งนั้นไม่เป็นการรบกวนการประชุม
ของสภาที่แน่นอนขนาดให้ทำได้ ซึ่งไม่มีเสียงรบกวน เพราะเครื่องมือ
สื่อสารสมัยใหม่นั้น อาจจะทำให้มีแต่แสงออกมาโดยไม่มีเสียงรบกวน
อย่างนี้ก็ได้ เพราะว่าเครื่องสมัยใหม่นั้น ถ้ามีแสงออกมาคง
เป็นการรบกวน แต่ถ้าหากว่าเขาวางโทรศัพท์ไว้แล้วไม่มีเสียงมีแต่
ไฟแดงแฉก ๆ ดนที่เรียกมา ไฟก็จะกะพริบ ๆ ขึ้น ซึ่งเมื่อเขา
ทราบเขาก็อาจจะลุกขึ้นไปพูดข้างนอก กระผมคิดว่าถ้าอย่างนั้นก็
ควรจะเปิดโอกาสได้ เพราะว่าทางสภาผู้แทนฯ ก็ได้เปิดโอกาส
แล้ว ทางกรรมาธิการจึงได้เรียนขอเพิ่ม

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เถานะครับ อาจารย์
ธรรมณูสำหรับเครื่องมือไฮเทคซึ่งจะมีต่อไป ก็ผ่านไปนะครับ
เชิญท่านเลขาธิการ

นายพนิต อารยะศิริ (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการรัฐสภา) : ข้อ ๑๒๓ ข้อ ๑๒๔ หมวด ๘ หมวดสุดท้าย
ข้อ ๑๒๕ ข้อ ๑๒๖ ข้อ ๑๒๗ ข้อ ๑๒๘ ข้อ ๑๒๙ บทเฉพาะกาล
ข้อ ๑๓๐ และข้อ ๑๓๑

LIRT

นายโกเมน กัทภิรมย์ : ท่านประธาน ผม
ขออนุญาต ข้อ ๑๓๐ เนื่องจากเราได้มีการแก้ไขข้อ ๒ ซึ่งจะทำให้
ข้อบังคับในวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้วก็มี
ความจำเป็นที่จะต้องตั้งกรรมาธิการขึ้น เพราะฉะนั้นเมื่อเปลี่ยนวัน
ใช้บังคับไป กระผมและคณะกรรมาธิการเห็นว่าควรจะต้องเพิ่มเติม
บทเฉพาะกาลในข้อ ๑๓๐ นี้ ขออนุญาตเป็นวรรคสองว่า ให้ถือว่า
กรรมาธิการที่สภาตั้งตามข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๒๗
เป็นกรรมาธิการตามข้อบังคับนี้

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เติมวรรคสองนะครับ

นายโกเมน กัทภิรมย์ : ขอเพิ่มข้อความเป็นวรรคสอง

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ข้ออีกทีหนึ่งครับ

นายโกเมน กัทภิรมย์ : ให้ถือว่ากรรมาธิการที่
สภาตั้งตามข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็น
กรรมาธิการตามข้อบังคับนี้

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : อันนี้ดี เพราะว่า
ต่อไปเราจะตั้งกรรมาธิการ จึงจะต้องขอข้อยกเว้นใช้ตามข้อปัจจุบัน
อาจารย์ธรรมบุญ เขิญ

นายธรรมบุญ ลัดพลี : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
ไม่แน่ใจว่าที่ว่ากรรมาธิการที่ตั้งตามข้อบังคับการประชุม ของวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๒๗ นั้น รายละเอียดขุดตลอดจนที่ข้อแตกต่าง ๆ ตรงตาม
ข้อบังคับใหม่หรือไม่ ในประเด็นแรก เพราะว่าถ้าเราให้ถือตามนี้
แล้วเกิดไม่ตรงเข้าตามนี้ ก็โปรดพิจารณาด้วย และก็อีกประการหนึ่ง
คำว่า ประกาศ ณ วันที่ พ.ศ. . . . ข้างท้ายนี้ผมว่าต้องตัดออก
เพราะว่าข้างหน้าเรามีบอกให้ประกาศใช้นับแต่วันที่ประกาศ เพราะ

เดี๋ยวนี้เราไม่ได้ประกาศใช้อย่างนั้นแล้ว มาใช้ตามประกาศราชกิจจานุ
 พมขอเสนอว่าให้ตัดข้อความประกาศ ณ วันที่ออก ขอพบพระคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : อันนั้นก็ไปตาม
 แบบฟอร์มก็แล้วกัน ที่จะลงชื่อแล้วก็ เป็นไปตามแบบฟอร์มตาม เสนอที่
 ควรจะเป็น ถือว่าจบการพิจารณาของคณะกรรมการ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ท่านประธาน กระผม
 ขออนุญาตอีกนิดหนึ่ง สำหรับข้อความที่เติม เนื่องจากอาจารย์
 ชรรมนูตภัทท์วางในเรื่องของชื่อว่าจะตรงกันหรือไม่ เพราะฉะนั้นใน
 ข้อบังคับฯ ๒๕๓๗ นั้นมีคณะกรรมการอยู่ ๑๒ คณะ ตามนี้จะเป็น
 ๑๖ คณะ เพราะฉะนั้นกระผมขอปรับปรุงถ้อยคำอีกนิดหนึ่งได้
 ไหมครับ สำหรับวรรคสองที่ได้กราบเรียนไปเมื่อสักครู่นี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการ
 เรียกชื่อที่ไม่ตรงกัน ขอเป็นอย่างนี้ ให้คณะกรรมการ
 สามัญประจำสภาที่สภาตั้งขึ้นอยู่แล้วในวันใช้ข้อบังคับนี้ เป็นคณะ
 กรรมการสามัญประจำสภาตามข้อบังคับนี้ ขอพบพระคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ดอกเตอร์โกเมนจะ
 ให้กำหนดลงไปที่จะตั้งวันใช้ใหม่ หรือถ้าเราพูดว่าตั้งตามข้อบังคับ
 ปี ๒๕๓๗ ซึ่งเราจะดใช้ข้อบังคับบางส่วนหรือด่างไว้ก็แล้วแต่
 แต่ว่าในปี ๒๕๓๗ ข้อบังคับให้กรรมการมี ๑๒ คณะ แต่อาจตั้งเพิ่ม
 ได้ เพราะฉะนั้นถ้อยคำที่ดอกเตอร์โกเมนว่าเมื่อกัน ลองอ่านอีกที่
 ลีครับ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ให้คณะกรรมการสามัญ
 ประจำสภาที่ตั้งขึ้นอยู่แล้วในวันใช้ข้อบังคับนี้ เป็นคณะกรรมการสามัญ
 ประจำสภาตามข้อบังคับนี้ คือมีความหมายว่าคณะกรรมการซึ่งเรา
 จะตั้งในวันนี้ ได้เป็นคณะกรรมการตามข้อบังคับใหม่ไปเลยครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญอาจารย์ธรรมบุญ
 นายธรรมบุญ ลัดพลี : ท่านประธานที่เคารพครับ
 เพื่อความรอบคอบของกรรมาธิการ อาจจะขอข้อมูลเพิ่มเติม
 นิดหนึ่ง ถ้อยคำที่ว่า ให้คณะกรรมการคำว่า คณะกรรมาธิการ
 หมายความว่าชื่อคณะกรรมการ หรือว่ารายชื่อคณะกรรมการ
 เพราะถ้ารายชื่อคณะกรรมการอยู่ในความหมายคณะกรรมการด้วย
 ก็ขัด ท่านก็ตั้งใหม่ไม่ได้ เพราะท่านบอกให้คณะกรรมการตามที่
 เป็นอยู่แล้วตามนั้น คือหมายถึงนาย ก นาย ข ด้วยหรือเปล่า ถ้า
 หมายถึงอย่างนั้นก็เป็นอย่างนั้น และท่านเสนอนี้เข้าไปเสนออย่างไร
 ไปกับของเก่าหรืออย่างไร แล้วเกิน ๑๙ คนก็จะขัด เพราะฉะนั้นผม
 ขอข้อมูลเพิ่มเติมนิดหนึ่งคำที่ท่านใช้ คณะกรรมาธิการ จะรวมถึง
 บุคคลด้วยหรือเปล่าที่ประกอบเป็นคณะกรรมการ หรือชื่อคณะ
 กรรมาธิการหรืออะไรแบบนี้ ให้ชัดเจนจะได้ไหมครับ ขอความกรุณา
 นิดหนึ่ง

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ : ขออนุญาตท่านประธานสภา
 ผมได้เสนอคำว่า คณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา เป็น คณะ
 กรรมาธิการสามัญประจำสภา เป็นคณะกรรมการ ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เอาจังนั้นนะครับ
 คงจะเข้าใจเพราะเดี๋ยวจะตั้งคณะกรรมการกันให้เสร็จ ซึ่งข้อ
 บังคับนี้ทั้งไม่ได้ใช้ก็ตั้งก่อนก็จะใช้ได้ จบการพิจารณาของคณะ
 กรรมาธิการแล้ว ต่อไปนี้ผมจะขอมติจากที่ประชุมสภาว่า จะเห็นชอบ
 ให้ประกาศใช้ร่างข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. . . . นี้หรือไม่
 ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วย โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ เป็นส่วนมาก)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็น
ชอบด้วย โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ เป็นอัน
ว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ประกาศใช้ข้อบังคับนี้ได้ ซึ่งข้อบังคับนี้จะมี
ผลใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ต่อไประเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี
ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี
ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

๗.๑ เลือกประธานวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๙
บัญญัติว่าวุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎรแต่ละสภามีประธานสภาคนหนึ่ง
และรองประธานคนหนึ่งหรือสองคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจาก
สมาชิกแห่งสภานั้น ๆ ตามมติของสภาต่อไปนี้ผมจะดำเนินการเลือก
ประธานวุฒิสภา ซึ่งข้อบังคับการประชุมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันปี ๒๕๓๗
กำหนดว่าให้สมาชิกเสนอตามข้อ ๕ ปัจจุบันนี้ ๒๕๓๗

ข้อ ๕ ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมี
สิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่
น้อยกว่าห้าคน ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้น
ได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอชื่อหลายชื่อให้มีการลงคะแนนเลือกโดย
การเขียนชื่อบนแผ่นกระดาษใส่ซอง ตามวิธีการ

ฉะนั้นผมจะดำเนินการไปตามนี้เลย ตามข้อบังคับปี ๒๕๓๗
คือข้อบังคับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ตามข้อ ๕ ก็คงจะขอเชิญท่านสมาชิก
เสนอชื่อผู้จะเป็นประธานสภาและผู้รับรอง ขอเชิญคุณหญิงนันทกา

คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ : ท่านประธานสภา

ที่เคารพ ตี๋ฉันทน์ คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ ขอประทานเสนอ
 นามมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานวุฒิสภา ขอความกรุณาผู้รับรองด้วย
 (มีสมาชิกทุกมือที่รับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณหญิงนันทกา
 เสนอท่านมีชัย ฤชุพันธุ์ มีผู้รับรองถูกต้อง มีท่านผู้ใดจะเสนอผู้อื่น
 อีกหรือไม่ครับ เชิญคุณหมอลงจรัส

นางจรัส สุวรรณเวลา : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผม จรัส สุวรรณเวลา ด้วยความเคารพและชื่นชมใน
 ความสามารถของท่านมีชัย ฤชุพันธุ์ แต่ว่ากระผมเคยยากจะเชื่อว่า
 สถานการณ์บ้านเมืองในขณะนี้ยังมีความละเอียดอ่อน และก็ต้อง
 ประคับประคองสถานการณ์ให้ดี วุฒิสภาก็เป็นสถาบันหนึ่งที่ต้อง
 ประคับประคอง ต้องสร้างภาพพจน์ของวุฒิสภาให้ดีและก็ต้องให้สังคม
 เห็นว่า เป็นสถาบันที่มีประโยชน์เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจได้ กระผม
 ยากจะเสนอชื่อท่านรองประธานวุฒิสภาคนที่หนึ่ง คือ คุณฉลาภา
 เมฆสุวรรณ เป็นประธานวุฒิสภา กระผมทราบและก็รู้สึกว่าคุณจะ
 สร้างความหนักใจให้กับท่านประธานเป็นอย่างยิ่ง และก็ท่านอาจจะ
 ถอน แต่กระผมก็อยากจะขอรับรองท่านว่าอย่าถอน เพราะว่าอยากจะ
 ให้เป็นการรักษาภาพพจน์ของวุฒิสภาไว้ และก็กระผมขอให้ท่านสมาชิก
 วุฒิสภาช่วยรับรองการเสนอชื่อคุณฉลาภาให้ผมด้วยครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณหมอลงจรัส คือ
 ผมทราบเจตนาดี แต่ที่ท่านมีชัย เป็นผู้ที่มีวุฒิกวาะ มีความรู้ความ
 สามารถสูง มีประสบการณ์สูงในระดับรัฐบาลและระดับนิติบัญญัติมา
 เป็นเวลานาน ถ้าได้เป็นประธานวุฒิสภาของเราก็เหมาะสมมากและ
 ก็เมื่อเสนอชื่อผม ผมก็ขอบคุณ แต่ผมคิดว่าคงจะไม่แข่งขันกับท่านเป็น
 อันขาด ผมขอถอนครับ เชิญคุณมีชัย

นายวิชัย โภษุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผมอยากจะขอสนับสนุนความคิดเห็นของคุณหมอจรัส คือสิ่งที่ผมห่วง ผมไม่ได้ห่วงว่าความสามารถของท่านมีชัยจะมีความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งประธานวุฒิสภา ผมเชื่อว่าท่านมีความสามารถที่เหมาะสม แต่สิ่งที่ผมห่วงขณะนี้จะครีบก่านประธานตำแหน่งประธานวุฒิสภานั้นจะเป็นตุลาการรัฐธรรมนูญด้วย และขณะนี้รัฐธรรมนูญยังไม่ได้แก้ไข เพราะฉะนั้นประธานวุฒิสภาจะเป็นประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะต้องไปพิจารณาพระราชกำหนดนิรโทษกรรมว่าจะให้มีผลบังคับใช้หรือไม่ และถ้าเกิดผลออกมาว่าพระราชกำหนดนั้น มีผลให้บังคับได้ตามรัฐธรรมนูญ ผมว่าท่านมีชัยที่รักของผมนี้ท่านก็คงจะถูกโจมตีเพราะท่านเป็นผู้ร่างพระราชกำหนดนั้นตั้งแต่ออนที่ท่านเป็นรองนายกรัฐมนตรี ถ้าบอกว่าพระราชกำหนดนั้นไม่มีผลให้บังคับ คือผิด คือขัดต่อรัฐธรรมนูญ ท่านมีชัยก็ถูกโจมตีอีกว่า ถ้าขัดรัฐธรรมนูญแล้วท่านวางขึ้นมาได้อย่างไร ผมว่าท่านเสียทั้งชั้นทั้งล่อง เพราะฉะนั้นในขณะนี้ภาพพจน์ของวุฒิสภาเป็นสิ่งที่เราคงจะต้องระมัดระวัง และเราจะต้องเป็นสถาบันหลัก เพราะเมื่อมีการยุบสภาแล้วก็เหลือแต่วุฒิสภาที่ละครีบก่านประธาน ที่จะทำหน้าที่เป็นสภานิติบัญญัติ เพราะฉะนั้นผมขอความกรุณาท่านรองประธานคนที่หนึ่ง ซึ่งรักษาการตำแหน่งประธานได้โปรดพิจารณาทบทวนอีกสักครั้งหนึ่ง เพื่อรักษาภาพพจน์และชื่อเสียงของวุฒิสภาไว้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณหญิงนันทภาดาจับคุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ : ท่านประธานที่เคารพ ในฐานะที่ดิฉันเป็นผู้เสนอชื่อของคุณมีชัย ฤชุพันธุ์ ดิฉันก็อยากจะขอโอกาสกราบเรียนสักนิดหนึ่งในความคิดเห็น ของดิฉันว่า

การมองเหตุการณ์ต่าง ๆ นั้น เราควรจะมองด้วยใจเป็นธรรม เวลา
 ที่ความสับสนมีเกิดขึ้นมากเหลือเกิน บางทีคนทำงานดี ๆ ก็ถูกกล่าวหา
 ว่าชั่วร้าย และมีการอย่างที่เราทราบกันอยู่แล้วว่า การปลุกปั่น
 การซ้ำเติม หรือว่าการกล่าวหากันโดยที่ไม่เป็นความจริงนั้นมันมีอยู่
 มากมากในที่ต่าง ๆ ตีมันไม่ได้มองถึงความบกพร่อง หรือว่าความที่
 จะเป็นไปได้ไม่ได้ในการที่บุคคลคนหนึ่ง ซึ่งได้กระทำคุณงามความดีให้กับ
 ประเทศชาติมาเป็นอย่างมาก และก็ถูกกล่าวหาโดยที่ไม่ได้มีการพิสูจน์
 ว่า ได้กระทำผิดอย่างนั้นจริงหรือไม่ แต่ตีมันมองไปในข้างหน้าว่า
 ถ้าท่านเข้ามาเป็นประธานวุฒิสภา ก็จะได้ทำประโยชน์ให้แก่สภาเรา
 ได้เป็นอเนกมาก แต่ตีมันเสนอด้วยความมีใจเป็นกลางที่สุดไม่ได้คำนึง
 ถึงเรื่องที่ท่านจะถูกกล่าวหา หรือสภาเราจะถูกกล่าวหาอย่างไร
 เพราะว่าในที่สุดแล้ว ความจริงมันก็ต้องพิสูจน์ตัวมันเองในท้ายที่สุด
 ขอพบพระคุณค่ะ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญคุณหมอรุ่งธรรม

ครับ

นายรุ่งธรรม ลัดพลี : ท่านประธานที่เคารพ ผม
 คิดว่า ในวาระนี้เป็นวาระของการเสนอชื่อของประธานวุฒิสภา มัน
 คงไม่มีความจำเป็นอะไร ที่จะต้องมีการอภิปรายในคนที่เราเสนอขึ้น
 ถ้าหากท่านสมาชิกท่านผู้ใดเห็นว่าจะมีการแข่งขัน ในลักษณะของ
 การเป็นประธาน ก็หน้าที่จะเสนอชื่อได้ ไม่สมควรที่จะมาอภิปราย
 บุคคลที่เสนอในทางที่อาจจะ เป็นผลที่ไม่ดีในทางนั้น ผมคิดว่า ลักษณะ
 นี้ขออาจจะกราบไว้ก่อน ท่านประธานว่า วาระนี้เป็นวาระของการ
 เสนอชื่อ เมื่อเสนอชื่อแล้วถ้าแล้วได้มากกว่า ๒ น่าจะลงมติ เป็นวิธี
 พิจารณาของสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุก ๆ ท่านที่จะ เป็นผู้กำหนดว่าจะ

เลือกท่านผู้ใด ทุกท่านจะทราบดีว่า บุคคลใดเป็นผู้ที่มีความเหมาะสม
ผมขอกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญ พลโท เลิศ
พงษ์พิภตร

พลโท เลิศ พงษ์พิภตร : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม คิดว่า ท่านวุฒิสมาชิกทุกท่านในที่ประชุมนี้เป็นผู้มีเกียรติ มี
สติปัญญา และมีวิจรรณญาณ ก่อนมีความคิดเห็นเป็นของตนเองไม่ควรจะ
ตกอยู่ภายใต้ลทธิพลใด ๆ ถ้าท่านสมาชิกท่านใดเห็นว่า มีความคิด
มีความเกรงต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งไม่ถูกต้อง หรือว่าเกรงกลัวต่อ
เสียงภายนอกสภาแล้ว ก็ขอให้ท่านลาออกไปได้ครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญอาจารย์
สรรร เสรีญ

นายสรรร เสรีญ ไกรจิตติ : ท่านประธานที่เคารพ
ผม สรรร เสรีญ ไกรจิตติ ผมเห็นว่าวาระนี้เป็นวาระการเสนอรายชื่อ
ตามข้อบังคับ เมื่อมีการเสนอชื่อ ขอประทานโทษ คุณหญิงนันทกา
ท่านเสนอ คุณมีชัย ฤกษ์พันธ์ และคุณหมอลจรัส ท่านเสนอชื่อ
ท่านรองประธาน และผมได้ยื่นคัดหรือแปล่าครับ เมื่อสักครู่เห็นว่า
ท่านรองประธานขอลอน

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไรค์รับ

นายสรรร เสรีญ ไกรจิตติ : ถ้าเผื่อท่านรองประธาน
ขอลอนแล้ว ก็หมายความว่าเหลือแต่คนเดียว เพราะฉะนั้นในที่สด
ก็เพียงแต่ว่าลงคะแนนเอาหรือไม่เอาเท่านั้นเอง เพราะเหตุที่ว่า
เหลือคนเดียวแล้ว ไม่ต้องลงคะแนนก็ได้ตามข้อบังคับ ผมขอเสนอ
ตามข้อบังคับครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คุณเอกชัยศรี

นายเอกชัย เอกหาญกมล : ท่านประธานที่

เคารพครับ กระผม นายเอกชัย เอกหาญกมล สำหรับการเสนอ
รายชื่อท่านประธานวุฒิสภา กระผมอยากจะกราบเรียน
วิงวอนท่านดอกเตอร์อาษาซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานว่า คืออยากจะ
ให้การคัดเลือกของสภาแห่งนี้ได้มีการคัดเลือกหลากหลายระดับ

เพราะเราคิดถึงระบบประชาธิปไตย ก็อยากจะกราบเรียน
วิงวอนท่านเพื่อสปีจิต ไม่อยากให้คนอื่นด้อยกว่านี้ที่สุดจะได้มีการ
โหวตกันว่ามีการแข่งขันกันแบบประชาธิปไตย ขอกราบเรียน
วิงวอนท่านด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกครับ

ผมขอบคุณท่านมากนะครับ แต่จริง ๆ แล้วผมก็สนับสนุนท่านมีชัย
นะเนี่ยที่ผมถนัดนั้นก็อาจจะถูกต้องแล้วนะครับ ถ้าสมาชิกไม่เสนอชื่อผู้ใด
อื่นก็ถือว่าท่านได้เลือกคุณมีชัย มัชพันธ์ุ เป็นประธานวุฒิสภา ครับ
ขอปรบมือให้ท่านหน่อย

(สมาชิกในที่ประชุมปรบมือ)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ตัดไป ๗.๒ เลือก

ตั้งกรรมาธิการสามัญประจำสภา คือตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๒๗ กำหนดให้มีคณะกรรมาธิการสามัญ ๑๒ คณะ แต่
เราอาจจะตั้งเพิ่มได้ตามที่เห็นสมควร เพราะฉะนั้นอยากจะเสนอถาม
ที่ประชุมว่าจะเห็นสมควรตั้งกี่คณะ เรามีสมาชิก ๒๗๐ คน ตามข้อบังคับ
ปัจจุบันกรรมาธิการเรามีได้เพียง ๑๒ คณะจะตั้งอย่างไรจำนวนคน
เราก็มากกว่า แล้วคณะกรรมาธิการที่มีอยู่กันด้อยไม่ก็คณะตามร่าง
ข้อบังคับที่เสนอใหม่นี้ เราเสนอเป็น ๑๒ คณะ คิดว่าจะใช้ได้วันนี้

ก็จะได้ตั้งเสียตามวันนี้ แต่ที่นี้ถ้าตั้งตามวันนี้จะมีปัญหา เพราะจะมีการประชุมร่วมตอนบ่ายนี้ ฉะนั้นข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาก็จะใช้ในโอกาสต่อไปไม่ใช่วันนี้ แต่ว่าที่เราเสนอมาก็คิดว่าถ้าตั้งได้ คณะก็จะพอดี คณะหนึ่งไม่เกิน ๑๕ คน เกือบทุกท่าน สามารถได้เป็นกรรมาธิการ ฉะนั้น มันก็จะขาด มีสมาชิกเหลือมาก เพราะฉะนั้นผมยังคิดว่าตามข้อบังคับนี้ อาจจะเสนอท่านสมาชิกว่าเห็นสมควรให้ตั้งคณะกรรมการสักกี่คณะ จะให้ตั้งสักกี่คณะ เชิญท่านเสนอมาครับ และคณะละจำนวนไม่เกินตามข้อบังคับใหม่ที่ว่าไม่เกิน ๑๕ คน ก็คงจะไม่เกิน ๑๕ คน ก็คงจะไม่เกิน ๑๕ คน ถึงจะมีผลต่อไปก็ต่อม ท่านเห็นสมควรจะตั้งสักกี่คณะครับ เท่าที่ผมดูข้อบังคับที่กำหนดว่าควรจะมีได้ ๑๖ คณะ จะเอาใหม่ครับ ผมคิดว่าอาจจะเรียนถามที่ประชุมว่าจะตั้งกรรมาธิการสามัญประจำสภาเสียวันนี้ ว่าไปตามข้อบังคับใหม่เลย โดยถือความจำเป็นที่จะต้องตั้งเพิ่มขึ้น แต่ว่าก่อนจะเห็นไปอย่างนั้น มีว่ากรรมาธิการนี้เราจะงดใช้ข้อบังคับชั่วคราวได้ไหมครับ ใช้ข้อบังคับ

ข้อ ๗๔๑ นะครับ เราจะได้พิจารณาได้เต็มที่ ข้อบังคับปัจจุบัน ข้อบังคับข้อ ๑๕๑ ที่เราคงให้ที่อยู่ เขียนว่าข้างนี้ ถ้าประธานขอปรึกษาหรือสมาชิกเสนอญัตติ โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใดทั้งหมด หรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว เฉพาะกรณีหากที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมก็ให้งดใช้ข้อบังคับได้ เพราะฉะนั้นข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องตั้งกรรมาธิการที่เรามีอยู่จำกัดเพียง ๑๒ คณะนี้ ผมอยากจะเสนอที่ประชุมว่าเรางดใช้ข้อบังคับนั้นเป็นการชั่วคราว เพื่อจะตั้งกรรมาธิการให้เหมาะสมต่อไป ที่ประชุมมีใครข้อข้อไหมครับ

(ที่ประชุมไม่ขัดข้อง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าที่ประชุมไม่ขัดข้อง ก็ขอลดใช้ข้อบังคับเกี่ยวกับกรรมาธิการ ตั้งกรรมาธิการตามข้อที่มี ๑๒ คณะ สำหรับของเดิมตามอันนี้ ของดใช้ข้อบังคับข้อนั้น เราจะได้ตั้ง คณะกรรมาธิการงดใช้ให้เหมาะสมต่อไป ที่ประชุมไม่ขัดข้อง ผมอยากจะเสนอหรือให้เป็นไปตามที่บังคับใหม่ ที่เราจะเสนอให้มีคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา ๑๒ คณะ ซึ่งทำนองดูตามข้อบังคับที่เราเพิ่มพิจารณาผ่านไป เราจะเสนอให้มีคณะกรรมาธิการตั้งไว้ให้ครบตามจำนวน ๑๒ คณะเลข ที่ประชุมจะข้อข้องไหมครับ
(ที่ประชุมไม่ขัดข้อง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่ขัดข้องเราก็พิจารณาตามข้อบังคับของเรา และเรามี ๑๒ คณะ แล้วแต่ละคณะมีจำนวนไม่เกิน ๑๔ คน เพราะฉะนั้นถ้าที่ประชุมเห็นสมควรว่าเราจะตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา ๑๒ คณะ จำนวนกรรมาธิการคณะละไม่เกิน ๑๔ คน ก็คงจะขอมติที่ประชุมว่า ถ้าไม่ขัดข้องก็ดำเนินการตามนั้น แล้วแต่ละท่านก็เป็นได้ไม่เกิน ๒ คณะตามข้อบังคับที่เรากำหนดไว้ เชิญคุณหญิงสุรียพันธ์ุครับ

คุณหญิงสุรียพันธ์ุ มณีวัต : ตีฉัน คุณหญิง สุรียพันธ์ุ มณีวัตด้วยความเคารพอย่างสูงต้องท่านประธาน ตีฉันสืบสนที่ท่านบอกว่าจะใช้ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๔๑ ของดใช้ข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใด อยากจะขอทราบเรียนถามว่าท่านประธานจะงดใช้ข้อบังคับข้อ ๗๑ อย่างนั้นหรือคะ คือถ้างดทั้งต้นก็แปลว่า เราไม่สามารถตั้งคณะกรรมาธิการได้นั้นประเด็นหนึ่ง

อีกประเด็นหนึ่งตีฉันจะกราบเรียนว่า ถ้าเพื่อเราจะต้องการตั้งคณะกรรมาธิการสามัญเพิ่มขึ้นให้เป็น ๑๒ คณะ ให้เข้า

กับข้อบังคับฉบับที่เรากำลังพิจารณาและเพิ่งผ่านไปเมื่อสักครู่นี้ เรา
ก็อาจจะให้ตามข้อต้นนั้นได้ และจะใช้ตามวรรคสุดท้ายหลังข้อ (๑๒)
หากมีความจำเป็นสภาวะจะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาเพิ่มขึ้นอีก
เมื่อใดก็ได้ อันนี้เราก็เพิ่มอีก ๔ คณะ ตั้งขึ้นเดี๋ยวนี้เลยนะคะแล้วก็ให้
สอดคล้องกับที่เรากำลังแก้ข้อบังคับใหม่อันนั้น ตัดันอยากจะขอประทาน
กราบเรียนท่านประธานพิจารณาประเด็นนี้ด้วย

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณหญิงครับ คือ
เป็นอย่างนี้ครับ ที่ว่าอยากจะให้คงใช้ข้อบังคับ ข้อ ๓๑ เพื่อเราจะ
ได้มีตุลาการได้กว้างขวาง ถ้าเราจะตั้งเพิ่มเฉย ๆ กรรมการที่ตั้ง
๑๒ คณะ จะมีชื่อไม่ตรงกับกรรมการตามข้อบังคับใหม่ เพราะ
เวลาเราเปลี่ยนชื่อกรรมการต่าง ๆ อาจจะเปลี่ยนไปบ้างอะไร
บ้าง จะไปผูกมัดตัวเราเสียอีก เชิญคุณหญิงครับ

คุณหญิงสุรพันธ์ มณีวัต : ที่ล ๔๑ เรามีสิทธิตั้งคณะ
กรรมการขึ้น แต่ถ้าเรายกไม่ใช้เสียเลย ก็ไม่มีสิทธิตั้งคณะ
กรรมการสามัญ ประเด็นอันนี้ที่ตัดสินตกกราบเรียน เพราะถ้ายกเลิก
ทั้งข้อบังคับ แล้วอำนาจตรงไหนที่จะไปตั้งคณะกรรมการสามัญ
เพราะข้อ ๔๑ ยกเลิกเสียแล้ว

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คือไม่ใช่ยกเลิก
แบบนั้น คือทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ คือ ข้อ ๔๑ กำหนดกรรมการ
สามัญ ๑๓ คณะ รายข้อดังนี้ แล้วก็ยกเว้นบางส่วนให้มันเหมาะสมกับ
เรา คือไม่ต้องตามนี้เปียบเลยเราจะได้มีความสะดวกหรือกว้างขวาง
ที่จะยึดหยุ่นได้ว่า จะใช้กรรมการใหม่ ตามชื่อใหม่เป็น ๑๓ คณะนี้
เพราะบางชื่อมันเปลี่ยนไปแล้ว เพราะฉะนั้นเราขอยกเว้นบางส่วน
ในนี้คือไม่เข้มงวดตามนี้ ถ้าตามนั้นได้เราก็จะได้ตั้งได้เต็มที่ ขอขอบคุณ

คุณหญิงศรีบริษัที่ได้กรุณาตั้งข้อสังเกตตรงนี้ ถ้าที่ประชุมไม่ขัดข้องก็ขอ
ดำเนินการตามนั้นนะคะ เราขอเสนอว่า เราจะตั้งกรรมาธิการ
๑๖ คณะ แต่ละคณะไม่เกิน ๑๕ คน และสมาชิกแต่ละท่านเป็นได้ไม่
เกิน ๒ คณะ ฉะนั้นก็จะดำเนินการตามนี้ ถ้าที่ประชุมเห็นชอบด้วย
อยากขอให้ได้ที่ประชุมเสนอกรรมาธิการ กรรมาธิการที่ ๑ ท่านดู
ตามถือบังคับที่พิจารณาไปแล้ว เอา ๑๖ คณะเรียงตามของใหม่วัน
๑. คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ ก็อยากได้เสนอให้เสร็จ
ในวันนี้ ขอเชิญผู้เสนอ ดอกเตอร์โชคชัย อักษรนันท์ ขอเรียนนิดท่าน
จะเสนอทีละคนก็ได้หรือจะเสนอทีคน แล้วเป็นชุดก็ได้ ขอเป็นอย่างนั้น
เพื่อความสะดวก ขอที่ประชุมด้วยว่า การเสนอกรรมาธิการ เราจะ
เสนอเป็นรายทีละคนหรือจะเสนอเป็นชุดก็ได้ ซึ่งถ้าเสนอเป็นชุดรายชื่อ
ก็จะประหยัดเวลาได้มาก ผมเสนออย่างนั้น ถ้าที่ประชุมไม่ขัดข้องก็
ดำเนินการตามนั้นเลย คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์
ขอเชิญ ดอกเตอร์โชคชัยครับ:

นายโชคชัย อักษรนันท์ : ขอพบพระคุณศรีท่านประธาน
สภาที่เคารพกระผม โชคชัย อักษรนันท์ สมาชิกวุฒิสภา กระผมใคร่ขอ
เสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ เป็นชุดดังต่อไปนี้
นะคะ ๑. พลตรีกรมล สำคณ ๓. พลโท กิตติ รัตนลาฮา
๓. นายชุนทอง เทียงตรง ๔. พลอากาศเอก ดนัย โมรินทร์
๕. พลโท ทศพร ทรงสุวรรณ ๖. นายชนินทร์ เจียรนนท์
๗. พลอากาศตรี ชานินทร์ พึ่งขจร ๘. นายปิยะ กิริมภักดิ์
๙. พลโท แผ้ว แผ้วพิชากุล ๑๐. นายชงชุกช ตันพิริยะกุล
๑๑. นายยุทธ กิ่งเกตุ ๑๓. นายวิฑู ตันพิริ ๑๓. นายศิริชัย บูลกุล
๑๔. นายสมศักดิ์ ลีสวัสดิ์ตระกูล ๑๕. นายอนุวัตร ลิมสุวรรณ

๑๖. นายอำนาจ สอนอ้อมสาตร์ และ ๑๗. พลตรี ยุทธม เหมวิจิตร
ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอชื่อครับ
มีผู้รับรองถูกต้อง มีท่านผู้ใดจะเสนออย่างอื่นอีกไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกเสนอ)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มีก็ถือว่าที่ประชุม
มีมติเห็นชอบให้สมาชิกดังกล่าวจำนวน ๑๗ ท่าน เป็นคณะ
กรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ คงไม่ต้องให้เลขาธิการอ่านชื่อนะ
ครับ เพราะว่าจำนวนตั้ง ๑๖ คณะ จะใช้เวลามากไป ก็คงเห็นชอบ
ตามนั้นนะครับ

ต่อไปเป็นกรรมาธิการการคมนาคม ขอเชิญท่านสมาชิก
เสนอชื่อ เสิญ คุณวิระ รมยะรูป ครับ

นายวิระ รมยะรูป : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
วิระ รมยะรูป สมาชิกวุฒิสภา กระผมขอเสนอรายชื่อกรรมาธิการ
การคมนาคม โดยขอประธานอนุญาตเสนอทั้งคณะ ๑. พลอากาศโท
ถาวร เกิดสินธุ์ ๒. พลอากาศเอก ประทุม ฉายศิริ
๓. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ ๔. พลเรือเอก ปรีดา
การสุทธิ ๕. นายพร ยูติธรรมดำรง ๖. นายพรเทพ พรประภา
๗. นายไพบูลย์ ลิมปพยอม ๘. นายมหิตล จันทรางกูร ๙. นายชุกช
กิ่งเกิด ๑๐. พลโทชุกชพันธ์ มกรมณี ๑๑. พลโท ชุกชนา คำดี
๑๒. พลโท วชิรา สุริยกุล ณ อุษยชา ๑๓. พลอากาศเอก วิระ
กิจจาทร ๑๔. พลเรือโท สมนึก เทพวัลย์ ๑๕. พลอากาศเอก
สมศักดิ์ กุศลชาติ ๑๖. นายสุชาติ หอวัฒนกุล ๑๗. พลอากาศเอก
อนันต์ กลิ่นทะ ขอท่านผู้มีเกียรติได้กรุณารับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอรายชื่อ
เต็มคณะ มีผู้รับรองถูกต้อง ที่ประชุมจะเสนอใครอีกไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกเสนอ)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มีอีกว่าท่านผู้
มีรายชื่อที่ตั้งกล่าวได้เป็นคณะกรรมการการควบคุมราคามัถ

ต่อไปคณะกรรมการการคลัง การธนาคารและสถาบัน
การเงิน ขอเชิญท่านสมาชิกเสนอชื่อ เชิญคุณสรเสวีญ อุทัยเฉลิม ครับ

นายสรเสวีญ อุทัยเฉลิม : ประธานกราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายสรเสวีญ อุทัยเฉลิม วุฒิสมาชิก
ขอประธานเสนอคณะกรรมการการคลัง การธนาคารและสถาบัน
การเงิน รวมทั้งหมด ๑๗ ท่าน ดังต่อไปนี้ ๑. นายกรพจน์ ภัตตินวิจิตร
๒. นายทวี หนองภักดี ๓. นายธารินทร์ นิยมานเพรินทร์ ๔. นายบดี
จันทวานนท์ ๕. พลอากาศโท ประเวศ บุนนาค ๖. คุณหญิงพัชรี
วงศ์ไพฑูรย์ ๗. นายเพชร นีวาดวงศ์ ๘. นายไพศาล กุมลย์วิสัย
๙. นายวิจิตร สุพินิจ ๑๐. นายวิโรจน์ นวลแท ๑๑. พลเรือโท
วิญญาน สันติวิสิทธิ์ ๑๒. นายวิระ รมยะรูป ๑๓. นายวีระพงษ์
รามวงกูร ๑๔. นายศุภชัย พานิชภักดิ์ ๑๕. พลโท สกัณฑ์
สถิตสุขชการ ๑๖. พลโท สัมพันธ์ บุญญานันต์ ๑๗. นายสุธี สิงห์เสนห์
ขอท่านรับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอรายชื่อเป็น
คณะ มีผู้รับรองถูกต้อง ไม่มีท่านผู้ใดเสนออีก ก็ขอให้ถือว่าผู้ที่ได้รับ
การเสนอชื่อนั้นได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการการคลัง การ
ธนาคารและสถาบันการเงิน

ต่อไปเป็นการเลือกตั้งคณะกรรมการการต่างประเทศ
ขอเชิญคุณเพชร ยุติธรรมดำรง ครับ

นายเพชร ยุติธรรมดำรง : กราบเรียนท่านประธานครับ
กระผม เพชร ยุติธรรมดำรง วุฒิสมาชิก ขอประทานกราบเรียนเสนอ
รายชื่อบุคคลที่จะเป็นคณะกรรมการการต่างประเทศ โดยกระผมขอ
เสนอเป็นคณะบุคคลรวมทั้งหมด ๑๗ ท่าน โดยมีรายนามดังต่อไปนี้
๑. พลเอก จรัส กลุละวณิชย์ ๒. นายชัชวาล อภิบาลศรี ๓. พลโท
ถวิลย์ แสงพรรค์ ๔. พลโท ทาวร รัตนาวะดี ๕. นายธรรมณูญ ลัดพลี
๖. พลเรือโท นคร พิบูลย์สวัสดิ์ ๗. นายบูรพา อัครการ
๘. พลโท ประจวบ แสงทวีป ๙. พลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ
๑๐. นายพิชัย วาสนาส่ง ๑๑. พลเอก วิจิตร สุขมาก
๑๒. พลอากาศโท สามารถ โสัดสมิตย์ ๑๓. พลโท สุรชุกย์ จุลานนท์
๑๔. พลอากาศเอก สุวิทย์ จันทประติษฐ์ ๑๕. พลอากาศตรี เอนก
สุวรรณบุบผา ๑๖. พลโท อายุพล ภิรรณสุด และ ๑๗. พลโท เอี่ยม
มโนรัตน์ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกรายชื่อนั้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอรายชื่อและ
ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มีผู้ใดเสนอบุคคลอื่นอีก ก็ขอถือว่าคุณที่ได้รับ
การอ่านชื่อไปแล้วได้รับการเลือกตั้งให้เป็น คณะกรรมการ
การต่างประเทศนะครับ

ต่อไปเป็นการเลือกตั้งคณะกรรมการการทหาร ขอ
เชิญผู้เสนอครับ เชิดบุญชาติ วัฒนา

นางวัฒนา เชิดบุญชาติ : ท่านประธานสภาที่เคารพ
ดิฉัน นางวัฒนา เชิดบุญชาติ วุฒิสมาชิก ขอประทานเสนอคณะ

กรรมมาธิการการทหารเป็นชุดตั้งรายนามต่อไปนี้ ๑. พลเอก จำแลง
 อุษักโณม ๒. พลอากาศเอก เบลย วรินทร์ราคม ๓. พลโท กิ่งวุฒิ
 ศรีมาศ ๔. พลเรือเอก ทรงสิทธิ์ กิตติพิรัชล ๕. นายธรรมณู ลัดพลี
 ๖. พลอากาศเอก ประพันธ์ กุประเดมิย์ ๗. นายไพโรจน์ เปี่ยม
 พงษ์สำนัต ๘. พลโท มงคล อัมพรพิสิณร์ ๙. นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ
 ๑๐. พลเอก วิมล วงศ์วานิช ๑๑. พลเอก ศิริจันทร์ ชูปกกล้า
 ๑๒. พลอากาศโท สอาด กังวล ๑๓. พลเรือเอก สมนึก รักซ้อน
 ๑๔. พลเรือเอก สันติภาพ หมุ่มมิ่ง ๑๕. พลเรือเอก สุรินทร์ ทองเจริญ
 ๑๖. พลอากาศโท เสริมชุกร บัญญัติวิริยะ ๑๗. พลโท หลอม ใหญ่ทอง
 รวม ๑๗ ท่าน ขอผู้รับรองด้วยคะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอชื่อ ๑๗
 ท่าน มีผู้รับรองถูกต้องครบถ้วน ไม่มีเสนอชื่อผู้ใดอีก ก็ขอให้ทั้ง ๑๗
 ท่านนั้นเป็นคณะกรรมการการทหารนัดรับ

ต่อไปเป็นการเลือกตั้งคณะกรรมการการท้องเกี่ยวและ
 การกีฬา ขอเชิญผู้เสนอครบ ดอกเตอร์วิลาศ สิงห์วิสัย ครัม

นายวิลาศ สิงห์วิสัย : ท่านประธาน ผม นายวิลาศ
 สิงห์วิสัย วุฒิสมาชิก ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการการท้องเกี่ยว
 และการกีฬาเป็นชุดรวมทั้งหมด ๑๗ คน ดังต่อไปนี้ ๑. พลเอก
 จุฑา พูนสนอง ๒. พลโท เกษฐา ฐานะจาโร ๓. พลอากาศเอก
 ประชุม ฉายศิริ ๔. พลอากาศเอก ประหยัด ดิษยะศริน ๕. นาย
 พิชัย วาศนาสง ๖. นายไพสินต์ จิตรประเสริฐสุข ๗. นายไพโรจน์
 เปี่ยมพงษ์สำนัต ๘. พลตรี วินิจ กระจำวงสนัก ๙. นายวิรุฬ
 เตชะไพบูลย์ ๑๐. พลเอก ศัลย์ ศรีเพ็ญ ๑๑. พลเรือโท สมพงษ์

ศิริพงษ์ ๑๒. พลโท สมโภชน์ สุนทรธนี ๑๓. พลตรี สมหมาย
 วิชาวัฒน์ ๑๔. นายสุชาติ ทอวัฒนกุล ๑๕. นายสุทธิเกียรติ จิราธิวัฒน์
 ๑๖. พลตำรวจเอก อองอาจ ผุฒผาด ๑๗. พลอากาศตรี อมฤต
 จารยะพันธ์ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอชื่อและผู้
 รับรองถูกต้องครบ ไม่มีการเสนอชื่อผู้ใดอีก ก็ถือว่าผู้ได้รับการ
 เสนอชื่อนั้นเป็นคณะกรรมการกิจการท่องเที่ยวและการกีฬาครับ

ต่อไปเป็นการเลือกตั้ง คณะกรรมการการบริหารและ
 การยุติธรรม ขอเชิญท่านสมาชิกเสนอชื่อ เชิญพลเรือเอก ปรีดา
 การสุทธิ ครับ

พลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ : กราบเรียนท่านประธาน
 ที่เคารพ กระผม พลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ ขอเสนอคณะ
 กรรมการเป็นคณะ การบริหารและการยุติธรรมครับ

๑. พลอากาศเอก กันต์ พิมานทิพย์ ๒. พลเรือตรี สว่างฤกษ์ สว่างวงศ์
 ๓. นายจิตตวา กลิ่นสุนทร ๔. พลเรือตรี โชคดี พลชัย ๕. คุณหญิง
 นันทภา สุประภาตะนันท์ ๖. นายประเสริฐ บุญศรี ๗. นายพัชร
 ยุติธรรมดำรง ๘. นายพนศักดิ์ วรรณพงษ์ ๙. นายวิษณุ เครืองาม
 ๑๐. พลอากาศเอก หม่อมราชวงศ์ศิริพงษ์ ทองใหญ่ ๑๑. พลตรี
 สัมพันธ์ บุญกิ่งवाल ๑๒. นายสมภาพ โทตระภักดิ์ ๑๓. พลอากาศโท
 สมศักดิ์ เวสุวรรณ ๑๔. นายสรวงเสวีญ ไกรจิตติ ๑๕. พลตำรวจเอก
 สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ ๑๖. พลเอก สิทธิ จิรโรจน์ ๑๗. นายสุทธิ เฟื่องปาน
 ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอชื่อและผู้
รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มีการเสนอชื่อผู้อื่นอีก ก็ถือว่าท่านผู้ได้รับการ
เสนอชื่อ เป็นคณะกรรมการการปกครองและกฤษฎีการระดมครับ

ต่อไปเป็นการเลือกตั้งคณะกรรมการการปกครอง ขอ
เชิญผู้เสนอ เชิญคุณวิชัย โสสุวรรณจินดา ครับ

นายวิชัย โสสุวรรณจินดา : กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพครับ ผม วิชัย โสสุวรรณจินดา วุฒิสมาชิก ผมขอประธาน
อนุญาตเสนอรายชื่อคณะกรรมการการปกครอง ทั้งคณะรวม ๑๗ ท่าน
ดังต่อไปนี้ครับ ๑. นายโกเมน ภัทรภิรมย์ ๒. นายชูวงศ์ ฉายะบุตร
๓. พลอากาศตรี ช่าง เจริญรัตน์ ๔. คุณหญิงนันทภา สุประภาตะนันท์
๕. พลตำรวจเอก บุญชู วิจารณ์นท์ ๖. พลเอก ประเสวรัฐ สารฤทธิ์
๗. พลเรือเอก ประวิทย์ ศิวรักษ์ ๘. พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์
๙. นายไพฑูรย์ ช่างเหล็ก ๑๐. ร้อยตำรวจตรี วรรณ หันชื่อ
๑๑. นายวัฒนา รัตนวิจิตร ๑๒. นายวิลาศ สิงห์วิชัย ๑๓. พลโท
สำเภา ชูศรี ๑๔. นายสมภพ โหดระภิตย์ ๑๕. นาวาอากาศเอก
โสภณ สุวรรณรุจิ ๑๖. พลโท กติศร ศุภสมุทร ๑๗. นายอนันต์
อนันตกุล ขอท่านสมาชิกโปรดให้การรับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอชื่อและ
ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ไม่มีการเสนอผู้อื่นอีกถือว่าท่านได้เป็น
คณะกรรมการการปกครองนะครับ

ต่อไปเป็นการเลือกตั้งคณะกรรมการแรงงานและ
สวัสดิการสังคม ขอเชิญผู้เสนอ คุณ โกวิท สุรัสวดี เชิญครับ

นายโกวิท สุรัสวดี : กราบเรียนท่านประธานที่
เคารพ กระผม โกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา ขอเสนอกรรมาธิการ
การแรงงานและสวัสดิการสังคม ขอเสนอเป็นคณะกรรมาธิการ
การแรงงานและสวัสดิการสังคม ขอเสนอเป็นคณะกรรมาธิการ
การแรงงานและสวัสดิการสังคม ดังนี้ ๑. นายชาติเชื้อ
กรรณสูต ๒. พลโท ชัยณรงค์ หนูหนักดี ๓. พลเรือโท ประวิทย์
पालศรี ๔. พลอากาศโท ประวิทย์ พจนประพันธ์ ๕. นายพานิชย์
เจริญเผ่า ๖. นายไพฑิษฐ์ พิพัฒน์กุล ๗. นายมนัส นิยมทรัพย์มณี
๘. นายวิชัย โสสุวรรณจินดา ๙. พลอากาศตรี วิรัช วิวัฒน์กุล
๑๐. นายวีระ บิตรชาติ ๑๑. นายสรวง อักษรานุเคราะห์
๑๒. พลเอก สุเทพ สีโระจา ๑๓. พลเรือโท สุวรรณ คววจิต
๑๔. นายอนุศักดิ์ บุญยะประณีต ๑๕. พันเอก (พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์
๑๖. พลเรือโท อู๋ผาร มงคลนาวัน ๑๗. นายอัปเดตวาฮับ อัปเดตวาฮับ

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอผู้รับรองครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอและ
ผู้รับรองถูกต้อง ไม่เสนอผู้อื่นอีกก็ขอถือว่าท่านผู้รับการเสนอชื่อเป็น
คณะกรรมาธิการการแรงงานและสวัสดิการสังคมครับ

ต่อไปเป็นการเลือกตั้งคณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน ขอเชิญผู้เสนอ ดอกเตอร์วิษณุศรี
เชิญครับ

นายวิษณุ เครืองาม : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
วิษณุ เครืองาม สมาชิกวุฒิสภา ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการ
การวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงานทั้งคณะ ๑๗ ชื่อดังต่อไปนี้
๑. พลอากาศเอก เกษม ทวีวัฒน์ ๒. พันตรี คล้าย นวพันธ์
๓. พลโท จรินทร์ สว่างวรรณ ๔. พลโท ฟ้าบุญ หาญยุทธ

๘. หม่อมหลวงวงศ์ศรีศุภกษ เทวกุล ๖. พลตรี เถกิง มุ่งชัยญา
 ๗. พลอากาศโท ชีร์ศิลป์ ตัมภักฎาณนทร์ ๘. พลเอก เข็ชร ชนไมตรี
 ๙. นายประชัย เลี้ยวไพรัตน์ ๑๐. พลโท อวรีชะ อุโฆษกิจ
 ๑๑. พลอากาศโท พนม ถิรสุวาทิ ๑๓. พลโท ไพบูลย์ เอ็มพันธ์
 ๑๒. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย ๑๔. พลเรือโท มาตรา ถ้ำไพพัสดร์
 ๑๕. พลเอก สุจร รามัญวงศ์ ๑๖. พลเรือเอก สุรวุฒิ มหารมณั
 และ ๑๗. พลตรี สุวินัย บริบูรณ์นางกุล ขอความกรุณาผู้รับรองด้วยครับ
 (มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอชื่อและ
 ผู้รับรองยกต่องมีท่านหนึ่งที่เมื่อสักครู่อ่านยศท่านผิดไป พลเอก จรินทร์
 สว่างวรรณ ท่านยังอ่าน พลโท อยู่ ท่านเป็น พลเอก แล้วครับ ก็คิดว่า
 ว่าทุกท่านนั้นเป็นกรรมาธิการการศึกษาศาสตร์ เทคโนโลยีและ
 การพลังงานนะครับ

ต่อไปเป็นการเลือกตั้ง คณะกรรมาธิการการศึกษาและ
 วัฒนธรรม ขอเชิญท่านเสนอชื่อ ดอกเตอร์โกเมน เชิญครับ

นายโกเมน ภักธภิมย์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
 โกเมน ภักธภิมย์ สมาชิกวุฒิสภา ขอเสนอชื่อคณะกรรมาธิการ
 การศึกษาและวัฒนธรรมเป็นชุดทั้งคณะรวม ๑๗ ท่าน ๑. พลเรือเอก
 เกาะหลัก เจริญรุทธี ๒. นายโกวิท วรพิพัฒน์ ๓. นายโกวิท สุริสวัสดิ์
 ๔. พลเรือตรี จุมพล หงส์ทอง ๕. นายดุสิต ศิริวรรณ ๖. พลเอก
 กมล ผลาสินธุ์ ๗. นายปัจจุชัย บุนนาค ๘. พลเรือโท ไพโรจน์
 สันติเวชชกุล ๙. คุณหญิงลักขณา แสงสนิท ๑๐. พลอากาศเอก
 วรรณถ อภิจारी ๑๑. พลโท วัฒนา สรรพพานิช ๑๒. นายวินัย
 สมะฮอน ๑๓. นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม ๑๔. นายสรวุฒิ วัชรพล

๑๕. นายสิโรตม์ ปัญญาวัฒน์ ๑๖. นายสุชน ชาลีเครือ

๑๗. นายสุวธรรม จันทร์สม ขอความกรุณาผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอชื่อและผู้รับรองถูกต้องไม่มีการเสนอชื่อผู้อื่นอีก ก็ถือว่าท่านที่ได้รับการเสนอชื่อนั้น เป็นคณะกรรมการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและวัฒนธรรม

ต่อไปเป็นการเลือกตั้งคณะกรรมการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม เชิญท่านสมาชิกเสนอชื่อที่ครับ เชิญอาจารย์สุวธรรม จันทร์สม

นายสุวธรรม จันทร์สม : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายสุวธรรม จันทร์สม ขอเสนอคณะกรรมการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ทั้งคณะรวม ๑๗ ท่าน ดังรายนามดังต่อไปนี้

๑. นายเกษม ณรงค์เดช ๒. พลอากาศโท เกียรติศักดิ์ เทพกาญจนา
๓. นายจิรายุทธ์ วสุรัตน์ ๔. นายเจริญ สิริวัฒนภักดี ๕. นายโชคชัย อักษรนันท์
๖. พลโท ทวีสิทธิ์ สว่างสมวงศ์ ๗. นายธวัชชัย ยงกิตติกุล ๘. นายพาทย์ เพ็ชร วิริยะพันธุ์ ๙. นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา ๑๐. นายพิสิฏฐ ภัคเกษม ๑๑. นายไพโรจน์ ล่ำซำ
๑๒. พลอากาศตรี รังสรรค์ ทิชะระ ๑๓. นายสถาพร กวีตวนนท์
๑๔. นายสมเจตน์ กิมพงษ์ ๑๕. นายสุชวิทย์ รังสิตพล
๑๖. นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ และ ๑๗. พลโท อานุกาพ ทรงสุนทร
ขอท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติรับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอ และผู้รับรองถูกต้อง ไม่มีเสนอผู้อื่นอีก ก็ขอถือว่าท่านที่ได้รับการเสนอชื่อนั้น เป็นคณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

ต่อไปเป็นการเลือกตั้ง คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข
ขอเชิญท่านเสนอ ชื่อ พลเอก ประเสริฐ สารฤทธิ์ ครับ

พลเอก ประเสริฐ สารฤทธิ์ : เรียนท่านประธานที่
เคารพ กระผม พลเอก ประเสริฐ สารฤทธิ์ วุฒิสมาชิก ขอ
เสนอคณะกรรมาธิการการสาธารณสุขทั้งคณะ ๑๗ นาย ตามรายนาม
ดังต่อไปนี้ ๑. นายจรัส สุวรรณเวลา ๒. นายเจริญ สิริวัฒนภักดี
๓. พลเอก เข็ดชาย ธีรกีรธานนท์ ๔. นางสาวทัศนีย์ บุญทอง
๕. พลโท นพ. พินสายนแก้ว ๖. นายประสงค์ โฆษิตานนท์
๗. นายประสพ รัตนภทร ๘. นายไพจิตร ประบุตร ๙. นายรุ่งธรรม
ลัดพลี ๑๐. นายวิภิจ วิจารณ์วัตต์ ๑๑. นางวิภา เข็ดยุชาติ
๑๒. นายอนันต์ กาญจนพาสน์ ๑๓. นายอนุวัตร ลิ่มสุวรรณ
๑๔. พลอากาศตรี ถิครชัย สกลรัตนะ ๑๕. นายอาชิส เทัญหาวัน
๑๖. นายอุทัย สุดสุข ๑๗. นายเอกชัย เอกทยาเกษม ขอผู้รับรองด้วยครับ
(มีสมาชิกภกมัตถ์ขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอชื่อและมี
ผู้รับรองถูกต้อง ไม่เสนอชื่อผู้อื่นอีก ก็ขอถือว่าท่านเป็นผู้ได้รับการ
เลือกตั้งเป็นกรรมาธิการการสาธารณสุข

ต่อไปเป็นการเลือกตั้ง คณะกรรมาธิการกิจการสตรี
เยาวชนและผู้สูงอายุ ขอเชิญท่านเสนอชื่อ เชิญ ดร. ชูวงศ์

นายชูวงศ์ ฉายะบุตร : ท่านประธานสภาที่เคารพ
กระผม นายชูวงศ์ ฉายะบุตร สมาชิกวุฒิสภา ขอเสนอรายชื่อคณะ
กรรมาธิการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ ๑. พลอากาศเอก
จรรยา สุคนชกรพิชัย ๒. พลเรือเอก เขียว โรจนผลา ๓. พลตรี
ทวีศักดิ์ ทนุภักดี ๔. พลเรือเอก ธีรชัย โภศลนาวัน

๕. คุณหญิงนิรมล สุริยสัตย์ ๖. พลเรือโท พยุง ผดุงนาวิน ๗. พลเอก ไพบูลย์ ห่องสินหลาก ๘. คุณหญิงมาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ๙. พลโท ยิงยศ โชติพิมาย ๑๐. คุณหญิงลักขณา แสงสนิท ๑๑. พลโท เลิศ พึ่งพิภพ ๑๒. พลโท วัลลภ จิตตฤกษ์ ๑๓. พลเอก วิศิษฐ์ อาจคุ้ม วงษ์ ๑๔. นางวิภา เทตบุญชาติ ๑๕. พลตำรวจโท สมควร ทริกกุล ๑๖. นายสุพัตร ลิปะตวัฒน์ ๑๗. คุณหญิงสุรีพันธ์ มณีวัต ขอความกรุณา ทลผู้รับรองด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอชื่อและผู้รับรอง ถูกต้องไม่เสนอชื่อผู้ต้นสังกัด ก็ถือว่าท่านที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นคณะกรรมการกิจการสงเคราะห์เยาวชนและผู้สูงอายุ ต่อไปเป็นการเลือกตั้ง คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม ขอเชิญเสนอชื่อเชิญ คุณสรวงศรีรับ

นายสรวง ศึกษารานุเคราะห์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สรวง ศึกษารานุเคราะห์ กระผมขอเสนอรายชื่อ ท่านสมาชิกผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสมควรจะเป็นคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม กระผมขอเสนอเป็นคณะ ๑๗ ท่าน ดังรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. พลเรือโท ชวลิต อิศรางกูร ณ อยุธยา ๒. พลเอก ชีพชม กันหลง
๓. พลตรี ชำนาญ พาสุนันท์ ๔. พลอากาศตรี ดุษฎี ประพัฒน์ทอง
๕. นางสาวทัศนาศ บุญทอง ๖. นายทินพันธ์ นาคะตะ ๗. พลตรี ชิตีพงษ์ เจนนุวัตร ๘. พลตรี ประเสวีรัฐ พวรรตเจริญ ๙. พลเรือโท วินัย นัยนานนท์ ๑๐. พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์
๑๑. นายวิโรจน์ อมตกุลทัย ๑๒. พลอากาศโท วีระพงษ์ สิงหเสนี
๑๓. นายศักดิ์ประยูร ดีมา ๑๔. พลเรือตรี สนิท การณขวนิช
๑๕. นายสรรเสริญ ไกรจิตติ ๑๖. นายสุวิชัย พุดระกุล

๑๗. พลเรือเอก หัน สกุลพาณิชย์ กระผมขอผู้รับรองครับ

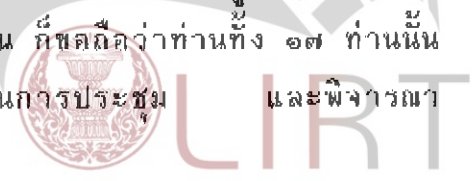
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอชื่อและผู้รับรองถูกต้องไม่มีเสนอผู้คัดค้าน ก็ขอสื่อว่าท่านได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสมาชิการสิ่งแวดล้อม ต่อไปคณะที่ ๑๖ คณะกรรมาธิการการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ พลเอกเชษฐาเสนอชื่อ เชิญอาจารย์ทัศนาครับ

นางสาวทัศนาวุฒิกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน นางสาวทัศนาวุฒิกุล สมาชิกวุฒิสภา ขอกราบเรียนเสนอคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม และพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับทั้งคณะ ดังมีรายนามต่อไปนี้ ๑. พลอากาศเอกกมล เตชะตุงคะ ๒. พลเรือโท เกษมศักดิ์ พรหมบุตร ๓. พลตรีบุญรอด สมศักดิ์ ๔. พลเรือตรี ประสาน จันทรัตน์ ๕. พลเอกประเสริฐ สวรรุทธิ ๖. พลโท ปรีชา วิจารณ์เสน ๗. นายเผ่าเทพ ยุปการนิติเกษตร ๘. พลตรี พนม จินะวิจารณ์ ๙. พลโท พบสุข สุภวานันท์ ๑๐. พลโท ไพโรจน์ จันทร์อุไร ๑๑. นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล ๑๒. คุณหญิงมาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ๑๓. พลเอก วันชัย เรืองตระกูล ๑๔. พลตรี สมศักดิ์ แสงจันทร์เลิศ ๑๕. พลเรือเอก สุนทร กระทบ ๑๖. พลอากาศโท สุรพัฒน์ จบกมลศึก และ ๑๗. พลเรือตรี สุรัตน์ รัตนพุกภักดิ์ จึงเรียนเสนอมาเพื่อให้การรับรองค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ทำหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีผู้เสนอชื่อและผู้รับรองถูกต้อง ไม่มีการเสนอชื่อผู้คัดค้าน ก็ขอสื่อว่าท่านทั้ง ๑๗ ท่านนั้นเป็นคณะกรรมการการตรวจรายงานการประชุม และพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ

ท่านสมาชิกครับ เมื่อได้เลือกตั้งคณะกรรมการทั้ง ๑๖ คณะแล้ว ตอนนี้ก็เร่งด่วนนิดหน่อย ก็อยากจะขอให้ท่านได้มีการประชุมกันเพื่อเลือกประธาน และเลขานุการของคณะกรรมการเสียให้เสร็จไปด้วย ตอนหลังจากเลิกประชุมนี้แล้วครับ ดูเหมือนจะมีเอกสารที่ทางเจ้าหน้าที่ทางสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา กำหนดห้องอะไรไว้ให้เพื่อความสะดวกแล้ว ท่านกรุณาเลือกตั้งเสร็จแล้วก็เอารายชื่อแจ้งให้ทางเลขาธิการต่อไปด้วยในวันนี้จะดีครับ

ท่านสมาชิกครับ วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้ว ขอขอบคุณท่านสมาชิกที่มาประชุมทุกท่าน ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๐๕ นาฬิกา

ผู้จัดรายการประชุม

สีนทนา ทวีทรัพย์พนผล	สมพิศ ศรีวิบูลย์รัตนา
พีชรี ไซค์ค่าพา	สรัญญา ไซค์ค่าพา
วิฑนี คุณมภักดี	ชุตินา ทลงมา
ยุพเยาว์ มีสมเพิ่ม	เพททช พันธ์คู่ตั้ง
ภาวณา ภักฉัตรกัน	ธีรฉรรณ ไตรักระโทก
วัชรรี วีระภิกจน้อย	เกาวเรศ นवलสกุล
ฉวีวรรณ โสติพันธ์ุ	ประภา ชุนทองจันทร์
จงนลอม พลัดเสนา	จิรภา จันทร์เกาะ
ดวงทิพย์ หามะลิ	อรสา เจียมเจริญ
รัชนี มนต์ไตรเวศย์	วีณา สัตตวัตรกุล
สุภปรภา หนองพงษ์	สติมา จันทร์ไพจิตร
สุจิตรา อรุโณ	รพีพร ศรีรัตนพรพงษ์
ประทีป รักเมือง	สาวิตรี คมรัตนานนท์
ศิริลักษณ์ แซ่ตั้ง	สมบัติ จันทร์ไพจิตร
วิภาวรรณ นิลบรรจง	กัลยา พิมพ์เสน
อุทุมพร แก้วสถิตย์	

คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุม และพิจารณาปิดสมัยประชุมการประชุม

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ชื่อย่อหรือ
๑.	พลอากาศเอก กมล ทัศระดุง ประธานคณะกรรมการ	กมล ทัศระดุง
๒.	พลเอก วันวัช เกื้อพระดุง รองประธาน คนที่ ๑	
๓.	พลเอก ประเสริฐ สารสุทธิ รองประธาน คนที่ ๒	
๔.	นายโกสินธุ์ สิทธิสนทูล ประธานกรรมการ	โกสินธุ์ สิทธิสนทูล
๕.	นายมนต์เทพ อุปการนิเทศการ รองประธานกรรมการ	มนต์เทพ อุปการนิเทศการ
๖.	พลเรือโท เกษมศักดิ์ สรทมนุจ	
๗.	พลตรี บุญรอด ธนศักดิ์	บุญรอด ธนศักดิ์
๘.	พลเรือตรี ประธาน จันทร์กนิ	
๙.	พลโท ปวีณา โรจนสม	
๑๐.	พลตรี พนม จีระวิจารณ์	พนม จีระวิจารณ์
๑๑.	พลโท ทนดุษ สุรราชภัทร์	ทนดุษ สุรราชภัทร์
๑๒.	พลโท ไพรัช วัฒนศิริ	ไพรัช วัฒนศิริ
๑๓.	คุณหญิงมาลี ธนวิมล ๗ ตุลาคม	มาลี ธนวิมล
๑๔.	พลตรี สมศักดิ์ มงคลชัย	
๑๕.	พลเรือเอก สุเมธ กวณทด	สุเมธ กวณทด
๑๖.	พลอากาศโท สุวัจน์ งามศรี	
๑๗.	พลเรือตรี สุวัฒน์ วัฒนพดุมภ์	

รวมแล้ว วันที่ ๒๙ เดือน ๖.๐

พ.ศ. ๒๕๖๕

สภาวัฒนธรรมการประจวบ

วันที่ .....

วันที่ .....

ประธานมูลนิธิสภา

LIRT

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑/๒๕๓๕ (สมัยสามัญ ครั้งที่หนึ่ง)
วันศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕
ณ ห้องประชุมรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม
๑๖๘ คน

ประธานวุฒิสภา : บัดนี้มีสมาชิกมาครบองค์ประชุมแล้ว
กระผมขออนุญาตเปิดประชุม
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
รับทราบพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
ประธานวุฒิสภาพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธาน
และรองประธานสภาผู้แทนราษฎรและพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ตั้งนายกรัฐมนตรี

ด้วยมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ประกาศแต่งตั้งประธานวุฒิสภา พระบรมราชโองการโปรดเกล้า
โปรดกระหม่อมประกาศแต่งตั้งประธาน และรองประธานสภา
ผู้แทนราษฎร และพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ประกาศตั้งนายกรัฐมนตรี จึงขอเชิญท่านสมาชิกโปรดยืนขึ้นเพื่อรับฟัง
พระบรมราชโองการ

